ကညီဖိဒီးတင်ပၢင်ဆၢတင်ခံဉ်စိၤတဲစိၤ
တ၎မၤနီဉ်မၤဃါအဖုဉ်တဖဉ်
(၁၉၄၇ – ၂၀၀၈ နံဉ်)

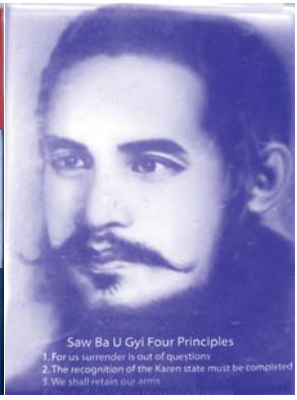

ခိဉ်နၢ်တဖဉ်လၢ စၢဖှိဉ်ထီဉ်အသးလၢ KNU တ၎တီခိဉ်ရိဉ်မဲ

စ့ဉ်ဆူထွဲ (ပဒိဉ်ဘးသ့ဉ်စ့ဉ်, သုးခိဉ်ကျၢ်ဘိဉ်မှုး, သုးခိဉ်ကျၢ်ရွှဉ်ဆၢ, ကီၢ်ခိဉ်မါဘးစဉ်, ပဒိဉ်စကီၤလၢ်တီ, သုးခိဉ်ကျၢ်ကစၢ်ဒိဉ်) လီၢ်ခံတကျိုၤ –စ့ဉ်ဆူထွဲ ပဒိဉ်ဘီယူၤဖီ, သုးခိဉ်ကျၢ်မိဉ်မိဉ်, ပဒိဉ်သဉ်ပှုံး,

ကညီဖိဒီးတ်ပါ်ဆ၊တ်စံ့စိ၊တဲ၊စိ၊တ်မ၊နိုဉ်မ၊ဃါအဖုဉ် (၁၉၄၇ - ၂၀၀၈)နံ့ဉ်

တ်ကတိ၊လ၊ညါ

ကညီဖိအတ်အိုဉ်မူ ဒီးထံရူ်ကီ်သဲး တ်ဟူးတ်ဂဲ၊ဃုဉ်ဒီး ကညီတ်ပါ်ဆ၊တ်စံ့စိ၊တဲစိ၊တ်မ၊နိုဉ်မ၊ဃါအဖုဉ် လ၊တ်ထ၊ဖှိဉ် ဟ်ဖှိဉ်အီ၊လ၊ လံ့ဉ်တဘ့ဉ်အံ့၊ အပူ၊နှ့ဉ် မ့ဉ်တ်သ့ဉ်နိုဉ် အတ်ပနိုဉ် တခါလ၊ တ်မ၊လ၊ကပီ၊က့၊ ကညီတ်ပါ်ဆ၊မုဉ်နံ၊ ပှဲ၊ထိဉ် (၆၀) ဝီတဝီဖဲလါယနူ၊အါရံ၊ (၃၁) သီ ၂၀၀၉ နံ့ဉ်အံ၊အဂီ်အဃိ ဘဉ်တ်ထုးထိဉ်ရ၊လီ၊အီ၊လ၊မုဉ်တနံ၊အံ၊နှ့ဉ်လီ၊. မ့ဉ်တ်ထ၊ဖှိဉ်ပဉ်ဖှိဉ်က့၊ တ်ဂ့ဉ်တ်ကျိ၊မိ်ပှ်တဖဉ်ဒီး တ်ကဲထိဉ်အသး မုဉ်နံ၊မုဉ်သီတဖဉ်လီ၊. တ်ပညိဉ်လ၊ တ်ထုးထိဉ်ရ၊လီ၊လံ့ဉ်တဘ့ဉ် အံ၊နှ့ဉ်မ့ဉ်ဝဲ –

(၁) မ့ဉ်တ်မ၊လ၊ကပီ၊က့၊ကညီတ်ပါ်ဆ၊မုဉ်နံ၊ ပှဲ၊ထိဉ် (၆၀) ဝီတဝီ,

(၂) မ့ဉ်ဒ်သိးကညီဖိတဖဉ် ကဖးဘဉ်က့၊ကညီတ်စံ့စိ၊တဲစိ၊အဂ့ဉ်ဖုဉ်ကိဉ်တဖဉ်အံ၊ ဒီးမ၊နိုဉ်မ၊ဃါတ်မ၊အသး တကတီ်ဘဉ်တကတီ်လီ၊တံ်လီ၊ဆဲးကသ့အဂီ်

(၃) ဒ်သိးပှ၊တဂ၊လ်လ် မ့ဉ်အဲဉ်ဒီးဃုသ့ဉ်ညါက့၊ တ်ကဲထိဉ်အသးမုဉ်နံ၊မုဉ်သီတဖဉ်နှ့ဉ် ကကဲထိဉ်လံ့ဉ်ဖိတဘ့ဉ်လ၊ ကမ၊စ၊အီ၊ဒီး ဒီးသန့၊အသးအဂီ်,

(၄) ဒ်သိးတ်ဆိးကါအီ၊ လ၊ကို့လ၊ကီဉ်မ့ဉ်ဂ့၊, လ၊တ်ဟ့ဉ်တ်သိဉ်လိလ၊တ်ကရ၊ကရိအပူ၊မ့ဉ်ဂ့၊, လ၊ပှ၊တဝ၊တ်မ၊လိအဂီ်မ့ဉ်ဂ့၊,ဒီးလ၊တ်လီ၊တ်ကရ၊ကရိအဂီ် မ့ဉ်ဂ့၊နှ့ဉ်လီ၊.

ပစံးဘျုးစံးဖှိဉ်ဘဉ် ပဒိဉ်စီ၊ဒီးလ့မုဉ် နဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲ၊ (၂) လ၊အဟံးမူဒါဒီး ထ၊ဖှိဉ်ပဉ်ဖှိဉ်က့၊ တ်ဂ့ဉ်တ်ကျိ၊တဖဉ်အံ၊ဒီး ရဲဉ်ကျဲ၊က့၊ဝဲဒ်သိး ကကဲထိဉ်ဝဲလံ့ဉ်တဘ့ဉ်အံ၊အဂီ်နှ့ဉ်လီ၊. ပစံးဘျုးစံးဖှိဉ်ဘဉ်စ့ဉ်ကီး ဖုစကီ၊လ၊ဉ်တီဒိဉ်မး လ၊အဝဲရဲဉ်ကျဲ၊ထုးထိဉ် ကွဲးဟ်လီ၊တဲဉ်နှ့်ပှ၊လ၊ ကညီတ်ပါ်ဆ၊ အတ်စံ့စိ၊တဲစိ၊ တု၊လ၊ ၁၉၇၄ နံ့ဉ်အဃိ ပဟံးနှ့်ထ၊ဖှိဉ်က့၊ တ်ဂ့ဉ်တ်ကျိ၊တဖဉ်လ၊ အဝဲအလံ့ဉ်ပူ၊နှ့ဉ်လီ၊.

စံးဘျုးဘဉ်က့၊ ပှ၊လ၊အဟ်ဃုဉ်လ၊တ်ထ၊ဖှိဉ်ပဉ်ဖှိဉ်က့၊ တ်ဂ့ဉ်တ်ကျိ၊တဖဉ်စးထိဉ်လ၊ ၁၉၇၅ နံ့ဉ် တု၊လ၊ ၂၀၀၈ နံ့ဉ် တဖဉ်အံ၊ဒိဉ်မးလ၊ အဝဲသ့ဉ်အတ်ဟ့ဉ်လီ၊ အဆ၊ကတီ် အဃိနှ့ဉ်လီ၊. ပစံးဘျုးဘဉ်စ့ဉ်ကီး ပှ၊လ၊အဒိလံ့ဉ်ဒီးရဲဉ်ကျဲ၊ဘဉ်က့၊ လံ့ဉ်ဒိရဲဉ်ကျဲ၊ ဒ်သိးကကဲထိဉ် လံ့ဉ်တဘ့ဉ်အဂီ်နှ့ဉ်လီ၊.

ပဃ့ကညးဘဉ်စ့၎်ကီးပှုဖးလံဝ်ဖိတဖဉ် ကိးဂုဒဲး လ၊တ၎်ဂ့၎်တ၎်ကျိုး ကအိဉ်ဒံး ဝဲတနီု လ၊ တဟ်ဃုဉ်လ၊ လံဝ်အံုအပူုသ့ဉ်သ့ဉ်နှုဉ်လီု။ တ၎်ဂ့၎်တ၎်ကျိုအိဉ်လီုတဲဝ်မ့၎်အိဉ်ဒံးတဖဉ် မုနီ၎်မုဃါက့ုအီုဒီး တုုလ၊တ၎်ထုးထိဉ်က့ု ကညီတ၎်စံ၎်စိုတဲစို ဆူညါတဘျီနှုဉ် ကဟ်ဃုဉ်က့ုဝဲဒဉ်ဖဲနှုဉ်လီု။

ဃူဃူဆူပတ၎်မုနၢုအဖီတၢဉ်

ကညီဒီကလုဉ်စၢဖှိဉ်ကရၢ
လီ၎်ခၢဉ်သး

အဆၢဒိၢ် ၁။ ကညီဖိအတၢ်ဟဲလိၤစၢၤ နံၢ်လါတၢ်မၤနီၢ်မၤဃါ

ချ.ခ.နှ (၂၆၁၇) – ကညီဖိတဖၢ်စးထိၢ်ဟးထိၢ်လၢမိၢ်ကိလယၢ် (Mongolia)

ချ.ခ.နှ (၂၀၁၃) – ကညီဖိတဖၢ်ဟဲလိၤဝဲတုၤဖဲ မ့ၢ်ထိၢ်ထၢဉ်ခံၢ်စတၢ် (Turkistan)

ချ.ခ.နှ (၁၈၆၆) – ကညီဖိစးထိၢ်သုးအလိၢ်လၢမ့ၢ် ထိၢ် ထၢဉ်ခံၢ်စတၢ် (Turkistan)

ချ.ခ.နှ (၁၈၆၄) – ကညီဖိတဖၢ် ဟဲလိၤတုၤဖဲတံဘဲး (Tibet)

ချ.ခ.နှ (၁၃၈၈) – ကညီဖိတဖၢ် စးထိၢ်သုးလိၢ်သုးကျဲလၢတံဘဲး (Tibet)

ချ.ခ.နှ (၁၃၈၅) – ကညီဖိတဖၢ် ဟဲလိၤတုၤလၢယူၢ်နၢ်၊ တရူးကိၢ် (Yunnan in China)

ချ.ခ.နှ (၁၁၂၈) – ကညီဖိတၢတဒူၢ် လၢအိၢ်လၢ ယူၢ်နၢ်သုးအလိၢ်အကျဲဆူ အ့ၣ်ၣ်မ့ၢ်ထိၢ် ကလံၤထံး

ချ.ခ.နှ (၁၁၂၅) – ကညီဖိတၢတဒူၢ် လၢဟဲတုၤလိၤလၢ အ့ၣ်ၣ်မ့ၢ်ထိၢ်ကလံၤထံး,

ချ.ခ.နှ (၇၄၁) – ကညီဖိခံဒူၢ်တဒူၢ် လၢအိၢ်လၢယူၢ်နၢ်ဒီး ဟဲလိၤတုၤလၢ အ့ၣ်ၣ် မ့ၢ်ထိၢ်ကလံၤထံး (ကိၢ်ပယီၤပူၤ)

ချ.ခ.နှ (၇၃၉) – ကညီဖိခံဒူၢ်တဒူၢ် ဟဲလိၤတုၤလၢခံကတၢ်ၢ်လၢ အ့ၣ်ၣ်မ့ၢ်ထိၢ် ကလံၤထံး (ကိၢ်ပယီၤပူၤ)

ခ.နှ (၁၈၁၃) – July 16 သိ 1813 နံၢ်, – Rev . Dr. A.Judson ဟဲနၢ်လိၤကိၢ်ပ ယီၤ, ဟဲစိၢ်ခရံၢ်တၢ်ဘူၢ်တၢ်ဘါ

ခ.နှ (၁၈၂၄) – အဲကလံး ဒီး ပယီၤတၢ်ဒုးတၢတဘျိ အဲကလံး (British) မၤ နှ့ၢ်ဝဲ (ရၢ်ခၢဉ်ဒီးတနိသရၣ်ကိၢ်ခိ)

ခ.နှ (၁၈၂၈) – May 16, 1828 နံၢ်, ဖုကိၢ်သၢ်ဖ္ဟၣ်ဒီးဘျၢအသးလၢထံလၢသ ရၣ်ဘိးမ့ အစုပူၤ လၢ ဒဝ်ၢ်ဒီး ကဲထိၢ် ပ္ၢၤခရံၢ်ဖိအဆိကတၢ်ၢ်လၢ ကညီဖိအကျါလိၤ.

(၁၈၅၂) – အဲကလံး ဒီးပယီၤတၢ်ဒုးခံဘျိတဘျိအဲကလံး (British) မၤနှ့ၢ်ဝဲ ပကိ ကိၢ်စၢ်

(၁၈၈၁) – ပကညိခ်ၢ်နၢ်ဒ်အမ့ၢ်– သရၣ်ထံၢ်သၢ်ဖ္ဟၣ်, သရၣ်မ္ဟးစၢ်ဖိခ္ဆၣ်, အူလူၢ်နံၢ်, သရၣ်စိၤတ့, ဒီးအူစၢ်လိတဖၢ် ဒုးအိၢ်ထိၢ်ဝဲကညီဒိကလၢ်ကရၢ (Karen National Association) ဒီးကရၢအံၤအတၢ်ကျဲစၤ, အတၢ်ပညိၢ်မ့ၢ်ဝဲဒသိး ကညီဒိကလၢ်ကအိၢ်ဒီး တၢ်ခဲးတၢ်ယၢ်, ကအိၢ်ဒီးတၢ်ဃုထၢလၢထံရူၢ်ကိၢ်သဲးဒီး ကဂဲထိၢ် ဘၢ်

ပဉ်လံ့ဉ်မဉ်ကရ၊ဖိ ဒ်သိးဒီး ကညီဖိတဖဉ် ကသ့ပာ်ဖျါထိဉ်အပှၤကလုာ် အဂ့်အကျိုး ကသ့အဂီ်လီၤ ဒီကလုာ်ကရ၊အတ်မၤလ၊တချုးဟိဉ်ခိဉ်တ်ဒုးအခိဉ်ထံးတဘျီ ဒံးဘဉ်နှုဉ် အါတက့် မ့်တ်ကျုဉ်ဘဉ်ကျုဉ်သ့, တ်ဆဲးတ်လၤ, ကညီဖိအလံာ်အလဲ်, အတ်မၤလိမၤဒိးအဂ့်အဝီတဖဉ်နှုဉ်လီၤ ကညီဒီကလုာ်ကရ၊ဒီး ကညီဘျ၊ထံခဝ့ရှ၊ဉ် မၤသကိးတ်အဃိ ကညီဖိတဖဉ်အလံာ်အလဲ်, အတ်ပရ၊ပစ၊်တဖဉ် အါထိဉ် ဂုၤထိဉ်ပသီထိဉ်ဒီး သ့ထိဉ်ဘဉ်ထိဉ်, ထိဉ်အဖံဘဉ်ခိဉ်ဒီး ကလုာ်ဂၤတဖဉ် သ့ဝဲလ၊တ်ဂ့်တနီၤဒီး ဖျိုးစိဝဲလ၊ထံဖိကီ်ဖိ ကလုာ်ဂၤတဖဉ်အမဲာ်ညါဒဉ်လဲာ်နှုဉ်လီၤ ဒီကလုာ်အတ်ဂဲၤလိာ်အဂၤတမံၤ မ့်ဒ်သိး ကညီဖိတဖဉ် ကန့်ဘဉ်အါထိဉ်အ ခွဲးအယာ်လ၊ တ်ပ၊တ်ပြးအပူၤအဂီ်, ကညီအကျွိအကိဉ်တဖဉ် ကအိဉ်ဒီး ကညီပှၤကွၢ်ကျွိတဖဉ်ဒီး လ၊ဒီကလုာ်အတ်ကျဲးစ၊းအဃိ ကညီဖိနုာ်လီၤမၤပဒိဉ်ပပှၢ်တ်မၤလ၊တ်ပ၊တ်ပြးအပူၤ အါထိဉ်ပှိၢ်ပှိၢ်ဒီး တဘျီဃီစ့်ကီး ကညီတဖဉ် အိဉ်ထိဉ်ဒီး ကညီပှၤကွၢ်ကျွိ (ပညဉ်အူး) တဖဉ်နှုဉ်လီၤ (KNA) တ်မၤလ၊အမၤတ့်ဝဲတဖဉ် မ့်ဒ်လာ်အံၤအသိးနှုဉ်လီၤ

(၁) ကညီဖိအကျွိအကိဉ်လ၊အဘဉ်တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်အီၤတဖဉ် တီၤဖုဉ်, တီၤခ၊ဉ်သးဒီး တီၤထီကျွိတဖဉ် ထံကီ်ပဒိဉ်ကသ့ဉ်ညါပာ်ကဲအီၤ,

(၂) တ်ကမၤအါထိဉ် ဟ့ဉ်အါထိဉ်ကညီအကျွိတဖဉ်,

(၃) ကညီဖိတဖဉ် ကမၤလိဘဉ်ကညီကျိာ် လ၊ကညီကျွိတဖဉ်အပူၤ, ကမၤလိ ကညီကျိာ် လ၊လံာ်ပယီၤအလိ်,

(၄) မ့တမ့်ဘဉ်လ၊လံာ်ပယီၤဘဉ်ဒီး ကညီဖိတဖဉ် ကန့်မၤလိဘဉ် လံာ်တဖဉ်ခဲလ၊ာ်လ၊ကညီကျိာ်, ဒီးတ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်ကညီကျွိစဲာ်နီၤ (စံပြကျောင်း)တဖဉ်,

(၅) တ်ကပာ်ကညီပှၤကွၢ်ကျွိတဖဉ်လ၊ ကညီကျွိတဖဉ်အဂီ်,

(၆) ကညီစှိၤတဖဉ် ကန့်သူ "စီၤ ဒီး နိ်" လ၊အမံၤအမဲာ်ညါဒီး ကညီပှိၢ်တဖဉ် ကန့် သူ "စ ဒီး နါ" လ၊အမံၤအမဲာ်ညါ,

(၇) တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်ကညီဒီကလုာ်အတ်သးဝံဉ် (အဖျ၊ဉ်ဘဉ်တ် ကွဲးအီၤလ၊ သရ၊ဉ်စဉ်ဘး ဒီးအယုၢ်လ၊ပဒိဉ်သဉ်အ့ကျွံ) ဒီးပာ်ဂ၊်ပာ်ကျ၊ၤအီၤလ၊ ဒီကလုာ်တ်အိဉ် ဖှိဉ်ဒီး ထံကီ်သ့ဉ်ညါပာ်ကဲအီၤစ့်ကီးလီၤ

(၈) တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်ကညီဒီကလုာ်ကူကၤလ၊ ပိာ်မုဉ်ဒီးပိာ်ခွါအဂီ်, ဒီးကညီမုဉ်အဂီ်နံဉ်ဒီးဆ့မိ်သူ (တ်မၤဂ့ၤထိဉ်အီၤဒ်ခ့ခါတ်ဆဲးတ်လၤအသိး),

(၉) **၁၉၃၈ နံ့ဉ်** ကညီဒိကလုဉ် (KNA), စိုးကျိ့နစၢဉ်ဒံဉ်ဖိမ့ ဆှၢထိဉ်ဝဲလၢ ကညီနံ့ဉ်ထိဉ်သိ ကမ့်ဝဲ သလ့ၢလၢထိဉ်တသိနှ့ ထံကိ်ပဒိဉ်အၢဉ်လိၢတ့ူ်လိဉ်အဃိ, ဘဉ်တ်စးထိဉ်မၢလၢကပိၢ ကညီနံ့ဉ်ထိဉ်သိအဆိကတၢ်တဘျိဖဲ ၁၉၃၉ နံ့ဉ်, စးထိဉ်ဒ္ဒးဝဲလၢကညီအနံ့ဉ်မ့်ဝဲ (ခန ၁၉၃၉ + ချခန၇၃၉ =၂ဖ၇၈) နံ့ဉ်, မ့်စ့်ကိး ထံကိ်ဒိဘ့ဉ်အနံၤသဘ့ျတနံၤနှ့ဉ်လိၢ

(၁၀) ကညီအနိဉ်တယ်ါ ကျိ$^{\text{ဉ်}}$ဒိးမ့်ယဲၤ (၉) ယဲၤနှ့ဉ် ဘဉ်တ်သ့ဉ်ညါပဉ်ကဲအိၤဒ်ကညီဒိကလုဉ်အနိဉ်တယ်ါအသိးနှ့ဉ်လိၢ

(၁၈၈၅) – အဲကလံးဒိးပယိၤတ်ဒုးသၢဘျိတဘျိ – (British) မၤနှ့်ပၢဘဉ်ဝဲကိ်ပယိၤထးခိ, ဒိးကိ်ပယိၤဒိဘ့ဉ်ညါအိဉ်ဝဲဒဉ်လၢအတ်ပၢအဖိလဉ်လိၢ.

(၁၈၈၆) – (British) ဘိးဘဉ်ရၤလိၤဝဲဒဉ်လၢ ကိ်ပယိၤမ့်ဝဲ ကိ်အ့ဉ်ဒံယဉ် (India) အက့တက့ဒိး ဘဉ်အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ (British) အတ်ပၢအဖိလဉ်လိၢ.

(၁၉၂၇) – Sir စဉ်စံဉ်ဖိကွဲးထုးထိဉ်ရၤလိၤဝဲလံဉ်တဘ့ဉ်လၢအမ့် (ကိ်ပယိၤ ဒိးကညီဖိ –Burma and the Karens) ဒိးလၢလံဉ်တ်ကွဲးအပူၤ ဃ့ထိဉ်ဝဲ "တ်ကဟ်ပနှ်ဉ် တနိသရ့ဉ် ကိ်ဒိဉ် ဒ်အမ့် ကညီကိ်စဉ်လိၤဆိ" တဘ့ဉ်

(၁၉၂၈) – Sir စဉ်စံဉ်ဖိဟ်ဖျါထိဉ်ကဒိးအတ်ဃ့တဖဉ်ဆူ British ပဒိဉ်တဖဉ် အအိဉ်လၢ ကကွ$^{\text{ါ}}$ဆိမိဉ်နှ့်အတ်ဃ့ထိဉ်တဖဉ်လိၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဒိး စဉ်စံဉ်ဖိ အတ်ဃ့ထိဉ်အဖိခိဉ် တ်တစ်းကတိၤအဂ့$^{\text{ါ}}$နိတမံၤဘဉ်.

(၁၉၃၇) – ကိ်ပယိၤအိဉ်ကၢ့ၤလိၤဆိဆိဒိး အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ British အတ်ပၢအဖိ လဉ်နှ့ဉ်လိၤ.

(၁၉၃၉) – တ်ထိဒါ British ကလုဉ်ဒိဉ်စိအတ်ဟူးတ်ဂဲၤလၢ ကိ်ပယိၤဒိတဘ့ဉ်ညါအပူၤဒိး တ်အိဉ်ဖ့ဉ်ဖးဒိဉ်တဖဉ် ဘဉ်တ်မၤအိၤဒိး တ်ပဉ်ဖျါထိဉ်တ်ဘဉ်သးလၢ ကန့်ဘဉ်ကၢ့ၤထံကိ်တ်သဘ့ျအဂိ$^{\text{ါ}}$နှ့ဉ်လိၤ.

(၁၉၄၁) – ကိတိ$^{\text{ဉ်}}$ခိဉ်ကျ$^{\text{ါ}}$ အ့ူစိ လဲၤထံဉ်လိ$^{\text{ဉ်}}$အသးဒိး (British) ဒိးဖဲနှ့ဉ်အခါ ကိ်ပယိၤ ဘဉ်တ်ပၢအိၤလၢ ကိ်အဲကလံးလိၤ. ဖဲလါဒံဉ်စဲဘၢဉ် (၈) သိနှ့ဉ် ဟိဉ်ခိဉ်တ်ဒုးဖးဒိဉ်ခံဘျိတဘျိ ကဲထိဉ်ဝဲနှ့ဉ်လိၤ. ကိ်ပယိၤ (BIA) သုးဟဲက့ၤကိးဝဲဖုဉ်ခိဉ် (ကျ$^{\text{ါ}}$ဉ်ပဉ်) လၢကဒုးဖျိုးကွ$^{\text{ံ}}$ (British) အဂိ$^{\text{ါ}}$လိၤ.

(၁၉၄၂) – (BIA) သုးတဖဉ် ဟံးနှ့်ဝဲ (Victoria Point) ဒိးဝ့$^{\text{ါ}}$တကျ$^{\text{ါ}}$နှ့ဉ်လိၤ. ဒိးဖဲနှ့ဉ် ပ့ၤလၢအဆိဉ်ထွဲ British ပဒိဉ်တဖဉ် ဘဉ်သုးအသးဆူမါတလ့ဒိးဟးထိဉ်ကွ$^{\text{ံ}}$ဆူ ကိ် India နှ့ဉ်လိၤ. ကညီသုးဂ$^{\text{ံ}}$ဘါကအိဉ်ပ့ၤ (၂၀၀၀) လဲၤဃ့ာ်ဒိး British နှ့ဉ်လိၤ. – B.I.A သုးတဖဉ်စံးဝဲလၢကညီဖိတဖဉ်မ့်ဝဲ

British အတ၎မဲ၎ချံဒီး မ၊စ၊အဲက လံးအဃိ, အဝဲသ့ဉ်လဲ၊ဆူကညီဖိဒူ သဝီတဖဉ်ဒီး ဖိဉ်ကညီခိဉ်နၢ်တဖဉ်, တနီ၊မ၊သံ ကွံ၎ဝဲ, တနီ၊မ၊အ၊မ၊သီ ဝဲ, ဂုဉ်ဆူဉ်ပျိဆူဉ်ကညီအတ၎ဖိတ၎လံ၊တဖဉ်, မ၊တရီတပါ ကညီမုဉ်တ ဖဉ်ဒီး ဒွဲဉ်အူကွံ၎ကညီအဒူသဝီတဖဉ်လ၊ တ၎လီ၎အါပူ၊အါတီ၊ဒ်အမ့၎ လ၊ထံထဉ်စွ့တကပ၊, ပသံဉ်, မ့ီမ့၊, ဟီကတး, မိဉ်ဘံဉ်ဒီး လ၊မု၎ထိဉ် တကပ၊ဒ်အမ့၎ ဖဉ်ပူဉ်, ရွှဉ်ကွှဉ်, သထူဉ်တဖဉ်နှုဉ်လီ၊ ခီဖျိလ၊ B.I.A သုးတဖဉ်အတ၎မ၊အ၊မ၊သီအဃိ, လ၊ထံထဉ်စွ့တကပ၊ ပှ၊လ၊အ တီခိဉ် ရိဉ်မဲ ကညီတဖဉ်မ့၎ဝဲ မါရွှဉ်ထူကွှဉ် ဒီး ဒုးဆ၊ကၢ့ B.I.A တဖဉ်နှုဉ်လီ၊

(၁၉၄၃) – Central United Karen Association ဘဉ်တ၎ကရ၊ကရိထိဉ်အီ၊လ၊ ကဟံးဃဉ်ကညီဖိ အရူ၎အသဲးဒီး အတ၎ခွဲးတ၎ယာ်ဒီး ကမ၊သကိး တ၎ ဒီး ကွှဉ်ပဉ်လ၊ ကမ၊ဃူမ၊ဖိးလိဉ်အသးဒီး ပယီ၊အဂီ၎နှုဉ်လီ၊ မါစီဘူး မ့၎ကညီခိဉ်နၢ်တဂ၊လ၊ ဂဲ၊လိဉ်တ၎လ၊ တ၎ဃူတ၎ဖိးအဂီ၎သပှ၎ပှ၎လီ၊ တ၎အ၊ဉ်လီ၊အတ၎ကွဲးနိဉ်ကွဲးဃါတဘ့ဉ် ဘဉ်တ၎ဆှ၊အီ၊ဆူ British ပဒိဉ် အအိဉ်လ၊ ကညီသုး (၂၀၀၀) ဂ၊လ၊လဲ၊ပိဉ် British အခံဆူကီ၎ India တဖဉ် ဃ့ထိဉ်ဝဲဒဉ်လ၊ တ၎ကကွ၎ထံဆိကမိဉ်နှ့၎တ၎လ၊ ကညီဖိတဖဉ် ကဒိးနှ့၎ဘဉ်ကီ၎စဲဉ်လီ၊ဆီတဘ့ဉ်အဂီ၎နှုဉ်လီ၊

(၁၉၄၅)– (၁) ၁၉၄၅–လါယူ၊ (၂၉) သီ တု၊ ယူ၊လံ (၅) သီ, တ၎မ၊ကညီကမျ၊၎ တ၎အိဉ်ဖှိဉ်ဖးဒိဉ် (က) တ၎အိဉ်ဖှိဉ်တဘျိအံ၊ ကရ၊ကရိဒုးအိဉ်ထိဉ် ကညီ ထံရူ၎ကီ၎သဲးကရ၊ လ၊အမ့၎ (KCO-The Karen Central Organization) (ခ) တ၎ဃ့ထိဉ်လ၊တ၎ကဟ်ပနိဉ် တနီသရှဉ်ကီ၎ဒိဉ် ဒ်အမ့၎ ကညီကီ၎စဲဉ်လီ၊ဆီအသိး (ဂ) တ၎ဆ၊တဲဉ်လ၊ တ၎ကဆှ၊ခ၊ဉ် စးတဖဉ်ဆူ (UK) (၂) ဃ့ထိဉ်ဝဲလ၊ပရဲလိဉ်ကျိမု၎ထိဉ်တကပ၊ (Sittang River) တ၎ကဟ်ပနိဉ် နှ့၎အီ၊ဒ်အမ့၎ကညီကီ၎စဲဉ်နှုဉ်လီ၊

(၁၉၄၆) – ၃.၂.၄၆ ကညီဒီကလုဉ်ခီကရဲး ဘဉ်တ၎မ၊အီ၊ဖဲ ဝ့၎တကူဉ်နှုဉ်လီ၊ တ၎ ဆ၊တဲဉ်လ၊ညါတဖဉ်နှုဉ် တ၎ဆိတလဲကွံ၎အီ၊လီ၊ တနီသရံဉ်ကီ၎ခီ ဒီး အ့ဉ်ယဉ်ဝတံ၎ကီ၎ခီတဖဉ် တ၎ဃ့ထိဉ်လ၊ တ၎ကကွ၎ဆိကမိဉ်နှ့၎အီ၊ ဒ်အမ့၎ ကညီကီ၎စဲဉ်လီ၊ဆီအဂီ၎နှုဉ်လီ၊

လါအီက၊း–လါဒံဉ်စဲဘ၊ဉ် – ကညီခ၊ဉ်စးတဖု (Good will Mission) ဘဉ်တ၎ပျဲ လဲ၊အီ၊ဆူ ကီ၎အဲကလံး လ၊ကရှဲပှုးတဲနၢ်ပ၊၎အဲကလံးပဒိဉ်ဒီး ကီ၎အဲက

လံးထံဖိကိ်ဖိတဖဉ် ဘဉ်ဃးဒီးကညီဖိဂ့်ဝိန့်ဉ်လီၤ ဖဲလါနိဉ်ဝ့ဘ၊ဉ် (၁၁) သီ, ၁၉၄၆ နံ့ဉ် ခ၊ဉ်စးတဖု အံၤ ထုးထိဉ်ဝဲလံာ်ဘိးဘဉ်သ့ဉ်ညါ တ်ဂ့်တ်ကျိုလ၊ ကညီဖိအဂိ်ပာ်ဃုာ်ဒီး တ်သကွံ်ကညးဆူ (HMG) ဒီးအဲကလံး ထံဖိကိ်ဖိလ၊ ကဟ့ဉ်တ်အုဉ်ကီၤလ၊ ကညီဖိအဂိ်လ၊ ကဟ့ဉ်အီၤလ၊ကိ်စဲာ်တဘ့ဉ် ပာ်ဃုဉ်ဒီးကဘီသန့နှ့ဉ်လီၤ

(၁၉၄၇) – ၁၇.၁.၄၇ –အိဉ်ဆါလဲၤဆူကိ်အဲကလံးဒီး ဆဲးလီၤအိဉ်ဆါအဲးတလံလံာ်ဃံးဃဉ် တ်အ၊ဉ်လီၤလီၤ အိဉ်ဆါအဲးတလံလံာ်ဃံးဃဉ်အပူၤ ကညီကိ်အဂ့်ဒီး ကညီဖိအခွဲးအယာ် တပာ်တ်နီ တမံၤဘဉ်အဃိ ကညီဖိထိဒါဝဲန့ဉ်လီၤ

အဆ၊ဒိဉ် ၂။ KNU ဒီးကညီတ်ပါ်ဆ၊အတ်ဟူးတ်ဂဲၤ တနံ့ဉ်ဘဉ်တနံ့ဉ် တ်မၤနီ့ဝ်မၤဃါ (၁၉၄၇ – ၂၀၀၈)နံ့ဉ်

(၁) (၅.၂.၄၇) တ်ကရ၊ကရိဒုးအိဉ်ထိဉ် KNU ကညီဒီကလုာ်စ၊ဖှိဉ် ကရ၊ KNU ခီကရဲးအဆိကတ၊်တဝီ (တိ်နီ့ဉ် – တနံ့ဉ်ဃီအတိ်ပူၤ တ်ကိး KNU ခီကရဲး ၃ ဝီ) KNU ခီကရဲးအဆိကတ၊်တဝီ

– **(၅.၂.၄၇)** နံ့ဉ် ကညီဒီကလုာ်တ်အိဉ်ဖှိဉ်ဖးဒိဉ် ဘဉ်တ်မၤအီၤဖဲစါခွီ, ဝ့်တကူာ်လီၤ ကညီကရ၊ဒ်အမ့်၊ KNA, BKNA, KCO, KYO တဖဉ်ပာ်ဖှိဉ်ထိဉ်အသးဒီး ကရ၊ကရိဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲကညီဒီကလုာ်စ၊ဖှိဉ်ကရ၊ (KNU) နှ့ဉ်လီၤ တ်ဃုထ၊ထိဉ် ကရ၊ခိဉ် – စဉ်ဖိသ့ဉ်, ကရ၊ခိဉ် (၂) အူလးဖ့ဉ်, နဲဉ်ရွဲဉ် –သရဉ်သဉ်ထိဉ်, နဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲၤ – မါကှူထိအိဉ် ဒီးကမံးတံာ်အဂၤတဖဉ်လီၤ

– **(၁၂.၂.၄၇)** အိဉ်ဆါကိးတ်အိဉ်ဖှိဉ်လ၊ပ့ဉ်လိဉ်ဒီး ယိၤ, ကခွဉ်, ခွီခိဉ်န၊် တဖဉ်လဲၤထိဉ်ဒီး အ၊ဉ်လီၤသကိးဝဲလ၊ ကမၤသကိးတ်ဒီး (ဖဆပလ) ပဒိဉ်နှ့ဉ်လီၤ တ်တနီၤဖး ကိ်မိ်ပှ်ဒီး ကစ၊်ကလိအဘ၊ဉ်စ၊ၤဘဉ်ဒီး ကဒိးနှ့်ဃုာ် တ်သဘ့ျတဘျီဃီအဂိ် အိဉ်ဒီးတ်အ၊ဉ်လီၤလ၊ပ့ဉ်လိဉ်နှ့ဉ်လီၤ (လံာ်ဃံးဃဉ်အံၤ ဘဉ်တ်သ့ဉ်ညါအီၤဒ်အမ့်၊ ပ့ဉ်လိဉ်လံာ်ဃံးဃာ်, လံာ်ဃံးဃဉ်အပူၤပာ်ဃုာ်ဒီး ကလုာ်ဒူဉ်တဖဉ် ကမၤသကိးတ်၊ အနံ့ဉ် (၁၀) မ့်၊ပှဲၤထိဉ်, မ့်၊အဲဉ်ဒိးထုးဖးအသး ထုးဖးအသးသ့လီၤ စးထိဉ်သူဉ်လီၤဝဲ ဖဲဉ်ဒရဲဉ် ကိ်စ၊ဖှိဉ်အခိဉ်တဃဉ်နှ့ဉ်လီၤ

– **(၃၁.၃.၄၇)** (KNU) ဃ့ထိဉ်တ်ဆူအဲကလံးပဒိဉ်လ၊ကညီဖိကနှ်၊ဘဉ်အါထိဉ်တ်ခွဲးတ်ယာ်လ၊ ဘျိဉ်ဒိဉ်အပူၤ, တ်ဃ့တဖဉ်မ့်၊ဝဲ –ကညီဖိခ၊ဉ်စး ကအါထိဉ်

လၢဟိဉ်ကဝီၤတဖဉ်, ကိတိဉ်ကအါထိဉ် ၂၅%, ကညီသုးကအိဉ်ဒ်လိၤ်လိၤ်, တ်ပဉ်သးလၢ ကဟ့ဉ်ကညီကိၤ်ကဘဉ်အိဉ်, တ်ကထၢ ကညီဖးဖိမ့်စရီ, တ်မ့်တတူၤ်လိဉ် တ်ဃ့ထိဉ်ဘဉ်, (KNU) ကထိဒါလံဉ်ဃံးဃဉ်, စီၤဘးအူကွဲ့ ကဟးထိဉ်ကွံဉ်လၢကိတိဉ်အလိၤ်, အဲကလံးဒီး ဖဆပလ တူၤ်လိဉ်ဒဉ်ထဲ တ်ကထၢ ဖးဖိမ့်စရီတခါအဃိ (KNU) ထိဒါအဲးတလံလံဉ်ဃံးဃဉ်လီၤ မ့်လၢ (KYO) အခိဉ်အန်တဖဉ် တဘဉ်သးတ်ထိဒါဘဉ်အဃိ ဟးထိဉ်ကွံဉ်လၢတ်အိဉ်ဖြဉ်အပူၤ, စဉ်ဖိသ့ဉ် လၢအမ့် (KNU) ကရၢခိဉ်တဂၤ ပိဉ်ထိဉ်ဃုဉ်ပှၤခံနှဉ်လီၤ

- **(၁၄.၄.၄၇) တ်ကိး (KNU) ဂ့်ဂိၤ်အူခီကရဲး,KNU) ခီကရဲး (၂) ဝိတဝီ–**တ်အိဉ်ဖြဉ် ဘဉ်တ်မၤအီၤဖဲဝ့်တကူဉ်, မ့်လၢစဉ်ဖိသ့ဉ်တဂၤ ဟးထိဉ်ကွံဉ်လၢ ကရၢခိဉ်အလိၤ်အဃိ (KNU) ကိးဂ့်ဂိၤ်အူတ်အိဉ်ဖြဉ်, တ်အိဉ်ဖြဉ်အတ်ဆၢတဲဉ် တ်မ့် မၤဘဉ်ဒိကညီဖိတဂၤဂၤအနိၤ်ကစ် အခွဲးအယဉ်နှဉ် မ့်တ်မၤဘဉ်ဒိ ကညီဖိခဲလၢဉ်, ကညီဖိလၢအနုဉ်လီၤ ဘျိဉ်ဒိဉ် တ်ဃုထၢတဖဉ် တမ့်ကညီဖိ အခၢဉ်စးဘဉ်အဃိ တ်တတူၤ်လိဉ်အီၤဘဉ်, တ်ထိဒါဘျိဉ်ဒိဉ်တ်ဃုထၢဒီး စီၤဘးအူကွဲ့ ဟးထိဉ်လၢ ကိတိဉ်အလိၤ်အဃိ တ်မၤလၤကပီၤအီၤလီၤ, တ်ဃုထၢထိဉ် စီၤဘး အူကွဲ့ လၢ KNU ကရၢခိဉ်လီၤ (စဉ်ဖိသ့ဉ် လဲၤကဲထိဉ်က့ၤကိတိဉ်လၢ စီၤဘးအူကွဲ့ အလိၤ်လီၤ

- **(၁၆.၇.၄၇)** – တ်ကရၢကရိဒုးအိဉ်ထိဉ် (KNDO) တနံၤအံၤ, မ့်လၢတ်ဃ့ထံဃ့ကိၤ်အံၤ တ်ဖ့ဉ်ဆၢကဆူဉ်ထိဉ်ဒီး ကတုၤဆူတ်စုကဝဲၤတ်ဒုးအဃိ တ်ကရၢကရိထိဉ် (KNDO) လၢကကဲထိဉ်စုဒုဉ်စုတီၤလၢ (KNU) အဂိၤ်, ကဒီသဒၢ ကမျၢ်အသးသမူအဂိၤ်, တ်နီၤဖးလီၤဟိဉ်ကဝီၤတခါကမ့်သုးက့တခါ, မုၤ်ထိဉ် – ကရ့ဉ်နံဉ်သုးက့, တီအူသုးက့, ချဉ်လွံၤ်ထူဉ်သုးက့, သထူဉ်သုးက့, မိဉ်လမ္ဒဲဉ်သုးက့ တဖဉ်, မ့မ့်ထံထဉ်စွ့တခီ တ်ကကိးထံထဉ်စွ့ခိဉ်နၤ်တဖဉ် အတ်အိဉ်ဖြဉ်ဖဲ ညီဉ်တူဒီး ကရၢကရိထိဉ် သုးက့တဖဉ်လီၤ

- **(၁၉.၇.၄၇)** – အိဉ်ဆါဒီးအကိတိဉ်တဖဉ်ဘဉ်တ်မၤသံအီၤ ဒီးအူနူးကဲထိဉ် ကိတိဉ်ခိဉ်ကျၢ်လီၤ

- **(၁၅.၉.၄၇)** – ဘျိဉ်ဒိဉ်အပူၤသဲစးတ်ဘျၢအဆၢဖိ (၁၈၀–၁၈၁) ပဉ်ဖျါဃုဉ်ဝဲလၢ တ်ကဟ့ဉ်ကညီကိၤ်အဂိၤ်, (ဖဆပလ) ကဟ့ဉ်ဝဲကိၤ်ကရ့ဉ်နံဉ်ဒီး ကိၤ်ဖဉ်ပူဉ်, ဘဉ်ဆဉ် ကညီခိဉ်နၤ်ဒီး ကရ့ဉ်နံဉ်ခိဉ်နၤ်တဖဉ် တတူၤ်လိဉ်ဘဉ်. (အီးကထိဘၢဉ်, ၁၉၄၇) –အူနူးကဲထိဉ်ကိတိဉ်ခိဉ်ကျၢ်ဒီး လဲၤဆူကိၤ်အဲကလံးဒီး မၤလံဉ်ဃံးဃဉ် ဒီးအဲတလံဒီး ဘဉ်တ်သ့ဉ်ညါအီၤလၢအူနူးအဲးတလံလံဉ်ဃံးဃဉ်လီၤ

– **(၁၀.၁၀.၄၇) KNUခီကရဲး(၃)ဝီတဝီ** – ဘၢ်တၢ်မၤအီၤဖဲ ဝ့ၢ်မိၢ်လ်မ့ၢ်, ခီကရဲးတဘျီအံၤ တၢ်ကတိၢ်ထိၢ်ကညီကိၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်ဆူဘီမ့ၢ်စၢဖ့ၢ်, တၢ်ကထုးထိၢ်ထံကိၢ်တၢ်ဘျၢသဲးစး, တၢ်ပၢ်ဂၢၢ်ပၢ်ကျၢၤတနိသရံၢ် ကိၢ်ခီလၢ ဟ်ဃုာ်ဒီးတိအ့, အ့ၢ်ယၢ်ဝတံၢ်ကိၢ်ခီ, အ့စ့ၢ်ဒီးဟၢ်သၢ်ဝတံၢ်ကိၢ်ရ့ၢ်ဒီး ညြၢ် လ့ ပ့ၢ်ကိၢ်ရ့ၢ်ခီဒ်အမ့ၢ်ကညီကိၢ်, တၢ်ကဟ်ကဲဒီး သူကညီဒီကလုာ်နိၢ်တယၢ်,

– **တၢ်အိၢ်ဖ့ၢ်ဝံၤအိၢ်ဒီး ကညီဒီးမိၢ် ခိၢ်နၢ်တၢ်အိၢ်ဖ့ၢ်,** တၢ်အိၢ်ဖ့ၢ် တဘျီအံၤ အတၢ်အၢၢ်လီၤတဖၢ်မ့ၢ်ဝဲ – ကညီဒီးမိၢ် ကဒုးသကိးတၢ်ဃူးယူ တုၤလၢ ကညီဒီးမိၢ် နၢ့်ထံကိၢ်တစု, တၢ်ဆဲးကျိးတၢ်မၤ, ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး, ထံဂုၤကိၢ်ဂၤတၢ်မၤ ကမၤသကိးတၢ်ဒီး ဒုးသ့ၢ်ညါလိၢ်သး, ကသူစ့တမံၤဃီ, တၢ်မ့ၢ်မၤဆါကညီမ့ၢ်တၢ်မၤဆါမိၢ်, တၢ်မ့ၢ်မၤဆါမိၢ် မ့ၢ်တၢ်မၤ ဆါကညီလီၤ

–**(၁၇.၁၀.၄၇)**–အိၢ်ဆါအဲးတလံလံၢ်ဃံးဃၢ်အပူၤ အဲကလံးကဟံးဖိၢ်ဂၢၢ်ဃၢ်ဒံး တၢ်ဒီတဒၢဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဂ့ၢ်ဝီလီၤ

(၂) ကိၢ်ပယီၤနၢ်တၢ်သဘျ, KNU တနံၢ်တဘျီတၢ်အိၢ်ဖ့ၢ်, ဝ့ၢ်တကျၢ် (၁၉၄၈)

– **(၄.၁.၄၈)** – ကိၢ်ပယီၤနၢ့်တၢ်သဘျၢလၢအဲကလံးအစုပူၤ, ကညီဘိးဘၢ်ရၤလီၤဝဲလၢ ကညီအတၢ်သဘျၢမ့ၢ်နံၤ (၅.၁.၄၈)

– **(၁၁.၂.၄၈)** – ကညီဖဟ်ဖျါထိၢ်အတၢ်ဘၢ်သးဒီး တၢ်ဃ့ထိၢ်ကညီကိၢ်, ပ့ၤထိၢ် ဒုး နဲၢ်သးတဘျီအံၤ အိၢ်ပ့ၤလ့ၢ်ကလိၢ်ဘျၢ် (တၢ်ဃ့ထိၢ်တဖၢ် – ဟ့ၢ်ကညီကိၢ်တဘျီဃီ, ဒုးနဲၢ်ကညီတဘးပယီၤတဘးတဘျီဃီ, ပတသးလိကလုာ်တၢ်သဘံၢ်သဘုၢ်ဘၢ်, ပတသးလိ ထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘၢ်.) တၢ်ဟ်ဖျါတဘျီအံၤ ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအခီပညြ – မ့ၢ်တၢ်ထိၢ်ဂဲၤထိၢ်ကညီဖိတဖၢ်ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအတၢ်ထံၢ်, မ့ၢ်တၢ်ဟ်ဖျါ ထိၢ်ကညီဖိတဖၢ်သးလိအကိၢ် (တၢ်သဘျ), သးလိ ဒံၢ်မိၢ်ကရ့ၢ်စံၢ်ခ့ဲးယၢ် (တၢ်တုၤသိးထဲသိး) တၢ်ဃူတၢ်ဖိး, တၢ်မုာ်တၢ်ခုၢ်တဖၢ်လီၤ မ့ၢ်တၢ်ဟ်ဖျါထိၢ်ကညီဖိတဖၢ် တၢ်သ့ၢ်ဒူသးဒူ,မ့ၢ်တၢ်ဟ်ဖျါထိၢ် တၢ်ဟံးနၢ့်ဆိ ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၢ်ဒီး မ့ၢ်မ့ၢ်နံၤ တနံၤလၢ ဟိၢ်ခိၢ်သ့ၢ်ညါအါထိၢ်ကညီဖိ လီၤ

– **(၃.၃.၄၈)** – KNU တနံၢ်တဘျီတၢ်အိၢ်ဖ့ၢ် ဘၢ်တၢ်မၤအီၤဖဲဝ့ၢ်တကျၢ်, တၢ်အိၢ်ဖ့ၢ်စံၢ်ညြၢ်အၢၢ်လီၤလၢ ကျဲထဲတဘိဓီၤလၢကနၢ့်ကညီကိၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒုးအကျဲ, တၢ်အိၢ်ဖ့ၢ်အခါအူနူးကွဲအိၢ်ဘးအူကဲ့အမ့ၤဒီးစံးဝဲ, တၢ်ကနၢ့်ကညီကိၢ်အဂိၢ် ကျဲ

အိဉ် ခံဘိလီ၊ (၁) နုဉ်လီ၊ဃ့လ၊ဖါလ့မဲဘျိဉ်ဒိဉ်အကျဲ (၂) တ၎်စုကဝဲ၊တ၎်ဒုး အကျဲလီ၊ အူနူးသဆဉ်ထိဉ်လ၊ တ၎်ကဃ့အီ၊လ၊ဖါလမဲဘျိဉ်ဒိဉ်အကျဲလီ၊

- **(လါမးရှး (၁၀) သီ, ၁၉၄၈)** – (KNU) ဒီး (ဖဆပလ) ထံဉ်လိဉ် ကဒီး အသီတဘျီ, အူနူးစံးဝဲကညီဃ့ကီ၎ပဟ့ဉ်တသ့ဘဉ်, ကညီမ့၎်ဒုးပယီ၊, ပယီ၊ ကဒုးဆ၊က့၊လီ၊ ပှ၊လဲ၊တ၎်တဖ၎် မ့၎်ဝဲစီ၊ဘးအူကွံ့, သ ရဉ်သဉ်ထိဉ်, စီ၊သဉ်ဒ့ဉ်, မါက္ဆထိအိဉ်, စီ၊ဘဲလ့ဉ်ဒီး ဖဆပလ တကပ၊အူနူး, အူဖိကိ, အူအိ, အူဝ့ဖ့ဉ် တဖ၎်နှ့ဉ်လီ၊ (စးထိဉ်ဖဲနှ့ဉ် ပယီ၊တ၎်ပရ၊ပစ၊၎်တဖ၎် ကွဲးအ၊ကွဲးသီကညီဖိအ ကလုဉ်ကလုဉ် လီ၊ဆီဒဉ်တ၎် (KNU) ကရ၊လီ၊
- **(လါမးရှး (၂၈) သီ** – (ဗကပ) ယဲဘိဉ်ဖ္ဆူဉ်တဖ၎်ဂဲ၊ဆ၊ထ၊ဉ်ထိဒါက့၊ (ဖဆပလ) ပဒိဉ်ဒီး နုဉ်လီ၊ဆူပှ၎်ပူ၊,
- **လါယူ၊ (၁၄) သီ** – သိဉ်ဒူဝါ (ရဲဘော်ဖြူ) ထိဒါက့၊ (ဖဆပလ) ကိးက့၊ အမံ၊လ၊ (BCP)
- **လါအီကူး**– (ဖဆပလ) သုးရှဉ် (၁) /သုးရှဉ် (၃) လ၊သယဲး, မ့၊ကလ၊ဒိ၊ ပ၎်ဆ၊ထိဒါက့၊ (ဖဆပလ) ပဒိဉ်အဃိ, (ဖဆပလ) အတ၎်ဘံဉ်တ၎်ဘ၊တ အိဉ်လ၊၊ဘဉ်အဃိ, ဃ့တ၎်မ၊စ၊၊လ၊ (KNU) (KNDO) လ၊ကဟံးန့၎်အီ၊ တ၎်ဘံဉ်တ၎်ဘ၊လ၊ ကပ၊၊ဝ့၎်တကူဉ်ဒီး အခိဉ်အဃ၊၊တ၎်လီ၎်တဖ၎်လီ၊
- **လါအီကူး ၃၁ သီ** –စဲးပထ့ဘ၊ဉ် (၁) သီ –(KNDO) ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်သးဒီး (MNDO) ဒီး ထိဉ်ဟံးန့၎် မိဉ်လမ့ဲဉ်, သထူဉ်, ရှုဉ်ကှုဉ်, လ၊၎်ဒိဉ်တဖ၎်လီ၊ (ဖဆပလ) ထံဉ်လိဉ်ဒီး (KNU) ခိဉ်နှ၎်တဖ၎်ဒီး ဃ့ဝဲလ၊တ၎်ကဟ့ဉ်က့၊ ဝ့၎်တ ဖ၎်ဒီး အဝဲသ့ဉ် တဟံးန့၎်လ၊၊ ကညီဖိတဖ၎်အစုကဝဲ၊လ၊၊ဘဉ်အဃိ ကညီဖိ တဖ၎်ဟ့ဉ်က့၊ဝ့၎်တဖ၎် မုဉ်မုဉ်လီ၊ (ဆ၊ကတီ၎်အံ၊ကညီဖိတဖ၎် ဟံးန့၎်ပ၊ဘဉ် ဝ့၎်အခါ အသွံဉ်ကဖိထိဉ်, တ၎်ဟ်ဒိဉ်လီ၊သး, တ၎်မ၊ထိဒါကမျ၎်အိဉ်ထိဉ် ဝဲ ဒဉ်စ့၎်ကီးလီ၊ (တ၎်ဖ့ဉ်ဆ၊တဖ၎်ဆူဉ်ထိဉ် တဆီဘဉ်တဆီဒီး (ဖဆပလ) အပှ၊ တဖ၎် မ၊အ၊မ၊သီကညီဖိတဖ၎်ယံဉ်ထိဉ်အါထိဉ်လီ၊
- **(လါဒံဉ်စဲဘ၊ဉ်, ၁၉၄၈)** – (ဖဆပလ) လူ၊ဟံးန့၎် (UMP) ဒီးကညီပ၊၊ သ့ဉ်ပှ၎်တဖ၎် အစုကဝဲ၊ခဲလ၊ဉ်လီ၊ တယံဉ်ဘဉ် တ၎်ဖိဉ် (KNDO) ခိဉ်နှ၎်လ၊ မိဉ် လမ့ဲဉ်, ဘျံး/ဒဝဲ၎်, သဉ်ယဉ်ဝတံ၎်, ဟီကတးဒီးတ၎်လီ၎်အဂ၊တနီ၊လီ၊
- **(၂၅.၁၂.၄၈)** –ဘျံး/ဒဝဲ၎်ကီ၎်ရှဉ်, ပလီးသဝီ, ဖဲပှ၊မ၊ခရံဉ်အိဉ်ဖျဲဉ်အခါ (ဖဆပလ) လဲဘံ သုးဖိတဖ၎်နုဉ်လီ၊သတူ၎်ကလဉ်ဒီး ခးသံပှ၊လ၊ဘါယွ၊တဖ၎်, ပှ၊သံ (၁၀၀) ဘျဲဉ်, ဖိသဉ်ဒီးပိဉ်မုဉ်တဖ၎်သံဝဲဒဉ်လီ၊

(၃) ကညီတ၎်ပ၏ဆ၊စးထိၣ်, အ့စ့ၣ်တ၎်ဒုး (၁၉၄၉)

–(လါယူ၊နအါရံ၊, ၁၉၄၉) – (ဖဆပလ) ဘိးဘၣ်ရ၊လီ၊ဝဲလ၊ KNU တဖိးသဲစးဘၣ်ဒီး နၣ်လီ၊ဟံးန့၎်ဆူၣ်ကညီအစုကဝဲ၊တဖၣ်ဒီး ကညီခိၣ်နၣ်တဖၣ်စ့၎်ကီးဘၣ် တ၎်ဖိၣ်ဃာ်အီ၊နၣ်လီ၊

– (၂၀.၁.၄၉) – သနးခ္ဒီတ၎်ဂ့၎်, ပယီ၊သုးလဲဘံသ့ၣ်တဖၣ်လဲ၊မ၊အ၊မ၊နး ကညီဖိဖဲ သနးခ္ဒီ တဖၣ်, ဂုၣ်ဆူၣ်ပျိဆူၣ်ကညီအတ၎်ဖိတ၎်လံ၊ဒီး မ၊ဆူၣ်မ၊စိး ကညီမုၣ်တဖၣ်, မ၊သံကွံၣ် ကညီဖိတဘျုးဂ၊ဒီး ဒွဲၣ်အူထိၣ်ကွံၣ်ဒူသဝီလီ၊

– (၂၈.၁.၄၈) ဟါ – (ဖဆပလ) လဲ၊ကဝီ၊ (KNU) လိ၎်ခ၊ၣ်သး, ဒီးကညီအိၣ်တ၎်လိ၎်ဒ်အမ့၎် အလိ၎်, စါခ္ဒီ, သထ့ကူတဖၣ် ကတိ၊တရီတပါတ၎်အါမး, ခးနါစိ၊ကျိ ကညီမုၣ်ခွါသံဝဲ (၁၀) ဂ၊, ဂုၣ်နၣ့်ဆူၣ်တ၎်ဖိတ၎်လံ၊တဖၣ်ဒီး ဒွဲၣ်အူကညီဟံၣ်ဃီတနီ၊လီ၊,

– (၃၁.၁.၄၉) ဂီ၊– (ဖဆပလ) ဘိးဘၣ်ရ၊လီ၊လ၊ KNU တဖိးသဲစးဘၣ်ဒီး နၣ်လီ၊စးထိၣ်ဒုးကညီဖိအိၣ်တ၎်လိ၎်ဒ်အမ့၎် သမဲဒီး (KNDO) အလိ၎်ခ၊ၣ်သး အ့စ့ၣ် နၣ့်လီ၊ လ၊ခံကတ၊၎်, ကညီဖိတဖၣ်လ၊တ၎်ဒီသဒ၊လီ၊ကှ၊အသးအဂီ၎်စးထိၣ်ပ၏ဆ၊ထိဒါ (ဖဆပလ) နၣ့်လီ၊. (ဖဆပလ) သုးတဖၣ် ဟ်လီ၊အသးလ၊ ကထိၣ်ဒုးမ၊နၣ့် (KNDO) လိ၎်ခ၊ၣ်သး, အ့စ့ၣ်လ၊သ၊သီအတိ၎်ပူ၊လီ၊. ဘၣ်ဆၣ် ကညီဖိတဖၣ် ခိၣ်ဆ၊ဒုးဆ၊နၣ့်ဂ့၊ဂ့၊ဒီး ဆိၣ်ဖျိးကွံၣ်ဒုၣ်ဒါတဖၣ်လီ၊. ဟံးနၣ့်ကှ၊အ့စ့ၣ်ဃိၣ်, လ့ၣ်မ့ၣ်အူစဲးကဟၣ်လိ၎်, ဖ္ဒါ, ဘုးစဲးဂိ၎်မု၎်လ၊လဲ၎် (လှိုင်) ကျိနံ၊ခဲလ၊ၣ်လီ၊.

– လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံ၊ (၂) သီ – (KNU) နၣ်လီ၊ဟံးနၣ့်မ့၊ကလ၊ဒိၣ် ကဘီယူ၊သန့ဒီး မ၊နၣ့်ကဘီယူ၊ခဲလ၊ၣ်ဒီး သုးအလိ၎်အကျဲခဲလ၊ၣ်, ဘၣ်ဆၣ် တမ၊ဟးဂီ၊ဝဲဘၣ်.

– လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံၣ် ၁၉၄၉ နံၣ် – ကခ္ဒၣ်သုးလ၊ (Ist Karen) သုးခိၣ်နိၣ်ဆဲဒီး အပှ၊တဖၣ် နၣ်လီ၊ဒုးစ၊၊ကညီအတ၎်ဒုးလီ၊.

– လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံ၊ (၂) သီ ၁၉၄၉နံၣ် – ကခ္ဒၣ်သုးခိၣ်နိၣ်ဆဲ နၣ်လီ၊ဒုးပ္ဒိၣ်ဘွဲၣ်, မ၊နၣ့်ဝ့၎်ဒီဖျၣ်ဒီး ထုးထိၣ်ကှ၊ကညီအသုး (UMP) ပှ၊ (၁၅၀) ဂ၊လီ၊.

– လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံ၊ (၃) သီ ၁၉၄၉ နံၣ် – ကညီဒီးကခ္ဒၣ်သုးဟ်ဖှိၣ်သးဒီးထိၣ်ဒုး ဝ့၎်မ့းထံးလၣ်, မ၊နၣ့်ဝဲညီကဒၣ်ဒီး ဖိၣ်နၣ့်ပယီ၊သုးခိၣ်တနီ၊. တနံ၊ဃီ အတိ၎်ပူ၊, ပယီ၊ အကဘီယူ၊ဟဲစိ၎်လီ၊ (၂) ဘှၣ် လ၊ဝ့၎်မ့းထံးလၣ်, သုးခိၣ်နိ၎်စဲဖိၣ်နၣ့်

ဒီး ဒီးထိဉ်ကဘီယူးတဘျိယိ, ကခ္ဆ်ဉ်သုးတဘ့ဉ်, ကညီသုးတဘ့ဉ်ဒီး လဲးထိဉ်ဆူမ့်မ့ဉ်ဒီး နာ်လိုးဒုးတက်ဒီး အှဉ်ကၢ့ၤခိဉ်ကၢ့ၤကညီခိဉ်နၤ်လၢ တက်ဖိဉ်ဃဉ်အီၤဖဲ ဝ့ၢ်ပူၤ တဖာ်နၢ်ခ့ၢ်လိၤ။

– (KNU) မၤလိဉ် (Karen Rifle 1) လၢတီအှုဒီး (Karen Rifle 2) လၢပ့ဉ်ဉ်လၢ ကဟဲမၤစၢၤ (KNDO) လၢအ့စ့ဉ်လိၤ။ သုးရ့ဉ် (၁) ဟဲတုၤ (ဘုရားကြီး) ဒီး တိဆူညါ တန့်ဘာ်အယိ ဘာ်ဂုၤကၢ့ၤအသးလိၤ။ သုးရ့ဉ် (၂) ဟဲတုၤ (ကြို့ ပင်ကောက်) ဒီး (ဖဆပလ) ဒုးအီၤလၢကျဲအယိ လိၤပြဲလိၤပြါဖဲနၢ်ခ့ၢ်လိၤ။

– **လါအှဖြၤ(၄)သိ** – (ဖဆပလ) ကွဲ (KNU) လၢကမၤတက်မာ်တက်ခ့ဉ်အဂီၢ်, ဒ်သိး တက်ကွဲအတယၢ်ကဃၢအဂီၢ် အှုန္ဒးမၤအဲကလံးမိ်သိ (Mr Broker), အ့ဒယာ်ဉ် မိ်သိ (Dr Rauf), ဟ်ကံ်ဉ်စတ်ဉ်မိ်ဉ်သိ (Mr.M.D.Ali) တဖာ်, ဒီး (အဲကလံးဖ့ံထံဘံ်ရ့ိ Bishop West) လၢကကွဲးလ်ာ်ဆူစီးဘးအှုကွ့ဉ်အအိ်ဉ် လၢကတ့ၢ်လ်ာ်တက်ကွဲလိၤ။ တုၤစီးဘးအှုကွ့ဉ်, မါကွ့ထူအိ်ဉ်ဒီး စီးဘဲလ့ဉ်တဖာ် လဲးတုၤတခိ အှုန္ဒးစံးဘာ်အီၤလၢ ကညီကိ်ၢ်တက်ဂ့ၢ်နၢ်ခ့ၢ် စၢဉ်ဘးအှ ခိဉ်မံးရ့ၢ်ဉ် သုးကျဲၤဝဲလံ, တက်လ်ာ်ဒိဉ်မ့ၢ်တက်ကဆိကတိ်ၢ် တက်ဒုးတက်ယၤအယိ, စီးဘးအှုကွ့ဉ် ကဟ်လိၤတက်စုကဝဲၤလၢ အဒိဉ်စ့ၤခိဉ်လိၤ။ လၢခံကတၢၢ် စီးဘးအှုကွ့ဉ် အၢဉ်လိၤ တ့ၢ်လ်ာ် (ဖဆပလ) အတက်ကျဲၤနၢ်ခ့ၢ်လိၤ။ တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ဉ် ဟဲကၢ့ၤတုၤလၢ (KNU) လ်ိ်ၢ်ခၢဉ်သးတခိ မါဘးစ့ဉ်ဒီး (KNDO) ခိဉ်နၢ်တဖာ် တတ့ၢ်လ်ာ်ဘာ်အယိ မါဘးစ့ဉ်လဲးကဒါကၢ့ၤဒီး ဟ်ဖျါဝဲလၢ တတ့ၢ်လ်ာ်ဝဲအဂ့ၢ်ဒီး တက်အၢဉ် လိၤဟးဂီၤဒီး လၢခံကတၢၢ် တက်ဒုးတက်ယၤစးထိဉ်ကဒါကၢ့ၤလိၤ။ –ဖဲတက်ပတုာ်တက်ဒုး ကတိ်ၢ် (ဖဆပလ) ဂုာ်ဟံးနၢ့်တက်ခွဲးတက်ယာ်, ဃုမၤနၢ့်တက်စုကဝဲၤလၢ ကိ်ၢ်အ့ဒယာ်, ထိဉ်ဟံးနၢ့်ဆိတက်လ်ိ်ၢ်လၢ လ်ိ်ၢ်ကျိကၢၢ်ခိဉ်ဒီး စးထိဉ်ခးကညီအဝဲၤလ်ိ်ၢ်ခိဉ်သ့ဉ် အ့စ့ဉ်လၢ မျိ်ဉ်တဖာ် ဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲာ်လိၤ။

– **လါမ့ၤ (၂၁) သိ** – ကိ်ၢ်ပယီၤထးခီကညီသုးတဖာ် မၤနၢ့်ဝ့ၢ်အါဖျၢ်ဘာ်ဆာ်တမ့ၢ်ဝ့ၢ်တဖာ်လၢ ကညီဖိအိ်ဉ်ဆိးဘာ်အယိ ဟ့ဉ်လိၤကဒါကၢ့ၤဝဲနၢ်ခ့ၢ်လိၤ။

– မ့ၢ်လၢ (KNU) ကွ့ၢ်လ်ၢ် (Karen Rifles) တဖာ် အကျဲဘာ်ဆာ် အဝဲသ့ဉ်ဟဲတိဖျိ တက်တန့်လၢၤဘာ်အယိ, (KNU) ဘာ်ကွ့ၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဒီးတက်ကိတက်ခဲလၢ ကျိခ့ံ ကျိသ့ဉ် တက်စုကဝဲၤပိုးလိအယိ, လၢခံကတၢၢ် လါမ့ၤ ၂၁ သိ အနံၤ (KNU) ဘာ်ဂုၤကၢ့ၤအသးလၢအ့စ့ဉ်လိၤ။ တက်ဒုးယံာ်ဝဲ (၁၁၁) သိလိၤ။

– **(လါယူၤ (၁၄) သိ** –(KNU) ဂုၤကၢ့ၤအသးတဆိဘာ်တဆိဆူတိအှုဒီးတက်မၤ တက်အိ်ဉ်ဖ့ဉ်ဖဲတိအှ, တက်ဒုးအိ်ဉ်ထိဉ်ကိ်ၢ်သူလ့ၤပဒိ်ဉ်ဒီးဃုထၢ ထိဉ်ကိတိ်ာ်တဖာ် (ကိ

တိုက်ခ်ိုက္ပါ – စိုးဘားအူကွ,ထံဂုက်ကိ၊်ဈ၀/ကခ်ိ–အူလးဖ့ခ်ဒီးကိတိုက်အစ၊ တဖခ်လိ၊ (လ၊ခံတ၊်ပာ်ပနိုခ်ကွ၊မု၊်နံ၊အံ၊ ဒ်အမ့၊် **ကိ၊်သူလ့၊မု၊်နံ၊**) လိ၊

– **(လါစဲးပထ့ဘာ၊ခ် (၂၀) သီ** – တ၊်ဒုးအိုခ်ထိုခ်ကိ၊်သူလ့၊သုးတ၊်ပ၊ ကိုးဝဲလ၊ (CAS) တ၊်ပညိုခ်မ့၊်တ၊်ဒုးအဆ၊ကတိ၊်ကဘာခ်မ့၊်ဒ၊်သုးတ၊်ပ၊, (တူ၊တ၊်ပာ်လိ၊သုးတ၊်ပ၊တစုနှ့ခ် သုးခ်ိုခ်တဖခ် ဟံ၊နှ့၊်တ၊်စိကမိ၊လ၊တ၊်ခဲလ၊ာ်ဒီး တဒိကနှ်ခ်လ၊၊ကမျ၊်တဖခ် အတ၊်ထံ၊ခ်ဘာခ်, ပ္ပ၊ရ့၊်ဝိ၃ဲ့ယာ်တ၊်မ၊ဘာ်ဒ်ဆါအိ၊ခ်အါမး လိ၊)

– **၁ဇ၄ဇ နံ၊ခ်** ဘူ၊ကလ၊ာ်, ဒုုခ်ဒါမ၊နှ့၊်ကွ၊ဝ့၊်အါဖျ၊ခ် ဒ်အမ့၊်ထူကွ, စ၊ခ်ဘူတိ, ဘိလ၊်, ညိုခ်တူ, ပါတနိုခ်, ဒနူ၊ဖ့ခ်, စလိုခ်, သ၊ခ်ယ၊ခ်ဝတံ၊်တဖခ်လိ၊

– **၁ဇ၄ဇ နံ၊ခ်ဒ်ခ်စဲဘာ၊ခ် (၁၂) သီ,** ပအိ၊ (တိသူ) တ၊်ပ၊်ဆ၊ကဲထိုခ်ဝဲဒ၊ခ်နှ့ခ်လိ၊

(၄) (KNU) ခီကရဲ၊ (၄) ဝိတဝိဒီ၊ ကိ၊်ခ်ိုခ်စိ၊ဘား၊အူကွ,အတ၊်သံ (၁ဇ၅၀)

– **(လါဖ့၊ဘြ၊ပ၊အါရ်ုခ်,၁ဇ၄ဇ)** – ဒုုခ်ဒါမ၊နှ့၊်ကွ၊ ဝ့၊်အါဖျ၊ခ်ပာ်ဃုာ် ဒဲ၊အူ, ပ္ပ၊ခ် တစ၊ခ်တဖခ်လိ၊

– **လါဖ့၊ဘြ၊ပ၊အါရ်ုခ်၊ ၁ဇ သီ, ၁ဇ၄ဇ)** – ဒုုခ်ဒါမ၊နှ့၊်ကွ၊ဝ့၊်ညိုခ်လ့ပ့ခ်, မ၊နှ့၊်ကွ၊ ကညီအမျိ၊ာ်ဒီ၊တ၊်စုကဝဲ၊အါမး လိ၊

– **(လါမး၊ရှ၊ ၁၇ သီ, ၁ဇ၅၀)** – ဒုုခ်ဒါမ၊နှ့၊်ကွ၊ဝ့၊်တိအူလ၊ အမ့၊်ကိ၊်သူလ့၊ အ၀့၊်ခ်ိုခ်, ကညီတဖခ်ဘာ်ပာ်တ့၊်ကွ်ာ်ကိ၊လိ၊ာ်ကျိမ့၊်နှ၊ာ်ခဲလ၊ာ်ဒီ၊ သုးထိုခ်အသး ဆူ မိ၊ခံ၊လိ၊,

– **(လါယူ၊လ၊ ၁၇ – ၁ဇသီ, ၁ဇ၅၀), တ၊်ကိ၊ (KNU) ဖခ်ပ္ပ၊ခ်ခီကရဲ၊,**ပ္ပ၊ ပ၊၊ လိ၊်ဆ့ခ်နိ၊ – စိ၊ဘား၊အူကွ, ပ္ပ၊ကယဲကယ၊ တ၊်အိ၊ခ်ဖ့ခ် – စကိ၊လ၊၊်တိ,

"စိ၊ဘား၊အူကွ အတ၊်ကတိ၊မ၊လိ၊ာ်ပိ၊ာ်ဒီ၊လ၊ခံကတ၊၊်" ဖဲဖခ်ပ္ပ၊ခ်ခီကရဲ၊ အဆ၊ကတိ၊–

– ကညီတ၊်ပ၊်ဆ၊အံ၊မ့၊်အခ်ိုခ်ထံ၊ကတ၊၊်တဘျိဒီ၊ မ့၊်စ့၊်ကိ၊အကတ၊၊်တဘျိလိ၊

– မ့တမ့၊်လ၊ကညီတ၊်ပ၊်ဆ၊ဖိခဲလ၊ာ်လဲ၊လိ၊ဆူ၀့၊် တကူ,ာ်ဒီ၊ ဒီ၊လိ၊အကိ၊ာ်လ၊ ဒုုခ်ဒါကကျိတဲ၊ာ်အဂ်ိ၊ဘာ်နှ့ခ် ရ္ပတသ့လ့၊တကွ၊ဘာ်.

– ကညီကနှ့၊်ကိ၊်ကျဲအိ၊ခ် (၃) ဘိ (၁) ဒုုခ်ဒါကဟ့ခ်ပ္ပ၊လ၊တ၊်သ၊အိ၊ခ် (၂) ပဒုုနှ၊ဒုုခ် ဒါ (၃) တ၊်အိ၊ခ်အသ၊တဖခ်အတ၊်ဆိုခ်သနံ၊အယိ, ပမ၊နှ့၊်ပကိ၊်သ့လိ၊

– ပဂံါ်ပဘါမိ်ါ်ပှါ်လုတော်ပါ်ဆု နှုခ် မ့ါ်ကမျှါ်အယိ လိုခ်ဘာ်ကမျှါ်ကအဲခ်ပှု, ပျုံ, ပှု, ပာ်ကဲပှ

– ပဘာ်ကွါ်ဃုထံခ်သ့ခ်ညါက့ုပတော်လိ်ါ်တူာ်လိုကာ်တဖာ်ဒီး ဘ့ီဂ့ုထိခ်ကှုအီ, တ ဖာ် နှုခ် လိ, ။

စီးဘးအူကွံ့ပာ်လိုတဲာ်ဝဲအတော်ဂ့ါ်မိ်ါ်ပှါ် (၄) ထံခ်

(၁) ကညီအစုကဝဲကဘာ်အိခ်လုကညီစုပူ

(၂) တော်ပာ်လိုစုကဝဲအဂ့ါ်တော်တဘာ်ကတိုအီဘာ်

(၃) ကညီအဘူာ်အတိ်ါ်ကညီကဘာ်စံခ်ညိခ်တဲာ်ဒခ်အတော်လိ

(၄) ကညီကိ်ါ်ကဘာ်တော်သ့ခ်ညါပာ်ကဲအီလိ, ။

– **(လါအီကား ၁၂သီ,၁၉၅၀)** – ကိ်ါ်ခိခ်စီးဘးအူကွံ့ဟးထိခ်လုပ်ါ်တခးသဝီ, တော်ကြ၊် ကိ်ါ်ဆခ်, ဖာ်အခ်ကိ်ါ်ရ့ခ်ဒီးလဲးဆူထိခ်ကီ,ကိသဝီဒီး မံဖဲထံကျိန်, စ်ာ်ဒဲ တ ဖျုခ် အခါ ဒုခ်ဒါအသုးလုအိခ်လု (နဘူ) တဖုဟဲကဝီ,ခးအီ,ဒီး ကိ်ါ် ခိခ် စီးဘးအူကွံ့,သုးခိခ်ကျှ်ါ်စဲခ့ခ် ဒီးသိခ်ဒူတနိ, ဟ့ခ်လိ,ကွ်ာ်အသးသမ့ူလု ထံ ကိ်ါ်အဂ်ါ်ဒ်မ,ထူရ, အသိ,နှ့ခ်လိ, ။ (ဖဆပလ) ပှ,တီခိခ်ဂ့ိုခ်မဲသုးတဖုအံ, မ့ါ်ဝဲသုးခိခ် စ့ခ်လ့ခ် လိ, ။

– **၁၉၅၀ နံ့ခ် စဲးပထ့ဘာ့ခ် ၂၄ သီ** –သုးခိခ်ကျှ်ါ်မ့မိ်ါ်ကိ,းတော်အိခ်ဖ့ခ်ဖဲမိ,ခံ, လော်ဃါလိာ်, ပှ,ခဲလော်ာ်ဘာ်အသးလုအူလ,ဖ့ခ် ကကဲထိခ်ကိ်ါ်ခိခ်,အဝဲမ,မ့ါ် တသ့, ကွ်ံခ်ဖူညိခ်ကကဲထိခ်ကိ်ါ်ခိခ်, ကွ်ံခ်ဖူညိခ်တူ၊်လိာ်ဝဲလု ကိ်ါ်ခိခ်အလိ်ါ်ဘာ် ဆခ် တဘာ်သ,ဝဲလု တော်ကရုကရိထိခ် (KNU) ဘာ်, တော်ပါ်ဆုကတိ်ါ် ကဘာ်မ့ါ် ဒခ် သုးတော်ပုလိ, ။

(၅) ကညီတော်ပါ်ဆုအတော်ဟူ,တော်ဓဲ,(၁၉၅၁)

– **(လါယူ,နအါရ်ခ် ၈ သီ, ၁၉၅၁)** – သုးခိခ်ကျှ်ါ်မ့မိ်ါ်ကိ,းတော်အိခ်ဖ့ခ်ဖ့ခ်ါလိာ်, တော်အိခ်ဖ့ခ် တော်ဂ့ါ်မိ်ါ်ပှါ်မ့ါ်တော်ကဃုထု,ထိခ်ကိ်ါ်ခိခ်တော်ဂ့ါ် (၁) တော်ကဃုထု,ထိခ် ကိ်ါ်ခိခ် လုပှ,တဂ, (၂) တော်ကဃုထု,ထိခ်ပှ,စှ,ဂ,တဖုလုကိ်ါ်ခိခ်အလိ်ါ်, တော် ဟ့ခ်တော်ဖ,ဒီး ဆုတဲာ်, ပှ,စှ,ဂ,တဖုမ,နှု,တော်– ပှ,စှ,ဂ,တဖုအံ,တော်ကိ,းအီ,လု (Kawthoolei Governing Body) ပှ,ပု,လိ်ါ်ဆခ့ခ်နိ, (၂) မ့ါ်ဝဲ – သုးခိခ်ကျှ်ါ် မ့မိခ်,

– **(လါအ့ဖြူ ၄ သီ, ၁၉၅၁)** –တ်ကိး (KGB) တ်အိဉ်ဖှိဉ်တနံဉ် (၂) ဘျီ, တာတဘျီ လါအ့ဖြူ, ခံဘျီတဘျီလါနိဉ်ဝ့ဘာဉ် (ကီ်သူလ့ုအသနူလာ (KGB) အစိုနှုဉ် မ့ၢ်ဒီကလုဉ်သနူလာအသန့ုထိဉ်အသးလာ ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်လာတ်ကတိုတဘီဇိုမ့ၢ် ကညီသနူ (Karenism) The policy of Kawthoolei is Nationalism based on Democracy in one word) သနူအံု ဒိးသန့ုထိဉ်အသးလာတ်ဂ့ုတ်ဝါဖးဒိဉ် (၅) မံုလာအမ့ၢ် (၁) တ်တီတ်လို (Truth) (၂) တ်စီတ်ဆှံ (Purity) (၃) တ်အဲဉ်ပုၢ် အဲဉ်ဝဲၢ် (Brotherhood) (၄) တ်အိဉ်သကိးမုသကိး (Cooperative Living) (၅) တ်သူဉ်တီသးရု (Loyalty) လာတ်ဂ့ုတ်ဝါဖးဒိဉ် (၅) မံုအံုအဖီခိဉ် တ်ဟ်လီုတ်ဖံးတ်မုသနူဘဉ် ဃးထံရူးကီ်သဲး မုၢ်ကျိုဝဲုကွာ်, ကလုဉ်ဂ့ၢ်ဝီ, ဒီးဘဉ်ထွဲဒီး ထံဂုဉ်ကီ်၈ု တဖဉ်ခဲလာဉ် လီု.

(၆) ကညီတ်ပါ်ဆာတ်ဟူးတ်ဂဲု (၁၉၅၂)

– **(လါယူနအါရံဉ် ၁၅ သီ, ၁၉၅၂)** –တ်ကရာကရိထိဉ် (KNU) အဂီ်မါ ဘးစဉ်ကိး တ်အိဉ်ဖှိဉ်ဖဲယွၢ်သဉ်ကူ, ကျွိကူကီ်ဆဉ်, ခာဉ်စးလာကီ်ရှဉ်ခဲလာဉ် ဟဲထိဉ်တ်အိဉ်ဖှိဉ် ပှုခဲလာဉ် (၂၀၀) ဘျဲဉ်, တ်အိဉ်ဖှိဉ်အာဉ်လီုလာ ကကရာကရိထိဉ် (KNU) တ် ဒုးအိဉ်ထိဉ်သုးက့တဖဉ်လာထံထဉ်စွဒီး ပကိရိမးဒီး တ်တူ်လိဉ်မုထွဲ သုးတ်ပာသနဉ်က့, ထံဉ်ဝဲလာဟ်တံဉ်ကရာလာ အတီခိဉ်ရိ်မဲတ်ပါ်ဆာ ကဘဉ်အိဉ်နှုဉ်လီု.

– (လါဖ့ုဘြူုအါရံု) – ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးထံထဉ်စွသုးက့ (၁) တ်လီ်တဖဉ်လာထံလာခိဝံု ထိဉ်ဒုးဝဲသုးက့ (၄) ဒီးသုးက့ (၂) ပျှဉ်ကျိမုၢ်နုဉ်တ်လီ်တဖဉ်လီု.

– (လါအ့ဖြူ) – (KGB) အာဉ်လီုလာကဒုးအိဉ်ထိဉ်သုးက့ (၂) ခီလာမုၢ်ထိဉ်တခီဒီးထံ ထဉ်စွတခီနှုဉ်လီု.

– ၁၉၅၂ နံဉ် ဘူးကလာဉ်, ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးမုနှ်ပျှဉ်ကျိမုၢ်နုဉ်, မုၢ်ထိဉ်ခဲလာဉ်, သုး ခီခိဉ် ဘိဉ်ပူးဟ့ဉ်လီုအသးဒီးအပှုတစှုဘဉ် (ထံထဉ်စွတကပုတ်ဃံးတ်ကီဒိဉ်မးတ်ပါ်ဆာခိဉ်နှ် တဖဉ်ဘဉ်ဟးအိဉ်ကဆူးကတ့ု, တ်ပဲဉ်ဖးနီုဖးလာမ့ၢ် လာထံရူ် ကီ်သဲးအကျဲလီုတံ်လီုဆဲးတအိဉ်ဘဉ်ဒီး တ်ဟ်လီုကျဲမ့ၢ်ဒဉ် သုး တ်ပါတ်ပြး အဃိနှုဉ်လီု.

(၇) မုၢ်ထိဉ်ကိၢ်ခီခီဖရဲးဒီး ကိၢ်သူလှုခီကရဲး (၅) ဝိတဝီ, ဖဉ်ပူဉ် (၁၉၅၃)

- **(လါယူး ၉ သီ, ၁၉၅၃)** – ဟာထာဉ်ဒီးမါဘးစဉ်ကိးတ်အိဉ်ဖြိဉ် လာ ထံထဉ်စွဒီး ဟ်လီးတ်ပါ်ဆာအကျဲခံဘိတဘိ, ဟ်လီးဝဲတ်ပါ်ဆာအတ်ကွၢ်စိ, ဒုဉ်ဒါခိဉ်သ့ဉ်, တ်ဒုးအတကွီၢ်, အဂံၢ်အဘါ, အဝိၢ်ရိ, အတ်မုရဲဉ်ကျဲုတ်ဟ်လီးတ်ပါ်ဆာအသုး (၃) ကလုဉ်မ့ၢ်ဝဲ– KPLA, KPGF, KNDO – ထံထဉ်စွမ့ၢ်ဂ့ၢ, မုၢ်ထိဉ် ကိၢ်သူ လှုမ့ၢ်ဂ့ၢ ဘဉ်ကွၢ်ဆာဉ်မဲာ်ဒီးတ်ကီ တ်ခဲဖးဒိဉ်အဃိခိဉ်နၢ် အါဂၤကှုဟှဉ်လီး အသး ဟ်ဃုဉ် စီလိဉ်ဒီးအဲဉ်ဖိစိဉ် (အှဉ်စိမ္ဒဉ်) လာတီအူတခီ, လာမိဉ်လမ္ဒဲဉ်တခီထူညှဒီး အသုးရှဉ်ဒီဘှဉ်ဒီး လာတ်လိၢ်အါတီၤ ပှုကှုဟှဉ်လီးပှုသးနှုဉ်လီး
- တရူးဝါတဖဉ်ဟဲနုဉ်လီးလာကိၢ်ပယီးဒီးကဲထိဉ်တ်ကီတ်ခဲစ့ၢ်ကီးလီး
- **(လါနိုဉ်ဝှဘာဉ် ၁၈ သီ) မုၢ်ထိဉ်ကိၢ်ခီခီဖရဲး,** တ်ဃုထာထိဉ် မုၢ်ထိဉ်ကိၢ်ခီ (KNU) ကမံးတံဉ်ခိဉ်မ့ၢ်ဝဲပိၢ်ရီစီးဖိခွံး, နဲဉ်ရွဲဉ် သရဉ်အူဖှဉ်ညူးဒီး ကမံဉ် တံဉ်တဖဉ်လီး
- **(KNU) ခီကရဲး (၅) ဝိတဝီ, (လါနိုဉ်ဝှဘာဉ် ၂၃ သီ, ၁၉၅၃နံဉ်** – တ်ကိး ကိၢ်သူလှုဒီဘှဉ် ခီကရဲး ဖဲဖဉ်ပူဉ်,) ပှုပၢၤလိၢ်ဆှဉ်နီၤစကီၤသူခိဉ် (စီၤသဉ်ဒှဉ်) ပှုထိဉ်တ်အိဉ်ဖြိဉ်ခဲလာဉ် (၁၅၀) ဂၤ, တ်ဂ့ၢ်လာတ်စံးကတိၤအီၤတဖဉ် – တ်ကရာကရိထိဉ်ကှၤ (KNU) ကရာ, ဟ်လီးတ်ပါတ်ပြးအသီ, တ်မၤဂ့ၤထိဉ် သုးသံဉ်တဖဉ်, ကမၤဂ့ၤထိဉ်တ်ခူဉ်လၢၢ်ခူဉ်လှ, တ်အိဉ်ဖြိဉ်စံဉ်ညိဉ်အာဉ်လီး တ်ဂ့ၢ်အကါဒိဉ် (၃) ထံဉ်လာအမ့ၢ် – တ်ကဟ် (KNU) ကရာစိဟ် တံဉ်ဒ်အမ့ၢ် ကရာဖိးသဲစးအသိး, တ်ကတူၢ်လိဉ်က ညီတ်ပါ်ဆာအကျဲခံဘိတဘိ, တ်အာဉ်လီးတူၢ်လိဉ်လာလါ **(Feb 11)သီအနံၤ,ကမ့ၢ်ကညီဒီကလုဉ်မုၢ်နံၤ** နှုဉ်လီး
- တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ်ကိၢ်သူလှုပဒိဉ်, ဃုထာထိဉ်ကိၢ်ခိဉ်– ဟာထာဉ်သဉ်မွ, ကိၢ်ခိဉ်ခၢဉ်စးစကီၤလၢၢ်တီဒီးဝဲၤကျိုးခိဉ်နၢ်တဖဉ်,
- **လါနိုဉ်ဝှဘာဉ် (၂၅) သီ,** ခီကရဲးဝံၤလါဒံဉ်စဲဘာဉ် (၈) သီ – ဒုဉ်ဒါကဘီယူး (၃) ဘှဉ်ဟဲခးလီးတ်လာဝ့ၢ်ဖဉ်ပူဉ်,

(၈) ကညီခိဉ်နၢ်ရဲဉ်ကျဲုဟ်လီး လီးခၢဉ်သးအလိၢ်အကျဲဒီး ဟှဉ်ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးတ်မုလိ (၁၉၅၄)

- စကိၢ်လၢၢ်တီကျဲုဘဉ်ကှုတ်လိၢ် တ်ကျဲလာဆိထံးကိၢ်ဆဉ်, သုးခိဉ်ကျၢ်မှမိဉ်ဆီလီးဘဉ်အလိၢ်ဖဲဖဉ်ပူဉ်ဟိဉ်ကဝီး,

– **လါအ့ဖြှုး–** တက်ဟ့ဉ်ထံရှု်ကိ်သဲးတက်မးလိလာ ဆံဉ်စိဉ်ကိ, ဆိထံးကိ်ဆဉ်, ပှးထိဉ်တက်မးလိ (၁၀၀) ဂ၊,

– **လါယူး –** ယူးလံ – တက်ဟ့ဉ်ထံရှု်ကိ်သဲးတက်မးလိလာ လၢ်ထးကွံ, ပှး လာ တိအူ/ ချၢဉ်လွ်ုက်ထှဉ် ဟဲထိဉ် (၁၀၀) ဂ၊

– **လါစဲးပထ့ဘၢ်ဉ် –** တက်ဟ့ဉ်ထံရှု်ကိ်သဲးတက်မးလိလာ ဘီကွ်ဉ်လဲး (ဖဉ်ပှဉ်), ပှးထိဉ်တက်မးလိ (၆၀) ဘျဉ်

– **လါအီးကထိဘၢ်ဉ် –** တက်ဟ့ဉ်ထံရှု်ကိ်သဲးတက်မးလိလာ လ့ကှ့ဉ်, သထှဉ်ကိ်ရှ့ဉ်, ပှးဟဲထိဉ်ခဲလၢ်ဂ် (၃၀၀) ဂ၊

– လိ်ခၢဉ်သးအတက်ရဲ့ဉ်တက်ကျဲးအိ့ဉ်လာ တက်ကရှ့ဉ်စ့ဒ့မဲဒိးမိဒ့မဲတဖဉ်လီး. ဖဲနှ့ဉ်အခါ လၢ်အပ္ပးအိ့ဉ်တုးလာတတ့ဉ် ၈၀၀၀ ကွးလီး.

– **လါဒ်ဉ်စဲဘၢ်ဉ်** – မူဆိကိ်ကစ်ဟဲထိဉ်တုး လာ ဆိထံးကိ်ဆဉ်ဒိး ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ် အမူဒါ

(၉) မူဆိဆှၢ်နှ်လာ တက်ကဒုးအိ့ဉ်ထိဉ် (KRC) (၁၉၅၅)

– **လါယူးနအါရံ့ဉ် –** မူဆိကွဲတက်ထံဉ်လိ်အိ့ဉ်ပဟာ လာမိကိ်, ခိ့ဉ်နှ်အါဂၤ လဲး ထံဉ် လိ်အီး, မူဆိဟ်ဖျါထိဉ်ဝဲလာသါအဲ့ဉ်ဒိး ဒုးအိ့ဉ်ထိဉ်တက်ပါ်ဆာ ကိ့ဉ်ကး (KRC) ဒ်ကိ်အဲ့ဉ်ကူပတူးမးဝဲအသိး, ပှးအါဂၤ ဘဉ်သးအၢ်ဉ်လီးတူ်လိ်အီး နှ့ဉ် လီး.

– ပှးပၢၤလိ်ဆ့ဉ်နိုး – ဟၢထၢ်ဉ်, ပှးပၢၤလိ်ဆ့ဉ်နိုး (၁) – မါဘးစဉ်, ပှးပၢၤလိ်ဆ့ဉ်နိုး (၂) – သုးခ်ိ့ဉ်ကျ၊်မ့မိ့ဉ်, နဲ့ဉ်ရ့ဉ်–စကီးလၢ်တီ, နဲ့ဉ်ရ့ဉ်သယဲး–ပဒိ့ဉ်မါသ့မိ့ဉ်

– **လါယူး (၁၀) သီ** –(KRC) ခီကရဲး (၁) တဘျိုဘဉ်တက်မးအီးဖဲမိကိ်, ချၢ်လွ်ုက်ထှဉ်ကိ်ရှ့ဉ်, ဟ်ပနီ့ဉ်လိ်ခၢ်သးတက်လိ် (၃) တီး – ဆိဘ့ဲဒၢ/ ဃဲပၢ/ မိကိ် (ကိ်ဖဉ်ပှဉ်)

– **လါယူးလံ** – ထံရှု်ကိ်သဲးတက်မးလိဖဲမိကိ်, လံ်တက်မးလိ– ကညီတက်ပါ်ဆာ အကျဲ/ တက်ကရၢ်ကရိ/ တက်ကဲခ်ိ့ဉ်ကဲနှ်/ ထံဂ့ဉ်ကိ်ဂၤ (ပှးထိဉ်တက်မးလိခဲလၢ်ဂ် (၁၀၀) ဘျဉ်)

(၁၀) (KNU) ခီကရဲး(၆)ဝီတဝီ, မီကိ်, ချာ်လွံ်ထူင်ကီ်ရှင် (၁၉၅၆)

- **လါမးရှုး–** (KNU) ကကွဲမိ်, ကရှင်နံ်, ပအိင်, မ့မ့် (ဗကပ) နှ့် ကကွဲဝဲ အလင်နံ်, ပှုံ်သူးယဲဘိဉ်,ရာ်ခာ်တဖှ်လာကဟဲထိဉ်တ်အိဉ်ဖှိဉ်အဂီ်
- **လါမးရှုးအကတာ်တန်ွံ–** (KNU)/ မိ်/ ကရှင်နံ်/ ပအိင်, တဖှ်ထံ်လိဉ် အိဉ်ဖှိဉ်, ပှုတီခိဉ်ရိုင်မဲတ်မ့်မါဘးစဉ်/ တ်လီ်မ့်ဖဲစ့ဘီပါဂ (ကလုဉ် (၄) ဖုအံုမ့်ကလုဉ်လာကီ်ခိဉ်စီုဘးအူကွံ့စာဖှိဉ်ထိဉ်တ့်အီုလာညါဒီး ထံ်လိဉ်သးပှဲုဒီး တ် သးခုနှ်လီု
- **လါအ့ဖြူ (၄) သီ** –ကလုဉ် (၄) ဖုအံုဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲကလုဉ်စာ ဖှိဉ်ကရာ လာ တ်မုသကိးတ်အဂီ်, ကိးဝဲလာ (ဒလညတ – ဒီမိုကရက်တစ်လူမျိုးစုညီ ညွှတ် ရေး တပ်ဦး) = DNUF(Democratic Nationalities United Front), ပှုတီခိဉ် ရိုင်မဲတ် – (KNU) – မါဘးစဉ်/ မိ် –နဲ်ထိသ့/ ကရှင်နံ်– နီ်သ့မှုး/ ပအိင်– ဘိဉ်ခ့ဉ် တဖှ်လီု
- **(လါယူု ၂၆ သီ, ၁၉၅၆) –ကီ်သူလ့ုဒီဘ့ဉ်ခီကရဲး (၆) ဝီတဝီ** ဘဉ်တ်မု အီုဖဲ မီကိ် ပှုဟဲထိဉ်ခဲလာဉ်ပှု (၁၅၀) ဂု, (တ်စ့်လာတ် စံးကတိုတဖှ်– စကီုလာ်တီ လံဉ်ပဉ်ဖျါ/ မါဘးစဉ်အထံရှု်ကီ်သဲး အလံဉ်ပဉ်ဖျါ, (KRC Constitution), တ်ဆှာနုဉ် တ်ပါ်ဆာအကျဲခံဘိတဘိ, တ်ဒုးအကျဲကပူုဒီး သုးမုဉ်ဒိဉ် အတ်ကရာကရိ, ဟိဉ်ခိဉ်ကပံဉ်သနူ, တ်ထံ်လိဉ်ဒီး ဖဆပလ ဒ် တ်ကူဉ်တရံးအကျဲအသိး တဖှ်လီု
- **လါယူုလံ (၅)** –တ်ပဉ်ဂါ်ပဉ်ကျာုတ်ပါ်ဆာအ ကျဲဒီးသုးမုဉ်ဒိဉ် တ်ကရာကရိဒီး အကျဲကပူုအမုဉ်နံုနှ်ဘဉ်တ်ပဉ်ပနိဉ်အီု ဒ်အမ့် ကီ်သူလ့ုသုးမုဉ်ဒိဉ် အမုဉ်နံု
- **တ်ပါ်ဆာအကျဲခံဘိတဘိ** – ကန့်ကညီကီ်အ ဂီ်/ ကလုဉ်ဒူဉ်တဖှ်ကန့် အကီ်စဲဉ်ဒဉ်ဝဲစုဉ်စုဉ်/ ကီ်စာဖှိဉ်အသီ/ စိရှာ်လံးဘီမုဉ်/ ဒုဉ်ဒါခိဉ်သ့ဉ် – ပှုမု လဲ်အိဉ်ကီ်သနူဒီး ဟိဉ်ခိဉ်ကစ်/ တ်ဒုးတကွိဉ် – ဖဆပလ/ ဂံ်ဘါမ့် ပှုမု တ် ဖိတီုပတီ်, ပှုထူစံ်လိဉ်ပှဲုမ့်ဂံ်ဘါ/ တ်ကရာကရိ – စုကဝဲုတ်ဒုး, စုကဝဲုတ်ကရာကရိ/
- **ထံရှု်ကီ်သဲးတ်မု –** (KNUP) ကမ့်ကရာစိလာတီ ခိဉ်ရိုင်မဲကညီတ်ပါ်ဆာ/ ဒုးအိဉ်ထိဉ်ဒံဉ်မိ်ကရဲးတံး ကလုဉ်ဒူဉ်တ်ဃူတ်ဖိးကရာ/ တ်မုလာ ပှုတီုပတီ် (၄) ပတီ်အဂီ်/ တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ် (KPLAF) အိဉ်ဒီးသုး (၃) ဖု– KNDO, KPGF, KPLA

– **လါစဲးပထုဘာခ်** – ထံရ့ုကိုက်သဲးတက်မုးလိ ဘခ်တက်မုးအိုး မ့ခ်နံခ်ကိ, လာ်ဒိခ်ကိ်ဆခ်, ပ့ုးထိခ်တက်မုးလိခဲလာ်ဂ် (၁၀၀) ဘျ့ခ်

– လိ်ခ်ခ်သးထံရ့ုကိ်သဲးတက်မုးလိခံဘျိတဘျိ ဘခ်တက်မုးအိုးဖဲမဲဝ့ုး, ပ့ုးထိခ်တက်မုးလိခဲလာ်ဂ် (၂၀၀) ဘျ့ခ် / အါတက့ခ်မ့ခ်ဒ့ုသတ့ုခ်/ မ့ခ်တြိုး

– **လါအီးကထိဘာခ်** (၆) **သိ** – မ့ယခ်အိခ်တက်ဒုးရ့ခ်ကျဲး စးထိခ်, ဒ့ခ်ဒါထိခ်ဒုး (KRC) ဝဲးလိ်ခ်ခ်သ့ခ်ဖဲမိကိ်ဒီး မးနှ့ခ်တက်အါမး/ မးနှ့ခ်ဃုခ်တက်ရုးလိုး တက်ကလ့ခ်ပီးလိ/ တက်ဂ်ိုးမ့ုအစဲးနှ့ခ်လိုး

– **လါနိ့ခ်ဝ့ုဘာခ်** – ဒ့ခ်ဒါမးနှ့ခ်ဆခ်မ့ခ်ပါး/ စ့ုဒ့ုမဲတဖခ်/ ဒ့ခ်ဒါဆိလိုးအသး/ ဒ့ခ်ဒါထိခ်စ့ခ်ကီးလ၊ သ/က–၅, သ/က–၇ တဖခ်ဆ့ုခ်ဆ့ုခ်ကလဲခ် (တ့ုးမ့ခ်ဒ့ခ်ဒါထိခ်မးနှ့ခ် သ/က (၃) ဝဲ်လိ်ဒီး (KRC) ဝဲးလိ်ခ်နှ့ခ်, မ့ုဆိပခ်ဒ့ခ်ပခ်ကမခ်ဝဲသုးက့ခ်ခ်ခ် ကျ့ါမိခ် ဒီး ထုးထိခ်ကွ်ခ်ဝဲလ၊သုးက့ခ်ခ်အလိ်ဒီး ဃုထ၊ပခ်ထိခ်ဝဲသုးခ်ခ်ထြ့ုမဲလိုး သုးခ်ခ်ထြ့ုမဲဒီး သုးခ်ခ်ဘိခ်မ့ုး ဒီး အသုးတဖခ် ပခ်ဖ့ခ်ခ် အသးဒီးသုးက့ (၂) ဒီး ဟးဒုးဒ့ခ်ဒါလ၊ တက်လိ်အါတီးဒီး မးနှ့ခ်ဒ့ခ်ဒါအတက်လိ် အါတီးဒီး မးနှ့ခ်ကျ့ိုဂ်ိ်မ့ခ်လိုး (မ့ယခ်အိခ် တက်ဒုးတံ်ခ်တခ်ဝဲ (၆) လါနှ့ခ်လိုး

(၁၁) မ့ခ်ထိခ်ကိ်ခ်ခ်ိသုးတက်အိခ်ဖ့ခ် (၁၉၅၇)

– မ့ခ်ထိခ်ကိ်ခ်ခ်ိသုးတက်အိခ်ဖ့ခ်ဘခ်တက်မုးအိုးဖဲ မဲစံခ်ထခ်, မ့ခ်တြိုးကိ်ရ့ခ် ပ့ုးလ၊တိခ်ခ်ရ့ခ်မဲ ရ့ခ်ကျဲးတက်မ့ခ်ဝဲသုးခ်ခ်ကျ့ုခ်အိဖ့ခ်, မ့ခ်လ၊ ဒ့ခ်ဒါသ့ခ်ညါဆိန့ခ်အိုးအဃိ ဒ့ခ် ဒါအကဘီယူးဟဲခးလိုးတက်အဃိ ပ့ုးဘခ်သုးတက်အိခ်ဖ့ခ်အလိ်ဆ့ု ယိုးဖိလိခ်, တက်အိခ်ဖ့ခ်တဘျိအံ့ုး အ၊ခ်လိုးတ့ုခ်လိခ်ဝဲ မိကိ်ခ်ခ်ိကရဲး တက်စ့ခ်ညိခ်အ၊ခ်လိုးတဖခ်ခဲလ၊ခ်လ၊ သုးမ့ခ်ဒ့ခ် ကဘခ်မးထ့ွဲအဂ်ိ်နှ့ခ်လိုး

– **တက်ဒုးသုးဟိခ်ကဝ်ိုး (၁)** –သ/က(၂), သ/က(၃) –သုးခ်ခ်ထြ့ုမဲ ဘခ်ဟံးမ့ုဒါလိုး

– **တက်ဒုးသုးဟိခ်ကဝ်ိုး (၂)** – သ/က(၅), ဟိခ်ကဝ်ိုး–သုးခ်ခ်လ့ုထ့ခ်ဘခ်ဟံးမ့ုဒါ

– **တက်ဒုးသုးဟိခ်ကဝ်ိုး(၃)**– သ/က(၆), သ/က(၇), ပခ်ဃုခ်မ့ခ်တြိုးသုးဟိခ်ကဝ်ိုးခ်ခ်တဖခ်ဒီး သုးခ်ခ်တက်အ၊ခ် ကဟံးမ့ုဒါ (တက်သုးကျဲးလ၊တက်ကပြ၊လိခ်သး လ၊တက်ဒုးတက်ယးအပ့ုး ပ့ုးလ၊အန့ခ်အမးအါကတ၊ါ တက်ကဟ့ခ်အိုးခ်ခ်ဖးလ၊တက်ဒုးတက်ယးအပ့ုး)

(၁၂) မု်ထိဉ်ကိ်ခီ ခီဖရဲး, ဖဉ်ပူဉ် (၁၉၅၈)

- **၁၉၅၈ နံဉ်** တ်စူးခါအဆာကတိ်, တ်မုမု်ထိဉ်ကိ်ခီတ်အိဉ်ဖြိဉ် ခီဖရဲးဖဲ မး လ့လာ်, တ်ပညိဉ်မ့်တ်ကဃုထာထိဉ်ကိ်ခီခိဉ်နှ်အသီဒီး ဟ်လီးတ်ပါ်ဆာ တ်ဖံးတ်မုဆူညါအဂိ်လီး. မ့်လာဒုဉ်ဒါသ့ဉ်ညါအဃိ တ်အိဉ်ဖြိဉ်စးထိဉ် တ ယံ်ဘဉ်ဒီး ဒုဉ်ဒါအကဘီယူးဟဲခးလီးတ်ဖဲ မးလ့လာ်, လ့ခံအဃိ, ပှုဘဉ် ဒိသံခံဂုဒီး ဒုဉ်ဒါခိဉ်သုးတဖဉ် ထိဉ်စ့်ကီးအဃိ ပှုဘဉ်သုးတ်အိဉ်ဖြိဉ်အလိ် ဆူသုးက့ (၅) ပီပိဉ်ထဉ် လီး. ဒုဉ်ဒါဟဲထိဉ်ဒီးတ်ဒုးကဲထိဉ်ဒီး ပဒိဉ်အဲးဒဝါး ပှုထိဉ် ဘဉ်ဒိသံဖဲနှုဉ်လီး. တ်အိဉ်ဖြိဉ်အလိ်ဘဉ်တ်သုးအီးဆူ မဲဉ်ဂ်လိဉ်လီး. ပဒိဉ်မါသ့မိဉ် (ဖုမါသ့) ဘဉ်တ်ဃုထာထိဉ်အီးလာ ကိ်ခီခိဉ်လီး. အဝဲမုအမူဒါ တူးလီးလာ ကဆိဝါခီကရဲး (၁၉၆၃ နံဉ် ဖဲတ်လီးဖးအိဉ်ထိဉ် အဆာကတိ် နှုဉ်လီး.

(၁၃) (KNUP)ဒီးဟ်တံ်ခီကရဲးအခိဉ်ထံးကတာ်တဝီ(၁၉၅၉)

- **၁၉၅၉** နံဉ်လါဖ့ုဘြူးအါရံဉ်, ဟ်တံ်ခီကရဲး တ်အိဉ်ဖြိဉ်အဆာကတိ်, တ်ဃုထာထိဉ် (၁) ကရာခိဉ်–ဟာထာဉ်သဉ်မ္ဒ, နဲဉ်ရွဲဉ်–မါဘးစဉ်, သုးခိဉ်ကျာ်မ့မိဉ်, သုးခိဉ်ကျာ်ကိ်ထူ, မါရှဉ်ဖလ့း, မါသ့မိဉ်တဖဉ်လီး. လခသအဂု (၉) ဂု, ကမံး တံ်ပတြိုဉ် (၁၀) ဂု, ခဲလာ် (၂၅) ဂု (KNUP) မ့်ကရာလာ ဘဉ်တီခိဉ်ရိုဉ်မဲ တ်ပါ် ဆာအထံရူ်ကိ်သဲးအဃိ ကဘဉ်တီခိဉ်ရိုဉ်မဲ တ်အဂ့ုကတာ်လီး.
- တ်စံးကတိုးပဲ်ဖးနီးဖး စုစ့ဉ်စုထွဲအကျဲသနူတဖဉ် ဘျဲးဘျဲးဘျီးဘျီး လာတ်အိဉ် ဖြိဉ်တဘျီအံးလီး.
- တ်စံးကတိုးသကိး တ်ပါ်ဆာကမုနာု တ်အဂိ်စုကဝဲးဖးဒိဉ် (၃) မံးလာအ လိ်မ့်ဝဲ– (၁) ပဉ်တံ်ကရာလာ ကတီခိဉ်ရိုဉ်မဲတ် (၂) သုးမု်ဒိဉ်လာ ကဒုးမုနာုဒုဉ်ဒါ (၃) ကရာဖြိဉ်လာကသူဉ်ထိဉ်ထံကိ်တ်စိတ်ကမီးအဂိ်
- **လါမ့ု (၁၉) သီ** –(ဗကပ), (KNU)ဒီးမိဉ်ခိဉ်နှ်တဖဉ်ဘဉ်သး တူ်လိဉ်ဒုးအိဉ် ထိဉ် (မဒညတ) လီး. လာခံကရှဉ်နံဉ်ဒီး ခွီနုဉ်လီးစ့်ကီး– တ်ဂ့်လာတ်အာဉ်လီး တူ်လိဉ်မ့်ဝဲ–တ်သဘျ, တ်တူးသိးထဲသိး တ်စံဉ်ညိဉ်ပါလီးသး လာကျဲအဂု တဘိ–(တူဒါတွဲလုပ်/မတူဒါညို/ညိုမရရင်ခွဲလုပ်)

(၁၄) တ၎ဒုးအိဉ်ထီဉ် (လလမဖ) (၁၉၆၀)

- **(လါအ့ဖြူ)**–မူဆိကွဲတ၎အိဉ်ဖှိဉ်ဘဉ်ဃး ကလုဉ်ဒူဉ်တဖဉ် အတ၎အိဉ်ဖှိဉ်ဖဲမဲဉ်ပရှ ဒီးဒုးအိဉ်ထီဉ် (လလမဖ–လူမျိုးစုများ လွှတ်မြောက်ရေး မဟာမိတ်အဖွဲ့) အိဉ်ဝဲကညီ, ကရှဉ်နံဉ်, ယိ၊တဖဉ်, သုးက့ (၅) ဟံးမူဒါလ၊တ၎အိဉ်ဖှိဉ်တဘျီအံ၊,
- **(လါအ့ဖြူ (၂၈)သီ)**–တ၎ဒုးအိဉ်ထီဉ် ကလုဉ်ဒူဉ်တ၎ထူဉ်ဖျဲး, တ၎ဒီသိဉ်ဒီမှံ၊ကရ၊ ဟ်ဃုဉ်ဝဲကညီ, ကရှဉ်နံဉ်, ယိ၊တဖဉ် အ၊ဉ်လီ၊တူ၎လိဉ်ဒီး ဆဲးလီ၊အမံ၊လီ၊
- **(လါမ့၊, ၁၉၆၀)**–သုးခိဉ်လ့ထ့ဉ်ဒီး သုးခိဉ်ထြူမဲအသုးကျိ၊ နုဉ်လီ၊ဒုးမဲဆီးမ့၎ လ၊ယိ၊မ၊က၊ကျီ၎တဖဉ် လံဉ်အိဉ်အီ၊ကျိဉ်စ့အဃိလီ၊

(၁၅) ကညီသုးလဲ၊ထီဉ်ဒုးတ၎လ၊ ယိ၊ကီ၎စဲဉ် (၁၉၆၁–၁၉၆၂)

- **(၁၉၆၂ လါမးရှး ၂ သီ)** – နှ၎ဝ့ဟံးနှ၎ထံကီ၎တ၎စိတ၎ကမီ၊လီ၊
- ဒ်သုးဂ့၎ဝီတ၎အိဉ်ဖှိဉ်အ၊ဉ်လီ၊အသိး ကညီအသုးလ၊ တ၎တီခိဉ်ရိဉ်မဲအီ၊လ၊ ဘိဉ်လ့ထ့ဉ်ဒီး ဘိဉ်ထြူမဲတရှဉ်စုဉ်စုဉ် လဲ၊ထီဉ်ဆူယိ၊ကီ၎လ၊ တ၎ဒုးသကိးတ၎ဒီး ယိ၊လီ၊/လဲ၊တူ၊ကရ့ဉ်နံဉ်ကီ၎ဟိဉ်ကွဲဉ်ဒီး ဒုးလိဉ်အသးဒီးကယါပ၊၊ကီ၎သုးလ၊ အိဉ်ခိးတ၎ဖဲနှ၎ဒီး ကလဲ၊ဝဲဆူညါလဲ၊တသ့လ၊၊အဃိ ဟဲက့၊လီ၊ကဒါက့၊လီ၊
- **(၁၉၆၂ နံဉ်)** –(KPLA) သုးက့ (၇) သုးဒ့တဒ့လ၊ဘိဉ်စဉ်ဖ့ဉ်ဒီး သုးက့ (၃) သုး ဒ့တဒ့ လ၊ဘိဉ်စီ၊ဒူ ဘဉ်တ၎ပ၊ဆှ၊အီ၊လ၊ သုးခိဉ်ဘးရှဲ ဒ်သုးကျိ၊ခိဉ်အသိး ဒီးသုး ခိဉ်ဘီလ်ဒွ့ ဒ်သုးထံရူးကီ၎သဲးခိဉ်အသိး လဲ၊ထီဉ်တူ၊လ၊ ယိ၊ကီ၎စဲဉ် ဂ့၊ဂ့၊ဒီး ဒုးသကိးတ၎ဒီး ယိ၊သုးတဖဉ်လ၊တ၎လီ၎တဘျုးတီ၊နှဉ်လီ၊

(၁၆) ခီကရဲး(၇) ဝီတဝီ ဖဲကဆီဝါ, နှ၎ယိ၊ထဉ်ကရူ၎, မုဉ်တြီ၊ကီ၎ရှဉ် (၁၉၆၃)

- **(လါအ့ဖြူ ၂၀,၁၉၆၃ နံဉ်)**–တ၎ကိး (KRC) ခီကရဲး ဖဲကဆီဝါတ၎လီ၎, မူဆိ တီဉ်ထီဉ်တ၎ပ၎ဆ၊အကျဲအသီတဘိလ၊ အထီဒါလိဉ်အသးဒီး တ၎ပ၎ဆ၊ အကျဲခံဘိတဘိအဃိ ပှ၊တဆီဉ်ထွဲအီ၊အါအါဘဉ်အဃိ အဝဲအသးဒိဉ်ထီဉ် တ၎ဒီး စံးဝဲမ့၎လ၊ ပတ၎ထံဉ်တဒ်သိးလိဉ်အသးလ၊၊ဘဉ်အဃိ ပမ၊သကိးတ၎ တသ့ လ၊၊ဘဉ်, (KNUP) ကဟံးထံထဉ်စွံ, ပကိယိမးဒီး (KRC) ကဟံးမု၎ထီဉ်ကီ၎ခီ, ကတိ၊တ၎ဝံ၊ဟးထီဉ်ကွံဉ် လ၊တ၎အိဉ်ဖှိဉ်အဘျိဉ်ဒိဉ်အပူ၊ဒီး ပှ၊ပိဉ်ထီဉ်အခံအဂ၊ (၁၀) အဝဲအလီ၎သုးခိဉ်ကျ၎အိဖ့ဉ် ဟံးနှ၎ကှ၊ပှ၊ပ၊၊လီ၎ဆ့ဉ်နီ၊အလီ၎လီ၊,

– တော်ထံပ်တဒ်သိုးလာ ထံရ့ူ်ကိ်ုသဲးအဖိခိပ်ဘာ်ဒီး ဒုဉ်ဒါဂိဂ်စုဂိဂ်ခိပ်အယိ တော်လိုေ
ဖးအိုပ်ထိပ်ဝဲဒဉ်နှုပ်လိုေ
– တော်ထံပ်တလိုေပလိာ် လာကျဲခံဘိတဘိအဖိခိပ် မ့ော်ဝဲ–တော်ဟ်ပနိုပ်ဒုဉ်ဒါခိပ်သ့ပ်လာ
ပ္ပာမေလဲ်အိုပ်ကိ်ုနှုပ် အဝဲတဘာ်အသးဘာ်ဒီး ထံပ်ဝဲလာအဝဲအိုပ်လာ မ့ော်ထိပ် ဒီး
ဘာ်ရ့ုဒီးကျိုပ်ကစ်စ့ကစ်, အဝဲနာ်ဝဲလာ မ့ော်ထိဒါက့ေးကျဲခံဘိတဘိနှုပ် တော်မေစာေ
ကနှ့ော်အယိထိဒါက့ေးကျဲအံေးနှုပ်လိုေ
– မ့ူဆိအတော်ဟ်သး, ပယိေးနှုပ် မ့ော်ဒုဉ်ဒါအယိ ဘာ်မေသံ ပယိေးခဲလာာ်လိုေ တော်ပေါ်ဆော
အကျဲတခိ ဟ်လိေးဝဲပဒုပ်ပဒါမ့ော်ပယိေ ကလုာ်ဒိပ်စိသနူဒီး ပဘာ်ဒုးဒပ် ပယိေးပဒိပ်
လာအပေါတော်လိုေ
– ဝ့ော်သိတခိ, ပတော်လိ်ုအဒိပ်ကတော်ုမ့ော်စ့အယိ, ဒ်သိုးစ့ကနှ့ော် အဂိ်ုဃုအိေးလာ
ကျဲကိုးဘိဒဲး, စ့ေးမ့ော်စ့ေ, အာမ့ော်ဂ့ေးအယိ, တော်ဒိတမျာ် တော်မေဘာ်ဒိပ္ပာခ္ဆဲး ပ္ပာယာ်
အါမးလိုေ
– တော်ဟ်လိေးကရာကရိ အက့ော်အဂိ်ုတဖာ် တဖျါရ့ဲရ့ဲဘာ်အယိ, (KRC) မ့ော်လိ်ုေ
ခေါ်သးကရာ လာအစိကမိေးထိကတော်ုေ, (KNUP) မ့ော်ထံရ့ူ်ကိ်ုသဲးကရာလာ
အတိခိ်ုရ်ုမဲ ကညီတော်ပေါ်ဆောလိုေ (KRC) မ့ော်ကရာလာအစိကမိေ ထိကတော်ု
ဘာ်ဆာ် ဘာ်ဒိကနှ်ာ် (KNUP) ထံရ့ူ်ကိ်ုသဲး တော်တိခိ်ုရ်ုမဲနှ်ုပ်လိုေ တော်အံေ
ခိ်ုန်ုတဖာ်တန်ုပေါ် ဝဲလိေးတံ်ုလိေးဆဲးဘာ်အယိ နှ်ုပ်လိုေ (KRC) စံးဝဲလာသါ
စိကမိေးဒိ်ု, (KNUP) တခိစံးဝဲ လာသါတိခိ်ုရ်ုမဲ တော်ပေါ်ဆော, ကရာခံခါအံေ
အနိ်ုနိ်ု အတော်မေခိ်ုသ့ပ် မ့ော်တော်တမံးယိလိုေ တော်နိုးဖးလိုေမ့ူဒါတဖာ်မ့ော်တော်ကြား
တော်ဘာ်သနာ်ကဲ့, တော်ဟံးနှ့ော်အခိပညိ ဒ်တဂေးအတော်ထံပ်အယိ ကဲထိ်ု ကရာ
သယဲးတုေးလာတော်လိုေးဖး တစုနှ်ုပ်လိုေ
– (KNUP) ကျဲးစားထံပ်လိာ်ထိ်ု ဃူထိ်ုဖိးလိာ်သး (၆) ဝိ, ပန်ုအ့ော်ပေါ်ခိ်ု (၄)
ဝိ, နှ်ုယိေးထ်ု (၂) ဝိသနာ်ကဲ့,တော်နှ်ုပေါ်လိာ်သးတနှ့ော်ဘာ် ။
– **(လါယူေ ၁၀သီ,၁၉၆၃ နံ်ု)** –ဘိ်ုနှ့ော်ဝ့ ဘိးဘာ်ရုေလိေးဝဲဒဉ်လာကထံ်ု
လာ်ဒီးပ္ပာပေါ်ဆောတော်ဖိလာ တော်မှာ်တော်ခ့ော်အဂိ်ုလိေ
– ဟ်တံ်ုခိ်ုန်ုထံ်ုလာ်ဒီး မ့ူဆိဒီးတဲ့သကိုးဝဲလာ ပမ့ော်လိေးဖးဘာ်ဆ,ော် နှ့ော်ဝ့အတော်ကိုး
အံေးပကြား လဲ့ေသကိုးတဖုယိလိုေ မ့ူဆိတအာ်ုခ်ုလိေ လ့ေးတက့ေးဘာ်. မ့ော်စံးဝဲ
လာပဒုးပယိေ ပတက္ပ်ုပယိေးအမဲာ်ဘာ်. ဟါခိ်ုလိေးအဆောကတိ်ု မဲးကစံဖိသ့ဟဲ
တုေးဆူမ့ူဆိအအိ်ုဃုာ်ဒီး တော်ဖိတော်လံ့ေးတနိေ, မ့ော်နှ့ော်ဝ့ဆ္ဘာထိ်ုအိေးလာ ကဟဲ
ထံ်ုလာ်မ့ူဆိလိေ

– မှော်ဆွဉ်ထိဉ်တနံ၊ မူဆိ တဲဘဉ်ဟ်တံာ်ခိဉ်နော်တဖဉ် လေးပလီးဖးခံဖုအယိပက လဲးခံဖုလီး။ စးထိဉ်ဖဲနှုဉ် အဝဲသ့ဉ်ရဲ့ဉ်ကျဲးဝဲလေးတော်ထံဉ်လိာ်အဂိုလီး။

– **(လေယူး, ၁၉၆၃ နံ့ဉ်)** –မူဆိဒီး အသကိးတဖဉ် လဲးလီးဝဲလေးလော်ဒိဉ်အကျဲဒီး (KNUP) ဟ်တံာ် လဲးလီးဝဲလေ၊ သဉ်တိဉ်အကျဲနှုဉ်လီး။

(၁၇) (KRC) မေးတော်အာဉ်လီးဒီးနှ့ဉ်ဝ့ဝံး ဟဲကှ့ားခး (KNUP) လီာ်ခာဉ်သး (ခ့ပူး–၁၉၆၄)

– **(လေမးရှး, ၁၉၆၄ နံ့ဉ်)**–မူဆိမေးတော်အာဉ်လီးဒီး ဟ်ဖ့ဉ်ကှ့ားအသး ဒီး နှ့ဉ်ဝ့, ပှၤပိာ်မူဆိအခံ မ့ှ်သုးကှ့ (၅) ဒီးသုးကှ့ (၃) တနီးနှုဉ်လီး။ ဖဲမူဆိကတိးတော်ဒီး နှ့ဉ်ဝ့အခါ ပယီးသုးခိဉ်သံကွ်ာ်အီးလေ၊ ပှၤစိာ်စုကဝဲ၊ လေအဟးထိဉ် ဟးလီးလေ၊ လော်ဒိဉ်ကိာ်ဆဉ်ဒီး ဆိထံးကိာ်ဆဉ်တဖဉ် မ့ှ်မတးတဖဉ်လဲဉ်, မူဆိစံး ဝဲလေ၊ တမ့ှ်သါပှၤဘာ့, မ့ှ်ဟ်တံာ်အပှၤလီး။ ပှၤလေ၊ အဘာ့ဃးဒီး ဟ်တံာ်အပှၤနှုဉ် ကျဲအိုဉ်ဒဉ် ထဲတဘိလေ၊ ဘာ့ ဒုးရဲ့ကွံာ်အီးလီး။ စးထိဉ်ဖဲနှုဉ် မူဆိကျဲးဝဲ ဒ်သိး ကဟဲဒုး ရဲ့ကွံာ်ဟ်တံာ်အလီာ်ခာဉ်သးနှုဉ်လီး။

– မူဆိအတော်ကျဲးအယိနိုဉ်ဂ်ာ် (၅) ဟဲထိဉ်ခးဝဲပ ဂ်တံာ်လီာ်ခာဉ်သး ဖဲခ့ပူး, ခ့ဉ်မှ်ဒေ သုးခိဉ်သုးဖိသံခဲလော်ဂ် (၁၃) ဂၤ ဖိဉ်နှ့ဝဲသရဉ်အူဖ့ဉ်ညှုးဒီး မေအေမေသီဝဲတုၤအသံ တစုလီး။

– ပှၤပေါ်ဆေးတော်ဖိတဖဉ်ခဲလော်ဂ် ထံဉ်လိာ်သးဒီး နှ့ဉ်ဝ့သုးပဒိဉ်ဒီး တော်ပေါ်ဆေ ကရေ ကရိဖဲနှ့ဉ်အခါတဖဉ်မ့ှ်ဝဲ–နိုဉ်တယော်ဂ်ီ၊ ခိဉ်မ့ှုနုံးဟ်တံာ်, ရာ့ဉ်ခာ်ခိဉ်မ့ှုနုံးဟ်တံာ်, ယီးတော်ပေါ်ဆေကရေ (SSLA), ကခ့ဉ်တော်ပေါ်ဆေ, ကိာ်ပယီးခိဉ်မ့ှုနုံးဟ်တံာ်, ခ့ဉ်ဒီကလုာ်ကရေ, ခ့ဉ်အဲဉ်ယှဉ်ဟ်တံာ်, ကရ့ဉ်နုံဉ် ဒီကလုာ်တော်လဲးထိဉ်လဲးထိ ဟ်တံာ်, မိ်ကိာ်သီဟ်တံာ်, ခ့ဉ်အဉ်ရ်စုံဉ်လေ၊ မူဆိတိခိဉ်ရိဉ်မဲဝဲနှုဉ်လီး။

– တော်ထံဉ်လိာ် (၅) ဝိတဝိ, နှ့ဉ်ဝ့ဟ်ဖျါထိဉ်ဝဲတော်စ့ှ်ာ် (၅) ထံဉ်, (၁) ပှၤပေါ်ဆေတော်ဖိ တဖဉ် ကဘာ့အိုဉ်လေ၊ တော်လီာ်လေ၊ တော်ဟ်ပနိုဉ်အလီာ် (၂) တဘာ့မေးတော်ကရေ ကရိ တော်မေနီတမံးဘာ့ (၃) တဘာ့ထေ၊ တော်ခိတော်သ့ဲဘာ့, တဘာ့မေးတော်ပေ၊ တော်ပြုး တော်မေးဘာ့ (၄) မ့ှ်အဲဉ်ဒီးဟးလေ၊ တော်ချ၊ ကဘာ့ယ့ှအခ့ဲးလေ၊ ပှၤဘာ့မူဘာ့ဒါ (၅) ကဘာ့လူးပိာ်ထ့ဲ တော်ဘျ၊ လေ၊ တော်ဟ်လီးအီးလေ၊ အလီာ်ကဝိးဒဉ်ဝဲလီး။

(၁၈) သုးခ်ိခ်ကျာ်ဘိခ်မ္ဒးကွဲတက်အိခ်ဖ္ဒိခ်(ပျိုဖိ–၁၉၆၅) အကတိ်ဖဲနှခ် အဝဲမ့ာ် သုးတြိုး (၁) ခ်ိခ်

– **(၁၉၆၅ နံ့ာ်,)** နံ့ာ်ထိခ်သိ–သုးခ်ိခ်ကျာ်ဘိခ်မ္ဒး ကွဲတက်အိခ်ဖ္ဒိခ်ဖဲပျိုဖိ, တက်ဂ့ာ် (၂) ထံခ် – (၁) တက်ကဘ္ဒီဘာ့ တက်ဟ်ပနီ့ခ်ဒုခ်ဒါခ်ိခ်သ့ခ်လာ၊ ပ္ဒာမးလဲ့ာ်အိခ်ကိ်ာ်ဒီး တက်ကသ္ဒူခ်ထိခ်စိရ္ဒာ့ခ်လံးဘီမ့ာ် (၂) ကြ္ဒားပလိ်ာ်သးလာ၊စုစ့ခ် အတက်ကိုးတဖာ်, ဟ်တံ့ခ်ခ်ိခ်နှ် တဖာ်စံးဆာ၊ကွ့ာ်လာ၊ ကပလိ်ာ်သးလာ၊ တက်သ္ဒူစုစ့ခ်တက်ကတိ့ာ်တဖာ်ဒီး မ့ာ်မ့ာ် တက်ဘ္ဒီကွ့ာ်တက်ဘ္ဒ၊ တဖာ် တက်မးအိ့ာ်သ့ဖဲခ်ိကရဲ့ာ်အဆာ၊ကတိ်ာ်နှ့ခ်လိ့ာ်။

(၁၉) သုးခ်ိခ်ကျာ်ဘိခ်မ္ဒးဒီးဟ်တံ့ခ်ခ်ိခ်နှ်တက်ထံခ်လိ်ာ်အိခ်ဖ္ဒိခ် (၁၉၆၆)

– **(၁၉၆၆ နံ့ာ်)** အထိခ်သိ, ဟ်တံ့ခ်နှ့်ဘာ့ခ်လံ်ာ်တက်ကလုာ်လာ၊ သုးခ်ိခ် ကျာ်ဘိခ်မ္ဒး အအိခ်လာ၊ ဟ်တံ့ာ်ကဘာ့ခ်ဟးထိခ်လာ၊ မ့ာ်ထိခ်ကိ်ာ်ခ်ိအံ့ာ်ဒီး ခ်ိဆူပကိယိမးနှ့ခ်လိ့ာ်။ ကွဲ့ာ်ခ်ိ နှ့်စ့ာ်ကိုးစကိ်ာ်လာ၊်တီအလ ံ်ာ်လာ၊ ကဟဲ့ထံခ်လိ်ာ်အိ့ာ်လာ၊ တက်တဲ့ဲသကိုးတက်စ့ာ်တက်ကျ့ာ်တဖာ်အဂ်ိ်ာ်လိ့ာ်။

– **(၁၉၆၆ နံ့ာ်)** သုးခ်ိခ်ကျာ်ဘိခ်မ္ဒး ကိုးမ့ာ်ထိခ်ကိ်ာ်ခ်ိတက်အိခ်ဖ္ဒိခ်ဒီး ဘ္ဒီကွ့ာ်ကညီ တက်ပါက်ဆာ အကျဲ့ကပ္ဒ့ာ်ဒီးဒုးအိခ်ထိခ် (KNLC) နှ့ခ်လိ့ာ်။

– ဟ်တံ့ခ်ခ်ိခ်နှ်တဖာ် ဃ့ဝဲလာ၊ တက်ထံခ်လိ်ာ်သးအဂ်ိ် သုးခ်ိခ်ကျာ်ဘိခ်မ္ဒး လဲ့ာ်ထံခ်လိ်ာ်အိခ်သကိုး လာ၊ခ့ပ္ဒ့ာ်ယံ်ာ် (၃) သိတက်အိခ်ဖ္ဒိခ်တက်စံခ်ညိခ်အာ့ခ်လိ့ာ်တဖာ် (၁) တက်ထုးထိခ်ကွံ်ာ် တက်ဟ်ပနီ့ခ်ဒုခ်ဒါခ်ိခ်သ့ခ် ဒ်အမ့ာ်ပ္ဒာမးလဲ့ာ်အိခ်ကိ်ာ်သ နူ (၂) တက်ထုးကွံ်ာ်တက်ပညိခ်လာ၊ အမ့ာ်တက်သ္ဒူခ်ထိခ်စိရ္ဒာ့ခ်လံးဘီမ့ာ် (၃) တက်ဒုးအိခ် ထိခ်မ့ာ်ထိခ်ကိ်ာ်ခ်ိပ၊ဆ္ဒ၊ကမံးတံ်ာ်တစိ်ာ်တလိ်ာ်တဖုလိ့ာ်။

(၂၀) ဟ်တံ်ာ်လိ်ာ်ခ၊ာ်သးကမံးတံ်ာ်တက်အိခ်ဖ္ဒိခ်(၁၉၆၇)

– **(လါယူ့ာ်လံ, ၁၉၆၇နံ့ာ်)** –ဟ်တံ်ာ်လိ်ာ်ခ၊ာ်သးကမံးတံ်ာ် တက်အိခ်ဖ္ဒိခ် (၆) ဘ္ဒီတဘ္ဒီ, တက်ဟ်ပနီ့ခ် နှ့်ဝ့အသုး ပဒ်ခ်ဒ်အမ့ာ်မိ့ာ်အိခ်ယာ၊ပဒ်ခ်လာ၊ ပကဘာ့ဒုးအိ့ာ် တဲ့ာ်တဲ့ာ်ဖျုဖျုနှ့ခ်လိ့ာ်။ အစ့ာ်တမံ့ာ်ဘာ့ဃးဒီး စိဘ်ာ့ခ်ယဲးဒီး တရ္ဒး အတက်ဟ်သးတလိ့ာ်ပလိ်ာ်လာ၊ကျဲ့ခ်သနူ့အဖိခ်ခ် အဂ့ာ်တဖာ် ဘာ့ခ်တက်စံးကတိ့ာ်အိ့ာ်နှ့ခ်လိ့ာ်။

– **(၁၉၆၇ နံ့ာ်အပ္ဒ့ာ်)** –တရ္ဒးဒီး ပယိ့ာ်တက်သဘ်ာ့ခ်သဘ္ဒာ့ခ်ကဲ့ထိခ်အဃိ, တရ္ဒးဟ်ကမ့ာ် ကတိ့ာ်ထိ ဒါနှ့်ဝ့ပဒ်ခ် ဒ်ခ်ဒ်ခ်မ့ာ်မ့ာ်လိ့ာ်။

– ဒီကလုာ်တက်ဃူတက်ဖိုးအဂိုက် တက်အိုခ်ဖြိုခ်တဘျိုအံ့ ဃုထေးထိုခ်ဝဲခေါ်စး (၃) ဂေးလေ ကလဲ့ထုခ်လိုာ်ဒီး သုးခ်ိုခ်ကျုက်ဘိုခ်မ္ဘး လေအမ့ာ်စကီ့ေးလေ်ာ်တီ, သုးခ်ိုခ်ကျုက်ကိုာ် ထူ, ဘိုခ်မိုခ်မိုခ်တဖခ်လီ့ေ

– ပာ်တံာ်ဃ့ဝဲလေ တက်ကထုခ်လိုာ်သးအစ်ိ, သုးခ်ိုခ်ကျုက်ဘိုခ်မ္ဘးအေခ်လီ့ေဒီး တက်အိုခ်ဖြိုခ် ဘာ်တက်မေးအီ့ေဖဲ မ့ာ်သဲခ်, ဃဲဒေတက်လိုာ်နှုခ်လီ့ေ

– သုးခ်ိုခ်ကျုက်ဘိုခ်မ္ဘးတိုခ်ထိုခ်ကဒါကှ့ေ ခ့ပူ့ေတက်အိုခ်ဖြိုခ် အတက်အေခ်လီ့ေတဖခ်ဒီး တက် အေခ်လီ့ေတူ့ာ်လိုာ်သကိုးနှုခ်လီ့ေ အဝဲဃ့ဝဲလေတက်ကကိုး (KRC) တက်အိုခ်ဖြိုခ်ဒီး အဝဲကတူ့ာ်တက်အိုခ်ဖြိုခ်တက်လော်ဘူ့ာ်လော်စ့ေတဖခ်လီ့ေ

(၂၁) ဒုခ်ဒါထိုခ်ဒုးထံထုခ်စ္ဆလေ ရ့ခ်လ့ယိ–မိဟ့တက်ဒုးဖးဒိုခ် (၁၉၆၈–၁၉၆၉)

– **(၁၉၆၈ နံ့ခ်,)** KNUP ဒီး KNLC ကိုးတက်အိုခ်ဖြိုခ်ဖဲ နာ်ယိ့ေထုခ်, ရ့ိုလူ့ာ်တက်လိုာ်ဒီး ဒုးအိုခ်ထိုခ်ဝဲ KNUF ဒီးဃုထေးထိုခ်ဝဲ ကရေ့ခ်ိုခ်လေ့ေမါဘးစာ်, ကရေ့ခ်ိုခ် (၂) မ့ာ်သုး ခ်ိုခ်ကျုက်ဘိုခ်မ္ဘးလီ့ေ

– တက်ဟ်ပနိုခ် ကိုာ်သူလ့ေးကိုာ်ခ်ိုအိုခ် (၃) ဘ့ာ်, (၁) ထံထုခ်စ္ဆကိုာ်ခ်ိ, (၂) ပကိရိမ်း ကိုာ်ခ်ိုဒီး (၃) မ့ာ်ထိုခ်ကိုာ်ခ်ိတဖခ်လီ့ေ ဒုခ်ဒါဟ်ပနိုခ်ကညီတက်ပါက်ဆေလေ ပ့ေအ ဂံ့ာ်စ့ေကတေ့ာ် တမ့ာ်ထဲ လေသုးဂ့ာ်ဝိဘာ်, လေထံရ့ူ့ာ်ကိုာ်သဲးစ့ာ်ကီးလီ့ေ အဃိ ဒုခ်ဒါထိုခ်ဒုးထံထုခ်စ္ဆ လေမိဟ့တက်ဒုးဖးဒိုခ်လေ့ေအပတိုာ် ၁,၂,၃,၄, တူ့ေလေ့ေအ ပတိုာ် ၁၀, ထိုခ်ဟံးနှ့ာ်တက်လိုာ်တဖခ်ဒီး ကဝိ့ေဃာ်ဝဲလေ့ေခ်ိုဒီး ထံဃံးဃံးဒီး လ့ူ့ေ ကမ့ူ့ာ် မ့ေပျိုဝဲတက်လိုာ်တဖခ် တတိ့ေဘာ်တတိ့ေ, အဆိုကတေ့ာ်လေ့ေမ့ျိုမ့ျိုး၊သ့ခ်လခ်ဒီး ကစေ့ာ်လ့ူ့ာ်လေ့ေထံထုခ်စ္ဆတဖခ်, မ့ာ်လေတက်ကိုတက်ခဲနိုာ်ကိုာ်အယိ, ပပ့ေတဖခ် ဘာ်ဃ့ာ်ဟးထိုခ်ကွံာ်ဒီး သုးထိုခ်အသးဆူမ့ာ်ထိုခ်လေ့ေပကိရိမ်းနှုခ်လီ့ေ

– **(၁၉၆၈ နံ့ခ်),** ကိုာ်ဆေတြဲ့ေတဖခ်စးထိုခ်အိုခ်ဆိလီ့ေအသး တတိ့ေဘာ်တတိ့ေ – ဖလ့ူ, ကိုာ်မ့ူရ့ေ, မိဖိကှ့ာ်, မဲာ်သဝိ, သိုခ်လဲထုခ်, စိ့ေထုခ်, နးအှ့ာ်ထိုခ်, ယိာ်သေ ဖ့ျုခ် (တြဲ့ေတဖခ်ကျိုခ်စ့ အတက်ဟဲနှာ်ဂ့ေမးလီ့ေ)

(၂၂) KNU ခ်ိကရဲး (ဂ) ဝိတဝိ, ဘာ်တက်မေးအီ့ေဖဲ တိနိုခ်ခ်ံ (၁၉၇၀)

– **(လေအ့ဖြ,ေ,၁၉၇၀နံ့ခ်)**–KNU, NMSP ထံခ်ိုခ်လိုာ်သးဒီးအ့ူနှး (ပခ်ိုလံာ်မခ် ဒံခ်ိုမ်ခ် ကရ့ခ်ိုစ်ခ်ိုပာ်တံာ်) ဖဲဘီကိုာ်ဒီးကရေ့ကရိဒုးအိုခ်ထိုခ်ဝဲ တိုင်ိုးရင်ိုးသားပေါင်ိုးစုံ

ညီညွတ်ရေးနှင့် လွတ်မြောက်ရေးတပ်ပေါင်းစု (တညလ), တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌါန်းခွင့်နှုန် အူနူးတူ၎လိဒ်ဒဉ်ထဲတ၎ဟ်ဖှိဉ်သး သနူလီၤ, မ့မ့၎တ၎စံဉ် ညီဉ်ပ၊လီၤသးခွဲးယာ် (Self determination)နှုန် တတူ၎လိဒ်ဝဲဘဉ်၊ တနံဉ်ဃီ အတီ၎ပူၤ, အူနူးကရ၊ကရိဒုးအိဉ်ထိဉ် (ပြည်သူ့ပြည်ချစ်ပါတီ) အသုးတဖုဒီး ဂီၤက၎ထိဉ်နှ၎ဝဲတ၎စုကဝဲၤဒီး သုးအဃ၊ၤအဃိဉ်ဒီး ဒုးသကိးတ၎ဒီး KNU သုး တဖဉ်လီၤ၊

- **(၁၉၇၀ နံဉ်)**–ဒုဉ်ဒါရဲဉ်ကျဲၤ (အီဉ်စိမိ) တ၎ဒုးဒီး ထိဉ်ဒုးပကိရိမး ကညီတ၎ပ၎ဆ၊လ၊ အသုးတြိၤ (တပ်မ ၈၈/၉၉) လီၤ၊
- **(၁၉၇၀ နံဉ်, လါ Nov) KNU ခီကရဲး(၈)ဝီတဝီ ဘဉ်တ၎မၤအီၤဖဲတီနီဉ်ခံ** (မဲ၎သဝီအဆ၊လာ်ဖဲ ကီ၎ကျှိဉ်တဲာ်ကီ၎ဆ၊) တ၎အိဉ်ဖှိဉ်တံာ်တာ်တလါဘျဲဉ်, တ၎အိဉ်ဖှိဉ်တဘျီအံၤ ဘဉ်တ၎ထုးကွံာ် KNUF ဒီးမၤသကိးက့ၤ တမံၤဃီ လ၊KNUကရ၊အတ၎တီခိဉ်ရိဉ်မဲအပူၤလီၤ၊ တ၎ဃုထ၊ထိဉ် ကရ၊ ခိဉ်–ကီ၎ခိဉ်မါဘးစဉ်, ကရ၊ခိဉ် (၂)–သုးခိဉ်ကျ၎ဘိဉ်မှုး, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျ၎–ဘိဉ် သါအီဉ်, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျ၎သဃဲၤ–ဘိဉ်မိဉ်မိဉ်, ခိသွဲကျိဉ်စ့ဝဲၤကျိၤခိဉ်–ဖုလ၎ဝါ, သ့ဉ်ပှ၎ဝဲၤကျိၤခိဉ်–ပဒိဉ်သဉ်ပှုံး, ကူဉ်သ့ဆဲးလၤဝဲၤကျိၤခိဉ်– ပဒိဉ်ဂ့ၤဒွဲဘွါ, ဆူဉ် ချမၤစ၊ၤဝဲၤကျိၤခိဉ်–ပဒိဉ်ခွါလ့ဉ်, တဖဉ်လီၤ၊
- **(၁၉၇၀ နံဉ်)**–လီ၎ခ၊ဉ်သးဟ့ဉ်လီၤမူဒါဆူ ပဒိဉ်ဘးသ့ဉ် (တ၎ကရ၊ကရိကမံး တံာ်ခိဉ်), သုးခိဉ်ဒိဉ်စီသ့ (ကမံးတံာ်အနဲဉ်ရွဲဉ်) ဒီးသုးခိဉ်ဒိဉ်တီလး (သုးဂ့၎ဝီမူဒါခိဉ်) လ၊ကလဲၤဟံးမူဒါတီခိဉ်ရိဉ်မဲဘျံးဒဝဲ၎ကီ၎ရှဉ်အဂီ၎လီၤ,

(၂၃) ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးပကိရိမးလ၊အီဉ်စိမိတ၎ဒုးဖးဒိဉ် (၁၉၇၁–၁၉၇၂)

- **(၁၉၇၁ နံဉ်)**, အူနူးလဲၤဆူကီ၎အ့ဒယ၎ဒီး ဘိးဘဉ်ရၤလီၤဝဲလ၊ ကမၤက့ၤဒဉ် တ၎ဘူဉ် တ၎ဘါအတ၎မၤလီၤ၊
- **(၁၉၇၁ နံဉ်)**– (ပြည်သူ့ပြည်ချစ်ပါတီ) အသုးဆီလီၤအသးလ၊ဘျံးဒဝဲ၎နးအ့ဉ် တီဉ်တဖဉ် ရဲဉ်ကျဲၤဝဲလ၊ကဟံးနှ၎ပ၊ ကညီအစ၎ထးတ၎မၤလီ၎တဖဉ်အဃိ, တ၎ဆှ၊လီၤ KNLA သုးရှဉ် (၁၀၁), သုးက့(၇), သုးက့(၁)လ၊ကလဲၤဒုးဖျိး ကွံာ်အီၤလီၤ၊
- **(၁၉၇၂ နံဉ်)**–ကီ၎ခိဉ်မါဘးစဉ်တီခိဉ်ဂိုဉ်မဲဒုးအိဉ်ထိဉ် (RNLA) Revolutionary Nationalities Liberation Alliance)

(၂၄) ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးပကိရိမး (၁၉၇၃)

– **(၁၉၇၃ နံ့ဉ်)**–ဒုဉ်ဒါထုးက့ားအသုး (တဝ်မ ၈၈ ဒီးဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲ တဝ်မ ၇၇) လၢကဒုး သဘ့ံးပကိရိမးနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ဃံးအဒိဉ်ကတၢ်လၢ ပတၢ်ပၢ်ဆၢဖိတဖဉ်အဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်အိဉ်လီၤ. ပပှၤတဖဉ်ဖဲးခုးအါလိၢ်, ဒုဉ်ဒါထိဉ်မၤဟးဂီၤဝဲခဲလၢဂ်, ဘဉ်ဟးဃုအိဉ်တၢ်အိဉ်, ဝံအိဉ်စိဉ်အိဉ်ကိခဲဒိဉ်မး,ကသံဉ်ကသိတအိဉ်ဘဉ်, တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢ ပပှၤအဂီၢ်ဒိဉ်မးလီၤ.

– **(၁၉၇၃ နံ့ဉ်)** –တၢ်လီၤဖးအိဉ်ထိဉ်လၢကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအပူၤ, KNU ဒီး KNUP ဒုးလိဉ် ယၤလိဉ်သးဖဲလၢၢ်ဒိဉ်ကိၢ်ဆဉ်လီၤ.

(၂၅) KNU ခီကရဲး (၉) ဝီတဝီ, ပဟ်ဉ်လူ၊, ကိ၊ကျ်ဉ်တဲ့ဉ် (၁၉၇၄)

– **(လါမးရှး–အ့ဖ္ဍၤ, ၁၉၇၄ နံ့ဉ်)**– (KNLA) သုးတဖဉ် ထိဉ်ဒုး ဝ့ၢ်မ့ၢ်ဝတံၢ်လၢ တၢ်ဒုးဖးဒိဉ် လၢကဟံးနၢ့်ပၢအဂီၢ်, ဘဉ်ဆဉ်ထိဉ်တနၢ့်ဘဉ်.

– **(၁၉၇၄ နံ့ဉ်)**–KNU ဒီး KNUP ဒုးလိဉ်ယၤလိဉ်သး ဖဲလၢၢ်ဒိဉ်ကိၢ်ဆဉ်, သုးခိဉ်လၢတိခိဉ်ရိ၊်မဲတၢ်ဒုးလၢ KNU တကပၤမ့ၢ်ဝဲသုးခိဉ်ဒိဉ်ကစၢ်ဒိဉ်, သုးခိဉ်ဒိဉ်ကျဲးစတိဒီး KNUP တကပၤမ့ၢ်ဝဲသုးခိဉ်ကျ်ီးလီၤ.

– **(လါယူၤလံ,၁၉၇၄ နံ့ဉ်)**–ဒုဉ်ဒါ(မဆလ)အကဘီယူၤဒုးသုး(၅)ဘ့ဉ်ဟဲဒ်သိးကဒုးလီၤပလ့ၤကွံဉ် ကညီအသုးလၢဒုးလိဉ်အသးလၢ လၢၢ်ဒိဉ်ကိၢ်ဆဉ်တဖဉ် ဘဉ်တဲးဒီး လ့ဖဆိထံးကိၢ်ဆဉ်ဒီး လီၤတဲဉ်ဟးဂီၤခဲလၢဂ်လီၤ.

– **(လါအီးကထိဘၢ်, ၁၉၇၄ နံ့ဉ်)**– KNUP ဒီး KNU ခိဉ်နၢ်တဖဉ် ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး ဖဲစီၤထဉ်လၢတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအဂီၢ်, တၢ်ထံဉ်လိဉ်တဘျိအံၤ ဖျါလၢ တၢ်သးဆူဉ်တအိဉ်ကဲဉ်ဆိး လၢခံကပၤလၢဂ်ဘဉ်, တၢ်အၢဉ်လီၤနၢ့်ဒဉ် တဆံးတ က့ၢ် လၢတၢ်ကဆဲးကျိးလိဉ်သးဒီး မၤစၢၤလိဉ်သးဖဲဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုး ပှၤအခါလီၤ.

– **(လါအီးကထိဘၢ်ဉ ၈သီ, ၁၉၇၄)–KNUခီကရဲး (၉) ဝီတဝီ** ဘဉ်တၢ်မၤအီၤ ဖဲပဟ်ဉ်လူ၊ (သူမ့ဲ့နံၤ), ကိ၊ကျ်ဉ်တဲ့ဉ် တၢ်ဃုထၢထိဉ် ကိ၊ခိဉ်–မါဘးစဉ်, ကရၢ၊ခိဉ် (၂)–သုးခိဉ်ကျၢ်ဘိဉ်မ့ၢ်, နဲဉ်ရ့ဉ်ခိဉ်ကျၢ်–ဘိဉ်မိဉ်မိဉ်, နဲဉ်ရ့ဉ်ခိဉ်ကျၢ်သဃဲၤ–

– ဘိဉ်သါအိဉ်, ခိသ့ဲကျ်ဉ်စ့ဝဲၤကျိၤခိဉ်–ဖုလၢၢ်ဝါ, သ့ဉ်ပ့ၢ်ဝဲၤကျိၤခိဉ်–ပဒိဉ်သဉ်ပ့ံး, ကူဉ် သ့ဆဲးလၢဝဲၤကျိၤခိဉ်–ပဒိဉ်ဘီယူၤဖိ, ဆူဉ်ချမၤစၢၤဝဲၤကျိၤခိဉ်–ပဒိဉ်ခ့ါလ့ဉ်, ဝံစိဉ်တီဆ့ၢ်ဝဲၤကျိၤခိဉ်– ပဒိဉ်ဂ့ၤဒ့ဲဘ့ါ, ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ရ့ဉ်ခိဉ်–ဖုမါသ့သ့ဉ်တဖဉ်လီၤ.

- **(လါဒံဉ်စဲဘာဉ်, ၁၉၇၄)**– (KPLA) သုးရှဉ် သုးခိဉ်ဒိဉ်သဉ်စှဉ်ဒီး အသုးရှဉ်ပှု (၁၀၀) ဘျဉ်,အိဉ်လာပကိရိမးဒီးဟဲကှုခီပရဲလိဉ်ကျိလာမူကိၢ်ဆဉ်အပူု,ဒုဉ်ဒါ အသုးရဲဉ်လီုအသး လာထံကၢ်ခိဉ်ဒီး ခိးခးအီုဘဉ်ဆဉ် ခီဖျိဝဲန့်စှုစှုလီု.
- **(၁၉၇၄ နံဉ်)** တ်ကရာကရိလီုတံ်လီုဆဲး ကှုကလုဉ်ဒူဉ်တ်ကရာကရိ (NDF) ဖဲမုနာုပျိလီု.
- **(၁၉၇၄ နံဉ်)** တ်တှထိဉ်ဘှိထိဉ် လိၢ်ခာဉ်သးဝဲုကျိုဝဲုဒားတဖဉ်ဖဲမုနာုပျိလီု.

(၂၆) KNUP ဒီး KNU မုနှ်ကှုတ်ဃူတ်ဖိး, ဒုဉ်ဒါအတဲဉ် (၄) တဲဉ် တ်ဒုး (၁၉၇၅)

- **(၁၉၇၅ နံဉ် လါအှဖြူ)** – KNUP သုးခိဉ်ကျၢ်မှုးမိဉ်/သုးခိဉ်ဒိဉ်ကျှိဉ်သီဒီး လိၢ်ခာဉ်သး ခိဉ်နှ်တနီုဒီး သုးခိဉ်သုးဖိခဲလာဉ် (၁၀၀) ဟးထိဉ်လာပကိရိမးဒီး ဟဲကှုခီဆူမှ်ထိဉ်ခီပရဲလိဉ်ကျိဖဲ မှုးသလှဉ်, မူကိၢ်ဆဉ်ဒီး ခီထံအခါဒုဉ်ဒါခး အဝဲသှဉ်အဃိ လီုအုးသံ (၉) ဂုလီု. တုုဖဲပဟံဉ်ပါုခိဉ်,တ်ဒုးကဲထိဉ်ဒီး ဒုဉ်ဒါ တဝီဝံုလဲုထိဉ်ဆူညါတ်ဒုးကဲထိဉ်ကဒီး ဖဲစီုခဉ်ဒါဒီး သုးကှ (၃) တဝီဒီး အပှုသံကွံဉ်တဂုလီု. လါယူုအပူုဟဲကှုတုုကှုလာ KNU လိၢ်ခာဉ်သးလီု.
- **(လါမှု ၂၈ သီ, ၁၉၇၅ နံဉ်)**–တ်ကရာကရိထိဉ် (FNDF) Federal National Democratic Front)
- **(လါယူု (၂၆) သီ, ၁၉၇၅ နံဉ်)**–KNUPဒီး KNUထံဉ်လိဉ်အိဉ်ဖှိဉ်သကိးဒီး ဒီးနှ်ဘဉ်ကှုတ်ဃူတ်ဖိးခံကပုလာဉ်လီု.
- **(လါအီးကထိဘာဉ် (၁၃–၂၈) သီ, ၁၉၇၅ နံဉ်)**–KNUP တ်အိဉ်ဖှိဉ်ဘဉ်တ် မုအီုဖဲဒူတ်ဃှ, တ်ကွ်ကဒါကှုဟ်တံဉ် တ်မုတဖဉ်ဒီး ဆိကတိၢ်ကွံဉ်ဟ် တံဉ်လီု.
- **(လါဒံဉ်စှဘာဉ် (၂၉) သီ, ၁၉၇၅ နံဉ်)**–ခိဉ်နှ်ခံကပုလာဉ်အာဉ် လီုဆဲးလီုအ မံုလာ ကမုသကိးတ်လာ (KNU)ဒ် (၁၉၇၄) နံဉ် အကျဲကပူုအဖီလဉ်နှဉ်လီု.
- **(၁၉၇၅ နံဉ်)** အထိဉ်, ဒုဉ်ဒါစးထိဉ်တ်ဒုးဖးဒိဉ်တဲဉ် (၄) တဲဉ်လာမှ်ထိဉ်ကိၢ်ခီ, ကိၢ်ရှဉ် သုးကှတဖဉ်, မုတ်ဒုးဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲဉ်သကုုဆးဒး, မုအာမုနး ထံဖိကိၢ်ဖိအကလုဉ်ကလုဉ်, ထံဖိကိၢ်ဖိတဖဉ်ဘဉ်နးဘဉ်ဖှိဉ်ဒိဉ်မး, သဉ်ဝံုလီုဒိ, ဘဉ်သံကွံဉ်ဂိၢ်မှ်လာပှ်လ်ကျါနှဉ်လီု. ထံဖိကိၢ်ဖိတဖဉ်အိဉ်ဆိးကှု လာထံလိၢ် ကိၢ်ပူုတသှလာုဘဉ်ဒီး ဃှ်ထိဉ်ကွံဉ်လာအဟိဉ်ကဝီုပူုဒီး လဲုထိဉ်အိဉ်လာကိၢ်

ကျွှ်ခ်တဲ့ခ်ကိ်ုဆေ နှုခ်လိေ့အယိ ဘခ်တော် ဒုးအိခ်ထိခ် ဖးလဲ့ ဒဲကဝိေ့လေ ကိ်ုကျွှ်ခ်တဲ့ခ် အပူေ့လိေ့

- **(၁၉၇၅ နှုခ်)**–လိ်ုခေ့ခ်သးခ်ခ်နှ် ဟှ့ခ်ထံရ်ုကိ်ုသဲးတော်မေ့လိဖဲ ဖခ်အခ် ကိ်ုရ်ုခ်, ပှေ့တိခ်ခ်ရ်ုခ်မဲတော်မ့ှ် ကိ်ုခ်ခ်မါဘးစခ်, ဘိခ်သါအိခ်, ဘိခ်မိခ်မိခ်, ဖုစကိေ့လေ့ိ်တိ တဖခ်ဒိး ပှေ့ထိခ်တော်မေ့လိ ဟဲလေ ကိ်ုရ်ုခ်ကိးဘ့ှခ်ဒဲး အနိ်ုဂ်ိ်ုခဲလေ့ဂ်ုဝဘျှခ်လိေ့
- **(၁၉၇၅ နှုခ်)**–ကလှာ်ဒ့ှုခ်သုးတော်မေ့လိ ဘခ်တော်ရဲခ်ကျဲ့မေ့အီ့လေ မေ့ နေ့ပျိ (ကညီ, ယိေ့, ကရ်ုခ်နှုခ်, ကခ့ှခ်, ရေ့ခ်ခေ့ခ်) တဖခ်ထိခ်သုးတော်မေ့လိတဘျိအံ့ဖဲမေ့နေ့ပျိ

(၂၇) ဆီလီ့ (KNU) ဝဲ့လီ်ုခ်ခ်သ့ှခ် ဖဲမေ့နေ့ပျိ ဒီး ပေါ်ပြုးဝဲ့ကျိ့တော်ဖုံးတော်မေ့ တဖခ် (၁၉၇၆)

- **(လါယူ့နအါရ်ုခ် ၁၅ သီ, ၁၉၇၆ နှုခ်)**–တော်ပခ်ဖြှခ်ထိခ်ကှ့ေ့သး တဖု ဃီဒီး တော်နီ့ဟှ့ခ်လိ့ေမှုဒါလ ခ်ခ်နှ်တဖခ်–ကိ်ုခ်ခ်မါဘးစခ် မ့ှ်လ သးပှ်လံဒီး တော်အိခ် ဆ့ှုခ်အိခ်ချုတစ့ှ့ေ့လ့ေ့ဘခ်အယိ, တော်ဃုထ ဟှ့ခ်အီ့ မှုဒါလ ကမံ့တံာ်ဒိး တော်ယူ့ ယိခ်, သုးခ်ခ်ကျ့ိ်ုဘိခ်မ့ှး ကဲထိခ်ကှ့ေ့ကိ်ုခ်ခ်, ကိ်ုခ်ခ် (ခံ)–ပဒိခ်သခ်ပ့ှုံ့, နဲခ်ရ့ှခ်–ဘိခ်မိခ်မိခ်, နဲခ်ရ့ှခ်သဃဲ့–ဘိခ်သါအိခ်, ကျှာ်သ့ှဆဲ့လ့ေ့ဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–ပဒိခ်ဘး သ့ှခ်, ဆ့ှုခ်ချုမ့ေ့စ့ေ့ဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–ပဒိခ်ခ့ှါလ့ှခ်, သ့ှုခ်ဖျုးဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–အ့ှုစိအိခ်, စ့ေ်ုထး ဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–ပဒိခ်မ့ှးမိခ်, တော်ကရ့ေ ကရိဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–ဖုစကိေ့လ့ေ့ိ်တိ, ဝံစိာ်တိဆ့ှ ဝဲ့ကျိ့ခ်ခ်–ပဒိခ်ဂ့ေ့ဒ့ဲ့ဘ့ှါတဖခ်လိေ့

- ဆီလီ့ဟာ်လိ့ေတော်ပ့ေ တော်ပြုးဝဲ့ကျိ့တော်ဖုံးတော်မေ့တဖခ်,တော်ကရ့ေ ကရိတော်မေ့,သိခ်မ့ှံ့ ကရ့ေ တော်မေ့,ထံဂ့ာ်ကိ်ုစ့ေတော်မေ့တဖခ် လ့ေ မေ့နေ့ပျိဝဲ့လီ်ုခ်ခ်သ့ှခ်လိေ့
- **(လါမ့ှ့ (၁၀) သီ ၁၉၇၆ နှုခ်)** – တော်ကရ့ေ ကရိဒုးအိခ်ထိခ်လိ့ေတံ်ုလီ့ေဆဲ့ (NDF) ဖဲမေ့နေ့ပျိ, ကရ့ေခ်ခ်–မါဘးစခ်, ကရ့ေအိခ်အဖု (၉) ဖုလ့ေ အမ့ှ်–ကညီ, ကခ့ှခ်, ယိေ့, ပအိခ်, ရေ့ခ်ခေ့ခ်, ကယါ, မိ်ုခ်, ကရ်ုခ်နှုခ်, ပလိခ်တဖခ်လိေ့
- အိ့ထိခ် (NDF) သုးကျ့ိ်ုတဖခ် နီ့ဖးလီ့ေသိခ်မ့ှံ့ေသုးကရ်ုတော်ဖခ်ဒိး ဟူ့ဂ့ေ့ဝဲ့လ့ေ တော်ဒုးတော်ယ့ေလ့ေ ကလှာ်ဒ့ှုခ်ဟိခ်ကဝိ့ေတဖခ်အပူ့ေ့လိေ့

(၂၈) တော်ပ့ေတော်ပြုး တော်မေ့, တော်ကရ့ေ ကရိတော်မေ့, သုး ဂ့ှ်ဝိတော်မေ့တဖခ် လဲ့ထိခ်လဲ့ထိ (၁၉၇၇–၁၉၈၃)နှုခ်

- **(စးထိဉ်လာ ၁၉၇၀–၁၉၈၃ နံ့ဉ်)**– KNU အိးထိဉ်ကိၢ်ဆၢတြဲၤ, ကျိဉ်စ့တၢ်ဟဲနှာ်လၢတြဲၤတဖာ်ဒ်အမ့ၢ်ဖဲထဉ်, သိဉ်လဲထဉ်, မဲဉ်လဲးထဉ်, မဲၢ်သဝီ, မီၤဖိကၢ့ဉ်, မဲဉ်တရံး, ကိၢ်မူရၤ, ဖလူ, ဃိဉ်သၢဖျၢဉ်, နးအ့ဉ်တိဉ်, မိတိဉ်တဖာ်ဒီး ပှၢကၢတၢ်ဖိတဖာ်ဟဲနှာ်အါမးလီၤ. အဃိ ကိၢ်သူလ့ၤပဒိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖာ် လဲၤထိဉ်လဲၤထိဒိဉ်မးနှ့ဉ်လီၤ.
- **(လါမးရှး ၁၉၇၇ နံ့ဉ်)**–ကိၢ်မူရၤတြဲၤလိၢ်လံၤတၢ်ဒုး,ဒုဉ်ဒါအိဉ် လၢမ့း ဝတံဉ်ခးလီၤကျိဖးဒိဉ်(၁၂၀မမ)ဒီးထိဉ်ဒုးတြဲၤလၢတၢ်ဒုးဖးဒိဉ်လီၤ.
- သ့ဉ်တၢ်မၤတဖာ် ဘာ်တၢ်စးထိဉ်မၤအီၤဒီး တၢ်ဟဲနှာ်အိဉ်အါမးလီၤ.
- ပ KNLA သုးက့, သုးရ့ဉ်တဖာ် ဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်ဒုးဖးဒိဉ်, တၢ်ဒုးဖိ, တၢ်ဒုးစဲးပြဲးဒီးသုးကျိၤတၢ်ဒုးတဖာ်နှ့ အါမးအဃိ မၤလီၤသဘ့ံးဒုဉ်ဒါအါမးလီၤ.
- **(လါစဲးပထ့ဘၢဉ် (၂၈)သီ ၁၉၈၀ နံ့ဉ်)**–ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးမဲာ်သဝီတြဲၤဒီးဟူးဂဲၤလၢဟိဉ်ကဝီၤအါဘ့ဉ်အပူၤလီၤ.
- **(လါနှိဉ်ဝ့ဘၢဉ် ၁၉၈၂ –လါယူၤနအါရံ့ဉ် ၁၉၈၃ နံ့ဉ်)**–လိၢ်ခၢဉ်သး ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်မၤလိ, ကွိခ်ဉ်မ့ၢ်ဖုစကီၤလၢၢ်တိဒီး လိၢ်ခၢဉ်သးခ်ဉ်နၢ်အါဂၤ, ပှၢထိဉ် တၢ်မၤလိဖိခဲလၢာ် (၂၀၀) ဘျဉ်လီၤ.
- **(လါအီးကထိဘၢဉ် (၂၄) သီ, ၁၉၈၃ နံ့ဉ်)**–KNLA လဲၤဖိဉ်နှ့ဖြ့ဉ်စ့ဉ်ဒီမါ၀ၤ (၂) ဂၤ လၢမ့ဉ်ကလ့ ဘံလးမ့ဉ်စဲးဖိကဟ့ဉ်အပူၤဒီး ဟဲကၢ့ၤကိးဝဲဒီး ဘာ်တၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစိဉ်လီၤ.
- **(၁၉၈၃)** KNU ဆိလီၤတၢ်ရၤလီၤတၢ်ကလ့ၢ် (Broatcast Station) ဖဲမီဖိကၢ့ဉ်, ပှၢတိခ်ဉ်ရ့ဉ်မဲတၢ်မ့ၢ် ပဒိဉ်စီၤတိ, ပဒိဉ်ကျိဉ်ထူတဖာ်လီၤ.

(၂၉) ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးထံဆၢကိၢ်ဆၢတြဲၤတဖာ်ခဲလၢာ် (၁၉၈၄–၁၉၈၇)

- **(၁၉၈၄ လါယူၤနအါရံ့ဉ် (၃၁) သီ)** –ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးမဲာ်သဝီ, မဲၢ်သဝီတြဲၤလီၤဆူ ဒုဉ်ဒါအစုပူၤလီၤ,
- ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးတၢ်လၢကိၢ်ဆၢ တၢ်လိၢ်ကိးတီၤဒဲးဒီး ဒုးမၤနှ့ၢ်တြဲၤအါဘ့ဉ်လၢ အိဉ် သ့ဉ်လီၤအသးလၢကိၢ်ဆၢတဖာ်လီၤ.
- **(လါအီကၢး ၁၆ သီ, ၁၉၈၄)**, တၢ်ဒုးလၢကိၢ်မူရၤဆ့ဉ်အဆၢကတိၢ် ကဘီယူၤလၢ (ဘ့ကလါဒ့း) တဘ့ဉ်ဟဲယူၤခီတြဲၤ ပှၢခးအီၤလီၤတဲာ်လၢယိၤကိၢ် တကပၤစိာ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီးဒီး စ့ဂိၢ်မ့ၢ်, တၢ်တယာ်လၢအတၢ်မၤကဘာ်ထွဲလၢ ကသံ်မ့ၢဘ့ၢ်းလီၤ.

- ပှ၊ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖ၎်နုဉ်လီ၊အိဉ်လ၊ ကီ၎ကျိဉ်တဲဉ်အပူ၊ လ၊ဒဲကဝီ၊တဖ၎်, ရှိကျိ, ချာ၎ခိဉ်, ဘီနိဉ်, လ၊၎်ပီ၎်ဟ၊, ဟ္ဒကလိး ဒီးတ၎်လီ၎်အါတီ၊လီ၊
- ပသုးတဖ၎်အတ၎်ဟူးတ၎်ဂဲ၊လ၊ သုးကျိ၊လ၊တ၎်မဲ၎်ညါလီ၊စှ၊ဒီး အါတက့၎်ဘဉ်ဟဲ က့၊ဂ၊က့၊တြဲ၊လ၊ကီ၎ဆ၊တဖ၎်လီ၊
- ၁၉၈၄ ဖ့၊ဘြူ၊အ၊ရုံ၊ (၂၀) KNU Radio Station ဘဉ်တ၎်သုးကွံ၎်အလီ၎်လ၊ မီဖိက့ဉ် ဆူတ၎်လီ၎်အဂ၊လီ၊
- **(ဖ့၊ဘြူ၊အါရုံ၊ (၂၀) သီ)** ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးဒီး မ၊နှ၎်ဝဲမီဖိက့ဉ်တြဲ၊လီ၊
- **(၁၉၈၄ နံ၎်)** အပူ၊, ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးကီ၎်မူရ၊တြဲ၊လ၊တ၎်ဒုးဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲဉ်, ဒုးလ၊ တ၎်မဲ၎်ညါတနှ၎်, ခီထံကျိဒီးဒုးလ၊ယိ၊ကီ၎်တကပ၊, ဒီတနံ၎်ကျ၊တ၎်ဒုးဖိ, တ၎် ဒုးဖးဒိဉ် ကဲထိဉ်အါဘျိဒီး ပပှ၊မ၊နှ၎်ဒုဉ်ဒါအကျိဂီ၎်မု၎်လီ၊

(၃၀) ကီ၎်ပယီ၊ပူ၊ကမျာ၎်ဃ့ထိဉ်ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်ခွဲးယာ်(၁၉၈၈)

- **(လါယူ၊, ၁၉၈၈ နံ၎်)** –KNU ဒီးမိ၎်ကီ၎်သီ (NMSP) ဒုးလိဉ်သးလ၊ ဃိဉ်သ၊ ဖျာ၎်တြဲ၊လီ၊
- **(၈.၈.၁၉၈၈)**–ကမျာ၎၊ ကျိဖိ၊ သီဘုဉ်သီခါ ပှ၊အတီ၎်ပတီ၎် အကလုဉ်ကလုဉ် ဃ့ထိဉ် ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်ခွဲးယာ်လ၊ ကီ၎်ပယီ၊ပူ၊, (နဝတ) သုးခးသံပှ၊ကျိဖိဒီး ကမျာ၎်ဒီး သီဘုဉ် သီခါဂီ၎်မု၎်, (မဆလ) ဟ်တံဉ်လီ၊ပှီ၎်, နှ၎်ဝ့, စ့ဉ်လွှဉ်, မီဉ်မိဉ် ပဒိဉ်လီ၊ပှီ၎်ကွံ၎်
- **(စဲးပထဲဘာ၎် (၁၈) သီ)**– (နဝတ) (ဗိုလ်စောမောင်, ဗိုလ်ခင်ညွှန့်) ထိဉ်ဟံးနှ၎် တ၎်စိတ၎်ကမီ၊,
- ပှ၊ကျိဖိဒီး ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်ကရူ၎်ကရ၊တဖ၎် ဟဲထိဉ်ဃ့၎်ဆူတ၎်ပ၏ဆ၊ ဟိဉ် ကဝီ၊ပူ၊ဒီး ပဝဲ KNU တဖ၎် ပတူ၎်လိဉ်အဝဲသ့ဉ်ဒီး ဆိဉ်ထွဲမ၊စ၊အဝဲသ့ဉ် လ၊ကျဲအါဘိလီ၊
- **လါနိဉ်ဝ့ဘာ၎်၁၈သီ ၁၉၈၈ နံ၎်** –တ၎်ကရ၊ကရိဒုးအိဉ်ထိဉ် (DAB) ဖဲမဲ၎်တရုံး, တ၎်ပညိဉ်မ့၎်–တ၎်ဒုးလီ၊ပှီ၎်သုးမီ၊စိရိ၊, ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်သနူ, တ၎်မုဉ်တ၎်ခုဉ်, တ၎်သူဉ်ထိဉ်ဖဲဉ်ဒရဲဉ် ကီ၎်စ၊ဖှိဉ်အဂီ၎်,ကရ၊ခဲလ၊ဉ်အိဉ်အဖု (၂၀) ဖုလီ၊

(၃၁) ထံရူ်ကီ်သဲးတ်ဟူးတ်ဂဲၤဆူဝ်ထိဝ် (KNU) ခီကရဲး (၁၀) ဝီတဝီ (၁၉၈၉–၁၉၉၂)

- ကီ်ပယီၤထံရူ်ကီ်သဲးကရာအါဖု သူဝ်လီၤဆီလီၤအဝဲၤလီ်ဖဲမၤနာၤပျီ / သိဝ်မှံၤ ကရာအါဖုအတ်ဖံးတ်မၤ ဂ့ၤထိဝ်လီၤ
- ဒုဝ်ဒါထိဝ်ဒုးဖးဒိဝ်တြဲၤတဖဝ်ဒီး ကီ်ဆာတ်လီ်တဘျုးတီၤဒီး လာကီ်ပူၤ တ်လီ်အါတီၤ, တြဲၤတဖဝ်လီၤကွံဝ်ဆူဒုဝ်ဒါအစုပူၤ တဘ့ဝ်ဝံၤတဘ့ဝ်လီၤ
- လါမ့ၤ(၂၇) သီ ၁၉၉၀နံ့ဝ် မ့ၢ်ကီ်ပယီၤဒီဘ့ဝ် တ်ဃုထာအမူးဖးဒိဝ်, NLD မၤနာၤတ်လာတ်ဃုထာတဘျီအံၤ, SNLD မ့ၢ်ကရာလာအမၤနာၤတ် (၂) ဖုတဖု လာတ်ဃုထာတဘျီအံၤ,
- (နအဖ) တဟ့ဝ်လီၤတ်စိတ်ကမီၤလာကရာလာအမၤနာၤတ်တဖု အစုပူၤဘဝ်, တဟ့ဝ် တ်အခွဲးလာတ်ကကိး ဘျိဝ်ဒိဝ် တ်အိဝ်ဖှိဝ်ဒီး ဟ်လီၤအတ်ဖံးတ်မၤ တ်ရဲဝ်တ်ကျဲၤတဖဝ်ဘဝ်,
- (နအဖ) ဖိဝ်ဃံးအါထိဝ် NLD ခၢဝ်စးဒီး ဘျိဝ်ဒိဝ်ခၢဝ်စးလာအမၤနာၤတ်တဖဝ်အဃိ, ဘျိဝ်ဒိဝ်ခၢဝ်စးလာ ထံဖိကီ်ဖိဃုထာထိဝ်အီၤတဖဝ် မၤက့ၤ ထံရူ်ကီ်သဲးတ်မၤလာကီ်ပူၤတသ့လာၤဘဝ်အဃိ, ဟဲထိဝ်ဃ့ၢ်ဆူကညီ တ်ပါ်ဆာဟိဝ်ကဝီၤပူၤဒီးဆီလီၤအတ်မၤလီ်ဖဲမၤနာၤပျီနှ့ဝ်လီၤ
- လါဒံဝ်စဲဘၢဝ် (၁၈) သီ ၁၉၉၀နံ့ဝ်–အူစ့ဝ်ဝ့ဒီး ဘျိဝ်ဒိဝ်ခၢဝ်စးတဖဝ် ကရာကရိဒုးအိဝ်ထိဝ် NCGUB ပဒိဝ် ဖဲမၤနာၤပျီ, ပ (KNU) ဆိဝ်ထွဲမၤစာၤအဝဲသ့ဝ်လီၤ
- ၁၉၉၁ နံ့ဝ်–နအဖထိဝ်ဒုး ပတ်ပါ်ဆာလာတ်လီ်သကုၤဆးဒးလီၤ
- **(လါနိဝ်ဝ့ဘၢဝ် (၁၈)–လါဒံဝ်စဲဘၢဝ် (၃၀) ၁၉၉၁ နံ့ဝ်)–(KNU) ခီကရဲး (၁၀) ဝီတဝီဘဝ်တ်မၤအီၤဖဲမၤနာၤပျီ,** တ်ဃုထာထိဝ် ကရာခိဝ်–သုးခိဝ်ကျၢ်ဘိဝ်မှုး, ကရာခိဝ်(ခံ)– ပဒိဝ်သါအိဝ်, နဲဝ်ရွဲဝ်ခိဝ်ကျၢ်–ပဒိဝ်ဘးသ့ဝ်, နဲ်ရွဲဝ်ခိဝ်ကျၢ်သဃဲၤ (၁)– ပဒိဝ်စဝ်လ့, နဲဝ်ရွဲဝ်ခိဝ်ကျၢ်သဃဲၤ (၂)–သုးခိဝ်ကျၢ်မိဝ်မိဝ်, ကူဝ်သ့ဝဲၤကျိၤခိဝ်–ပဒိဝ်ရွှ့ဝ်ယးဟဲ, ထံဂုဝ်ကီ်ဂၤဝဲၤကျိၤခိဝ်–**Dr** မၤတ်, ခိသွဲဝဲၤကျိၤခိဝ်–ပဒိဝ်ကျိဝ်ထူ, သ့ဝ်ပှ်ဝဲၤကျိၤခိဝ်–ပဒိဝ်အိဝ်ဆါ, သူဝ်ဖျးဝဲၤကျိၤခိဝ် ပဒိဝ်စိအိဝ်,တ်ကရာကရိဝဲၤကျိၤခိဝ်–ပဒိဝ်ကီ်စိဒီး ဝဲၤကျိၤခိဝ်အဂၤတဖဝ်လီၤ
- လါယူၤနအါရံဝ် (၁) သီ, ၁၉၉၂ နံ့ဝ် – (နဝတ) ထိဝ်ဒုးထွံဝ်ဖါဝံစိလာတ်ဒုးဖးဒိဝ်, ဟိဝ်ကဝီၤလာအိဝ်ဘူးဒီးမၤနာၤပျီဝဲၤလီ်ခိဝ်သ့ဝ်လီၤ

- **လါယူးလံ ၃၀ သီ ၁၉၉၂ နံ့ဉ်, မးနားပျိုတက်အာဉ်လီး,** ကရာဖးဒိဉ် (၄) ဖုလာအမ့ှ် (DAB), NCGUB, NLD-LA, NDF) တဖဉ်အိဉ်ဒီး တက်အာဉ်လီး အီလီး, တက်ပညိဉ်မ့ှ်ဒ်သိး တက်ဒုးလီးဟ့ှ်သုးမီးစိရိ, သ့ှ်ထိဉ်ဒ်ဉ်မိဉ်ကရ့ှ်စံဉ် သန့, တက်ထဲသိးတုးသိးခ့ဲးယာ်, တက်သ့ှ်ထိဉ်ဖဉ်ဒရဉ်ကိ်ုစာဖ့ှ်ဉ်အဂ်ုလီး။
- လါစဲးပထဲဘာဉ် ၂၂သီ ၁၉၉၂ နံ့ဉ် – တက်ဒုးအိဉ်ထိဉ် NCUB ဒ်အမ့ှ်ကရာလာ တီခိဉ်ရိ$\tilde{\text{ဉ}}$မဲသိဉ်မ့ှ်းကရာခဲလာ်အဒဉ်ကတာ်,
- နံ့ဉ်ဘူးကလာ်ဉ် (နဝတ) ပတုဉ် ထ့ှ်ဉ်ဖါဝံကွ$\tilde{\text{ဉ}}$တက်ဒုးဒီး ဘိးဘဉ်ရးလီးဝဲလာ ပတုဉ်တက်ဒုးဒီး KNU မ့ှ်လာအဲဉ်ဒီး မးတက်မ့ှ်တက်ခ့ှ်ဉ်ဒီး ကလ့ှ်ဒ့ှ်ဉ်တဖဉ်အ ဃီလီး, တက်ဂ့ှ်မိ$\tilde{\text{ဉ}}$ဟ့ှ်မ့ှ်လာတက်ထိဉ်ဒုးထ့ှ်ဉ်ဖါဝံစိန့ှ် အသုးတဖဉ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး အါမးဒီးထိဉ်ဒုးဝဲတန့ှ်လားဘဉ်,ဒီးမာ ဆူဉ်မာ စိုးပ့ှးဝံတက်ဒီးမးဘဉ်ဒိ ပ့ှးခ့ဲး ပ့ှးယာ်အါအဖီခ့ှ်, တက်ကစိ$\tilde{\text{ဉ}}$သန့,တဖဉ်ရးလီးတက်ဂ့ှ်တက်ကျိုးအါမးအဃီလီး။

(၃၂) (နဝတ) ပတုဉ်ဃဉ်တက်ဒုးဒီး KNU အခါ, DKBA ကဲထိဉ် (၁၉၉၃–၁၉၉၄)

- **၁၉၉၃နံ့ဉ်** အထိဉ် (နဝတ) ပျဲလီးအဲဉ်ဒြ||မ့ှ်းဟဉ် လာကဟဲလာမးနားပျိ| ဟဲထံဉ် လိ$\tilde{\text{ဉ}}$ဒီး KNU ခ်ိ$\tilde{\text{ဉ}}$နှ်တဖဉ်လာကလဲးထံဉ်လိ$\tilde{\text{ဉ}}$စံးကတိုးတက်ဒီး (နဝတ)အဂ်ုလီး။
- **လါမ့ှ(၃)သီ ၁၉၉၃နံ့ဉ်** သီခါခီတိ$\tilde{\text{ဉ}}$ စးထိဉ်နှ$\tilde{\text{ဉ}}$လီးဟ့ှးဂဲးလာကညီသုးမ့ှ်ဒ်ဉ် လာအိ$\tilde{\text{ဉ}}$လာတက်မဲ$\tilde{\text{ဉ}}$ညါတဖဉ်အကျါလီး။
- **(၁၉၉၃ နံ့ဉ်)** (နအဖ) ဘိးဘဉ်ရးလီးဝဲလာ ပတုဉ်တက်ဒုးဒီး KNU အဃီတက်ဒုး တက်ယးပတုဉ်ဃဉ်အသးလာတက်လီ$\tilde{\text{ဉ}}$တနီ့ုးလီး။
- **(၁၉၉၃ လါယူးနအါရံ့ုး)**–တက်ဒုးအိဉ်ထိဉ် (KORD) လာတက်ကတိစားမးစားပ့ှး ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂ်ုလီး။
- ဒ့ှ်ဒါပတုဉ်ဃဉ်တက်ဒုးလာဟ့ှ်ဉ်ကဝီးဟူ, တခးလီးကျိုးဒိ$\tilde{\text{ဉ}}$လာကီ$\tilde{\text{ဉ}}$မ့ှ်ရးတြဲ့ုးလားဘဉ်
- ပတုဉ်ဃဉ်တက်ဒုးလာ တက်လီ$\tilde{\text{ဉ}}$အါတီ့ုးဘဉ်ဆဉ်လာ တက်လီ$\tilde{\text{ဉ}}$တနီ့ုး တက်ဒုးစဲးပြ$\tilde{\text{ုး}}$ဒီး ဘဉ်သဂ$\tilde{\text{ု}}$ုတက်ဒုးကဲထိဉ်လီး။
- **(လါဒ$\tilde{\text{ဉ}}$ဉ်စဲဘာ$\tilde{\text{ဉ}}$ ၁၉၉၄ နံ့ဉ်)** –DKBA ကဲထိဉ်, တက်ဒုးတက်ယးအိဉ်ထိဉ်လာသ့ှ်ဖ$\tilde{\text{ဉ}}$ ထဉ်လီး။
- မ့ှ$\tilde{\text{ဉ}}$ဉ်ကွ$\tilde{\text{ဉ}}$ဉ်ကျ$\tilde{\text{ဉ}}$ုသီခါဆဲးကျိုးမးသကိုးတက်ဒီး ဒ့ှ်ဉ်ဒါ (နအဖ)ဒီး ခ်ိ$\tilde{\text{ဉ}}$ဖဉ်ဘီဟဲ ကဒ့ှ်ုးနုးနဲ$\tilde{\text{ဉ}}$ (နအဖ) အကျဲ$\tilde{\text{ုး}}$ ဟဲကဒ့ှ်ုးနုးကဒ့ှ်ုးမးနားပျိုလီး။

(၃၃) မေနာ်ယျိ, ကိ်ုမူရေ လီးဆူဒုဉ်ဒါအစုပူးဒီး KNU ခီကရဲး (၁၁) ဝိ တဝိ, မဲ်သရီထဉ် (၁၉၉၅)

- **(လါယူးနအါရံ်ဉ် ၂၃ သီ, ၁၉၉၅ နံ်ဉ်)** – ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးမေနှ့်မေနာ်ယျိလိ်ုခေါ်သးခီဖျိ DKBA အတော်မေစာ်ေအယိလီး
- **(လါဖ့ေဘြူးအါရံ်ဉ်၂၀ သီ, ၁၉၉၅ နံ်ဉ်)**–ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးကိ်ုမူရေ, ခးလီးကျိုဖး ဒိဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲာ်, လာ်ခံကတာ်ဒုဉ်ဒါမေနှ့် ကိ်ုမူရေးလီး
- **(လါအ့ဖြှ ၁۹۹۵)** (နဝတ)–ဟဲမေးယျိမေးရ့ဲကှ့ ကိ်ုမူရေးတော်လိ်ုဒီးမေးဂ့ေ မေ၀ါကှ့ေအသုးလာ်အသံ်တဖာ် (သပိတ်သ့တ်) စးထိဉ်လာ **(၁۹۶۶–၁۹۹۵) နံ်ဉ် အတိ်ုပူ အပှ့ေသံ်ခဲလာ်ာ် ၄၇၀၀ ဘျဉ်လီး**
- (လခသ) သုးအသးဆူဒုပျာ်ယာ်ကိ်ုရ့ဉ်, ကနဲ့လ့, ဂ်ီးလ့ဉ်ခံ, ထံကပျာ်ဒီး ထံယီးခံ (သ၀ိသီ)လီး
- **(လါအ့ဖြှ ၂၅သီ ၁۹۹۵ နံ်ဉ်)** – DKBA ဒီး (နဝတ) နာ်လီးဒ့ဲဉ်အူ မဲ်ရ်ုမိ်ုဒဲကဝိ၊ ဒီး ဘိနိဉ်ဒဲကဝိ၊တဖာ်လီး
- **(လါမးရှး ၁۹۹۵ နံ်ဉ်)**–ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးကနဲ့လ့, ဒူပျာ်ယာ်ကိ်ုရ့ဉ်, (လခသ) သုး အသးဆူဂ်ီးလ့ေခံလီး
- **(လါအ့ဖြှ)**–တော်ကရ၊ကရိဒုးအိ်ုထိဉ်သုးကှ့ (၅) ဖဲဂ်ီးလ့ဉ်ခံ,သုးကှ့ (၅) ဖီလာ်အိ်ုဒီးသုးရ့ဉ်(၃)ရ့ဉ်လာ၊အမ့်–သ/ရ ၁၀၁, ၁၀၂, ၁၀၃, တဖာ်လီး
- **(လါအ့ဖြှ)**–ဒုဉ်ဒါထိဉ်ဒုးဂ်ီးလ့ဉ်ခံ, (သ၀ခ) ဒီး (လခသ) သုးအသးဆူထံ ကပျာ်ဒီး ထံယီးခံ (သ၀ိသီ)လီး
- **– လါယူးလံ, KNU ခီကရဲး (၁၁) ဝိတဝိ** ဘာ်တော်မေအီ၊ဖဲမဲာ်သရီထဉ်, ကီ:တ ရုံးကိ်ုဆဉ်, ဒူပျာ်ယာ်ကိ်ုရ့ဉ်, ဘာ်တော်ဃုထ၊ထိဉ် ကရ၊ခိ်ုဉ်–သုးခိ်ုဉ်ကျ၊်ဘိဉ်မ့း, ကရ၊ခိ်ုဉ် (၂)– သုးခိ်ုဉ်ကျ၊်ရ့ဉ်ဆ၊, နဲ့ဉ်ရ့ဉ်ခိ်ုဉ်ကျ၊်–ပဒိ်ုဉ်ဘးသ့ဉ်, နဲ့ဉ်ရ့ဉ်ခိ်ုဉ်ကျ၊် သဃဲ၊ (၁) ပဒိ်ုဉ်မါရ့ဉ်လါဖါ, နဲ့ဉ်ဗ့ဉ်ခိ်ုဉ်ကျ၊် သဃဲ၊ (၂) ပဒိ်ုဉ် ထူထူလ့ ဒီး ဝဲ၊ ကျိ၊ခိ်ုဉ်နော်အဂ၊တဖာ်လီး
- (နဝတ) ခါ်ုဉ်စးတဖာ် ဟဲထံ်ုဉ်လာ်ာ်ဒီး KNU ခိ်ုဉ်နော်လာ၊တော်ထံ်ုဉ်လာ်ာ်စံ်ုး ကတိ၊တော်အဂ်ီ (အူခိ်ုဉ်မ့း, အူထိအိ်ုဉ်ရ့ဉ်, အူအ့ဉ်စိ်ုမ့ဉ်) တဖာ်ဟဲထံ်ုဉ်လာ်ာ်ဒီး KNU ခိ်ုဉ်နော်တဖာ် လာ၊ခိ်ုဉ်နော်ကလဲ၊ထံ်ုဉ်လာ်ာ်ဒီး (နအဖ) အဂ်ီလီး
- **(လါဒ်ုဉ်စဲဘာ၊ာ် (၁၃) သီ)**–KNU ခါ်ုဉ်စးပဒိ်ုဉ်ချဉ်စ့, သုးခိ်ုဉ်နှ်ုစိ, ပဒိ်ုဉ်မါစတံ်ုလး ဒီးအသကိ်ုးတဖာ်လဲ၊ထံ်ုဉ်လာ်ာ်ဒီး (နအဖ) အဆိကတာ်တဘျိုလီး

– ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီုအါထိဉ်, ကျိဉ်ဟ်၊ မဲ်ယဲု၊ ကတုဉ်ကျိ၊မဲ်ခါခံ၊တဖှ်လီု

(၃၄) KNUခၢဉ်စးတ်လဲုထံဉ်လိဉ်ဒီး (နဝတ) (၁၉၉၆)

– **(လါဖှုဘြူုအါရံ့ (၁၅) သီ)**– KNU ခၢဉ်စးပဒိဉ်မါရှဉ်လါဖါ, ပဒိဉ်အိဉ်ဆါဒီး အသကိးတဖှ်လဲုထံဉ်လိဉ်ဒီး (နအဖ)လၢတ်ပတုဉ်တ်ဒုးတ်ယုအဂီ်လီု

– **လါယူု(၂၆)**–KNU ခၢဉ်စး ပ/ဒမါရှဉ်လါဖါ, သုးခိဉ်ကျၢ်မိဉ်မိဉ်ဒီး အသကိးတဖှ်လဲုထံဉ်လိဉ်ဒီး (နအဖ)

– **လါနိုင်ဝ့ဘၢဉ်၂၀သီ**–KNU ခၢဉ်စးသုးခိဉ်ကျၢ်တ်မျ်ဘီ, ပ/ဒမါရှဉ်လါဖါဒီး အသကိးတဖှ်လဲုထံဉ်လိဉ်ဒီး (နအဖ)

– တ်လဲုတဘျိလ်လ် (နအဖ) ဃ့ဝဲလၢတ်ကစူးကွံ့ဉ် ညိကွံ့ဉ်တ်ဖိဉ် စုကဝဲုအကျဲဒီးနုဉ်လီုဆူသဲစးကလၢုပူု, ဘဉ်ဃးတ်ဃ့အံု KNU တူ်လိဉ်တသ့ဘဉ်အဃိ လၢခံကတၢ်တ်ထံဉ်လိဉ်စံး ကတိုအံုဟးဂီု နှ့ဉ်လီု

(၃၅) တ်ထံဉ်လိဉ်ဟးဂီုဒီး (နဝတ)စးထိဉ်ကဒါက့ု တ်ဒုးတ်ယု (၁၉၉၇–၁၉၉၉)

– **၁၉၉၇** တ်ဒုးအိဉ်ထိဉ် CIDKPလၢကဃုန့်တ်မုစၢုလၢထံလိ်ကိ်ပူုပှုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖှ်အဂီ်လီု

– **(လါယူုနအါရံု (၇) သီ ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–ကလုဉ်ဒူဉ် တ်အိဉ်ဖှိဉ်ဖဲမဲ်ဉ် သရီထဉ်အိဉ်ဒီး မဲ်သရီထဉ်တ်အၢဉ်လီုလၢ တ်ဆိဉ်ထွဲဒံဉ်မိ်ကရှဉ်စံဉ် တ်ဟူးတ်ဂဲုတဖှ်လီု

–**(လါယူုအါရံ့ (၂၈) သီ, ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–DKBAဒီး (နဝတ) ဒွဲဉ်အူ ဟွ့ကလိးဒဲကဝီု

– **(လါယူုနအါရံ့ (၂၉) သီ, ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–DKBA ဒီး (နဝတ) ဒွဲဉ်အူမဲ်လးဒဲကဝီု

– **(လါယူုအါရံ့) ၁၉၉၇ နံ့ဉ်**–DKBAဒီး (နဝတ) ဒွဲဉ်အူမီကၢဒဲကဝီု

– **(၁၉၉၇ နံ့ဉ် လါယူုနအါရံ့ (၃၁) သီ)**–တ်မုလုကပီုကညီတ်ပါ်ဆၢဖဲထံကပျၢုအဆၢကတိ်, အူခိဉ်မှုးဒီးကညီခိဉ်နၢ်လၢ (နအဖ) ဃုထၢထိဉ်အီုတဖှ် ဟဲထံဉ်လိဉ်ဒီး KNU ခိဉ်နၢ်လၢတ်ထံဉ်လိဉ်စံး ကတိုတ်ဒီး (နအဖ) အဂီ်လီု

- တက်မးလးကပိုးမှုက်နံးဒိဉ်ဝံး KNU တတ္ကူ်လိာ် (နဝတ) အတက်ဃ့တဖဉ်ဘဉ်အဃီ, တက်ထံဉ်လိာ်စံးကတိုးဟးဂိုးဒီး နဝတ ထိဉ်ဒုး ကိ်သူလ့ားဟီဉ်ကဝိုးသကုးဆးဒး လာ ကိ်ရ့ဉ်/သုးက့ကိုးဘ့ဉ်ဒဲးဒီးမးအာ မးသီတက်နးနးကလဲာ်လီး
- **(လါဖ့ားဘြူးအါရံ့ဉ် ၁၃ သီ)**–ဒ့ဉ်ဒါထိဉ်ဒုးထံဃီးခံ (သဝိသီ) (လခသ) ဒီးထံ ကပ္ပား (သဝခ) တဖဉ်လီး
- **(လါဖ့ားဘြူးအါရံ့ ၂၅ သီ ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–သုးမှ်ဟဲဒီး အသုးဖိတနီ်းလဲ်ဟ့ဉ်လီး အသးလာ ဒ့ဉ်ဒါအစုပ္ပူ, (နအဖ) သုးခ်ဉ်မ်ဉ် အ့ ယီ်ကညီဒီကလုာ် နီ်ဉ်တယ်ဖဲ တက်ရဲ့ဉ်တက်ကျဲ့အခါလီး
- **(လါမးရ့ား ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–ဒ့ပျာ်ယာ်ကိ်ရ့ဉ် ကမ္ပျ်ပ့ားဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် နုာ်လီ ဆူ ကိ်ကျ်ဉ်တဲာ်အပ္ပူ, နီ်ဉ်ဖိဒဲကဝိုးကဲထိဉ်
- **(လါမးရ့ား(၃) ၁၉၉၇ နံ့ဉ်)**–ကျ်နံ့ဉ်ထူ, လူသာ၊ဉ်ထူ (God Army) ကဲ ထိဉ်လာ ဘျုံးဒဝ်ကိ်ရ့ဉ်တကပ၊
- **(လါဖ့ားဘြူးအါရံ့ (၁၁) သီ, ၁၉၉၈ နံ့ဉ်)**– DKBA ဒီး (နဝတ) ဒ့ဉ်အူဟ့ခ လီး ဒဲကဝိုးခံ့ဝိတဝိ
- **လါအ့ဖ့ား(ဖ)သီ ၁၉၉၈နံ့ဉ်**–ပဒိဉ်အိဉ်ဆါတီခ်ဉ်ရ့ဉ်မဲဒီးအပ့ားသုးဖိသံ့ဉ်ဖ့ဃုာ် ဒီးကျ်ဖိဒီးအဟံ့ဉ်ဖ့ဃီဖိခဲလာ၊ာ် ပ့ား၂၈၀ အိ့ဉ်လာ မဲ့ဝ့ားကျ့ိတဖဉ် က့ားလီ်ားဆူဒ့ဉ်ဒါ (နအဖ)အအိ့ဉ် က့ားစိာ်ဃုာ်ဒီး တက်စုကဝဲ့ားဂ့ိ်မှ်လီး
- **(လါဒ်ဉ်စဲဘာ၊ဉ် ၁၄ သီ ၁၉၉၈ နံ့ဉ်)**–ကလုာ်ဒ့ဉ်ဘဖဉ် တက်ဃူတက်ဖိုးအတက်အိ့ဉ်ဖ့ဉ် ဘဉ်တက်မးအီ်ားအိ့ဉ်ဒီး တက်အာ၊ဉ်လီ်ားတ္ကူ်လိာ်တက်စ့ှ်တဖဉ် ဘဉ်တက်သ့ှ်ညါဟ်ပနီ်ဉ်အီ်ား ဒ်အမ့ှ်သူမ့ဲကျ့ိတက်အာ၊ဉ်လီး
- **(လါဖ့ားဘြူးအါရံ့ ၁၉၉၈ နံ့ဉ်)**–မဲာ်ယဲ့/ ကျ့ိာ်ဟ်ဒဲကဝိုးသုးအသး ဆူမဲ့ရ့ား မိ်ားဒဲကဝိုး
- လိ်ခာ၊ဉ်သးခ်ဉ်နှ်တဖဉ်ဟဲနုာ်လီး အိ့ဉ်လာ ဝ့ှ်မဲဆီး ဆီလီ်ားပတြ်ိာ်အတက်မးလိ်တဖဉ်
- ကညီပ့ားတဝ၊တဖဉ်အိ့ဉ်ထိဉ်အါမး–KWO, KYO, FTUK, KSNG, KHRG, KESAN, KORD, CIDKP
- **(လါဖ့ားဘြူးအါရံ့ ၁၉၉၉ နံ့ဉ်)**–ဟ့ခလီးဒဲကဝိုးသုးအသးဆူအူဖ့ဉ်ဒဲကဝိုး
- **(လါအီ်ားကထိဘာ၊ဉ် (၁) သီ ၁၉၉၉ နံ့ဉ်)**–(Vigorous Burmese Students Warrior) နုာ်လီ်ားဟံ်ားနှ့်ပါ်ားဃဉ်ပါ်ားကိ်ပယီ်ားမိ်သီအဝဲ့ားလာ ဝ့ှ်ဘီကိ်ာ်လီ်ား
- **လါဒ်ဉ်စဲဘာ၊ဉ် ၁၉၉၉နံ့ဉ်**–တက်ကီ်ားကညီတက်ဃူတက်ဖိုးတက်အိ့ဉ်ဖ့ဉ် (Unity Seminar) အဆိကတာ၊ာ်တဘ့ျ ဖဒ့ပျာ်ယာ်ကိ်ရ့ဉ်, ဘဉ်တက်တီခ်ဉ်ရ့ဉ်မဲအီ်ား လာ(KNU))

(၃၆) KNU ခီကရဲး (၁၂) ဝီတဝီ, လ့ဝါ, ဖဉ်အဉ်ကီ်ရှဉ် (၂၀၀၀–၂၀၀၃)

– (နအဖ) ထိဉ်ဒုး KNU အဆာတထိဉ်တဲဉ်ဘဉ်ဒီး မးအာမးနးကမျာ်တဖဉ်ဒိဉ်ဒိဉ်မုန်မုန်လာဟိဉ်ကဝီးကိးဘ့ဉ်ဒဲးအပူး,

– **လါဒံဉ်စဲဘာဉ် – KNU ခီကရဲး (၁၂) ဝီတဝီ** ဘဉ်တ်မးအီးဖဲလ့ဝါ, ဖဉ်အဉ်ကီ်ရှဉ်, ပဒိဉ်ဘးသ့ဉ်စ့ဉ် ဘဉ်တ်ဃုထာထိဉ်အီးလာ KNU ကရာခိဉ်, ကရာခိဉ် (၂) – သုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုး,နွဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျာ်–ပဒိဉ်မါရှဉ်လါဖါ, နွဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲး (၁) ပဒိဉ် ထူထူလ့, နဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲး (၂) ပဒိဉ်ဒ့ဘ့းသးကပီးတဖဉ်လီး

– **(လါမ့း ၃၀,၂၀၀၃ နံဉ်)**–(နအဖ) ဆိဉ်တံ်မးနား ဒိဉ်စူး, အူတ့ဉ်အူဒီး ပှးဂဲးလိဉ်တ်လာ ဒံဉ်မိ်ကရှဉ်စံဉ်တဖဉ် ဖဲဒံဉ်ပဲယ့ဒီးပှးသံဒီးပှးဘဉ်ဒိဂီ်မုန်လီး

– ရးစါလံးအံဉ်စမ့ ဂုဉ်ကျဲးစားဒ်သိး SPDC ဒီးဒိဉ်စူး ကထံဉ်လိဉ်စံးကတိးတ်ဘဉ်ဆဉ် အတ်မးတကဲထိဉ်ဘဉ်

(၃၇) KNU ခီကရဲး (၁၃) ဝီတဝီ, လ့ဝါ, ဖဉ်အဉ်ကီ်ရှဉ် (၂၀၀၄)

– (လါယူးနအါရံဉ်)–သုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုးဒီး လီ်ခာဉ်သးခိဉ်နှ်တဖဉ်လဲး ထံဉ်လိဉ်ဒီး (နအဖ) လာတ်ပတုဉ်တ်ဒုးတ်ယးအဂီ် (ဒိးနှ်ဘဉ်ထးခိဉ်တ်အာဉ်လီး (Verbal agreement) လာတ်ပတုဉ်တ်ဒုးတ်ယး အဂီ်လီး

– **(လါဖှးဘြူးအါရံး (၂၃) သီ)**–ပဒိဉ်ထူထူလ့ဒီး အသကိးတဖဉ်လဲး ထံဉ်လိဉ်ကတိးသကိးတ်ဒီး (နအဖ)

– **(လါအီးကထိဘာဉ်)**–ပဒိဉ်ထူထူလ့ဒီး အသကိးတဖဉ် လဲးထံဉ်လိဉ်ဒီး (နအဖ) အခါ (နအဖ) ခိဉ်နှ် ဟံးဂှ်ဝီသုးခိဉ်ကျာ်ခ့ဉ်ညူးဒီး အပှ်ဆှါကရူ်တဖဉ်လီး

– **လါနိဉ်ဝ့ဘာဉ် (၁၈) သီ–ဒံဉ်စဲဘာဉ် (၈) သီ KNU ခီကရဲး (၁၃) ဘျီတဘျီ,** ဘဉ်တ်မးအီးဖဲလ့ဝါ တ်ဃုထာထိဉ်ကဒါက့း KNU ကရာခိဉ်–ပဒိဉ် ဘးသ့ဉ်စ့ဉ်, ကရာခိဉ် (၂) –သုးခိဉ်ကျာ်တ်မျှ်ဘီ, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျာ်–ပဒိဉ်မါရှဉ်လါဖါ, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျာ်သဃဲး(၁)–ပဒိဉ်ထူထူလ့, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျာ်သဃဲး (၂) ပဒိဉ်ဒ့ဘံးသးကပီး တဖဉ်လီး

– **UNHCR** အိးထိဉ်ကျဲလာ ပှးဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂီ် လာကလဲးအိဉ်လဲးဆိးဘဉ်လာ ထံကီ်သာဘ့ဉ်တဘ့ဉ် အဃိ,ပှးပတံထိဉ်အါမးလာကလဲးတ်အဂီ်လီး

(၃၈) ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီုဖိတဖှဉ် လဲုဆူထံကီ်သာဘှဉ်တဘှဉ်လံ (၂၀၀၅)

- ပှုအါဂုပတံထိဉ် လာကလဲုအိဉ်လဲုဆိးလာထံကီ်သာဘှဉ်တဘှဉ်, ပှုပတံထိဉ် အါမးဒီးပှုလဲုဘဉ်တနီုလံ, ထံကီ်အဘှဉ် (၁၀) ကတူ်လိဉ်ပှုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖှဉ် လီုထံကီ်လာအတူ်လိဉ်ပှုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖှဉ် မှ်ဝဲ Norway, Sweden, England, America, Canada, Finland, Newzeland, Australia, Netherlands, Denmark
- **(၂၀၀၅ နံ့ဉ် လါမှု)** ကလုဉ်ဒူဉ် ကရာကရိတဖှဉ် ကိး တ်အိဉ် ဖှိဉ်ဒီး ဒုးအိဉ် ထိဉ်(ENC)လီု

(၃၉) သုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုးအတ်သံ (၂၀၀၆)

- **(လါယူနအါရုံ့ဉ် ၂၀၀၆ နံ့ဉ်)**–(နအဖ) ဆီလီုကှုအလီ်ခာဉ်သးလာ ပှုမနါ ဆှာထိဉ်အါထိဉ် အသုးဂီ်မုှ်လာမုှ်ထိဉ်ဒီးဟူးဂဲုဒီး မုအာမုနး ကမျာ်ထံဖိ ကီ်ဖိဒီး မာဆူဉ်မာစိးတ်အါမး လာတီအူ, ချာဉ်လွှံ်ထူဉ်ဒီးမုှ်တြီုကီ်ရှဉ်တဖှဉ်အပူုလီု
- ထံဂုဉ်ကီ်ရုတဖှဉ် ကတိုတ်လာ ပပှုကလုဉ်အဂှ်အါမးဒီး ကီ်ပယီုတ်ဂှ်ထိဉ် တုလာ (UNSC) အတ်ရဲုဉ်တ်ကျဲုအပူုလာတ်ကစံးကတိုအစှ်လီု
- **(လါအီကား ၂၀၀၆ နံ့ဉ်)** အပူုပှုတ်ဘာဉ်စာုတဖု ကျဲုသကိးတ်ဒီး (နအဖ) ဒ်သိးသုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုးကလဲုယါဘျါဘဉ်အသးလာဝှ်တကူဉ်အဂီ်,သုးခိဉ်ကျာ်တတူ်လိဉ်ဘဉ်,
- ကီ်ပယီုတ်ဂှ်လာ (UNSC) တိဉ်ထိဉ်လာ တ်ကဟံးဂှ်ဝီလာကီ်ပယီုအဖီခိဉ်နှဉ်, တရူးဒီးရာရှာဉ်ထုးကွံ်ဝဲလာ ဘံဉ်တိဉ် (Veto)တ်စိတ်ကမီုလီု
- **(လါဒံဉ်စဲဘာဉ် (၂၄) သီ ၂၀၀၆ နံ့ဉ်)**–သုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုးစူးကွံ်အသး,
- **(လါဒံဉ်စဲဘာဉ် (၂၆) သီ)** တ်ဟ်လီု သုးခိဉ်ကျာ်ဘိဉ်မှုးအဒဲဟီဉ်ခိဉ်ဖဲမုှ်အှပူု, (နအဖ) ပှ်ဆှါခိဉ်မှုးထိအူဟဲဟ်လီုဖီကွီုစှ်ကီးလီု
- **၂၀၀၆ နံ့ဉ် ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ လဲုအိဉ်ဆိး လာထံကီ် သာဘှဉ်တဘှဉ်အနိုဉ်ဂံ်** – ထါမဟှဉ် ၂၀၉၄ ဂု, ဘါဒိဉ်ယါ–၄၀၀ ဂု, နိုဉ်ဖိ–၄၀၀, မဲ်လး–၄၀၁ဂု, အူဖှဉ်–၂၀၈ဂု,မဲ်လးအူ–၇၅၅ဂု,မဲ်ရ်မိ်–၂၆၁ဂု, ခဲလာဉ်–၄၅၁၉ ဂု

(၄၀) သုးခိဉ်ထ့ဉ်မိဉ် လဲၤမၤတ်မုဝ်တ်ခုဉ်ဒီး နအဖ (၂၀၀၇)

- **(လါယူၤနအါရံ့ဉ် (၃) သီ)**–သုးခိဉ်ထ့ဉ်မိဉ် သုးက့ (၇) ခိဉ်လီ်လံၤ လဲၤထံဉ်လိဉ် (နအဖ) လ၊တ်မုဝ်တ်ခုဉ်အဂီ်,လဲၤဒဉ်အကစ်ဒီး အပှၤသုးဖိစှၤဂၤလီၤ၊ တတူ်လိဉ်ဒိကနဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်လီ်ခ၊ဉ်သး အတ်ရဲဉ်တ်ကျဲၤဘဉ်၊
- **(လါယူၤနအါရံ့ဉ်)**– UNHCR ခ၊ဉ်စးတဖဉ် နုဉ်လီၤ သမံသမိးပှၤလ၊ ကလဲၤ ဆူကီ်အမဲရကၤတဖဉ်ဒီး ပှၤလ၊အဖျိတဖဉ် လဲၤဆူထံကီ်အဂၤတဖဉ်, ပှၤလဲၤ အအါကတ၊် မ့ၢ်ကီ်အမဲရကၤလီၤ၊
- **(လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ (၁၁) သီ)**–(နဝတ) တူ်လိဉ်မၤလၤကပီၤ သုးခိဉ်ထ့ဉ်မိဉ် ဒ်တ်မုဝ်တ်ခုဉ် အပ်တဈအသိး ဖဲထိဉ်ကီးကိသဝီ, တန့ခွါကီ်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ် ကီ်ရှဉ်လီၤ၊
- **(လါအီက၊ (၁၄) သီ, ၂၀၀၇ နံ့ဉ်)**–သ/ရ (၁၈) ခိဉ်သုးခိဉ်ကွံ့ဉ်လ့ဆဲးကျိးဒီး (နအဖ) လ၊ကလဲၤမၤတ်မုဝ်တ်ခုဉ်အဂီ်, တချုးလဲၤတ် မ့ၢ်လ၊လီၤအုးသံလ၊ ထံအဃိ, အတ်ရဲဉ်တ်ကျဲၤတကဲထိဉ်ဘဉ်၊
- **လါစဲးပထ့ဘ၊ဉ် ၂၀၀၇နံ့ဉ်**–ကီ်ပယီၤပူၤသီခါတဖဉ်ဒီးကမျ၊်တဖဉ် ဒုးနဲဉ်ဖျါအတ်ဘဉ်သး လ၊တ်မုဝ်တ်ခုဉ်အ ကျဲ မ့ၢ်လ၊ပနံ့ဉ်အပှၤ့ထိဉ်ဒိဉ်မးအဃိ (နအဖ) ဆိဉ်တံ်မၤန၊ၤသီခါတဖဉ်ဒီးပှၤကမျ၊်တဖဉ်, (နအဖ)ခးသံ ပှၤအကျါ ပဝ်ဃုဉ်ဒီး ကွဉ်ပဉ် (ဖုဉ်ခိဉ်) ပှၤဟံးတ်ကစိဉ်တဂၤလီၤ၊
- **၂၀၀ရ နံ့ဉ် ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ဟးထိဉ်လဲၤဆူ ထံကီ်သ၊ဘ့ဉ်တဘ့ဉ်အနီ့ဉ်ဂံ်**
- ထါမဟ့ဉ် ၂၁၀၃ ဂၤ, ဘါဒိဉ်ယါ–၃၅၉ဂၤ, နိဉ်ဖိ–၃၇၄, မဲ်လး–၉၁၆၁ဂၤ, အူဖွဉ်–၄၈၂ဂၤ, မဲ်လးအူ–၈၃၄ဂၤ, မဲ်ရ်မိ်– ၇၃၈ ဂၤ, ခဲလ၊ဝ်–၁၄၀၅၀ ဂၤ

(၄၁) – ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်ခီကရဲး (၁၄) ဝီတဝီ/ကညီတ်ဃူတ်ဖိး အတ်အိဉ် ဖှိဉ်/ပဒိဉ် မါရှဉ်လါဖါအတ်သံ (၂၀၀၈) နံ့ဉ်

- **(လါယူၤနအါရံၤ ၂၈–၃၀ သီ)**, တ်မၤတ်ဃူတ ်ဖိးတ်ကူဉ်လိဉ်အိဉ်ဖှိဉ် (၆) ဝီတဝီ ဖဲသ့ဉ်ဘ့ဉ်ထဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီ်ရှဉ်
- **(လါယူၤနအါရံၤ ၃၁ သီ)**–တ်မၤလၤကပီၤကညီတ်ပါ်ဆ၊မု်နံၤပှဲၤထိဉ် (၅၉) ဝီတဝီဖဲ သ့ဉ်ဘ့ဉ်ထဉ်, ဖဉ်အဉ်ကီ်ရှဉ်
- **(လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ (၁၄) သီ)**– (နအဖ) ပ့ၢ်ဆှါခိဉ်မှုးထိအူပျဲလီၤ အပှၤအ၊ဖိ (၂) ဂၤလ၊ကဟဲကူဉ်မၤသံကွံ့ဉ် နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျ၊်ပဒိဉ်မါရှဉ်လါဖါဖဲဝ့ၢ်မဲဆီး, ကီ်ကွိဉ်

တဲဝ်လီ၊ ပဒိဉ်မါရှဉ်ဟ့ဉ်လီ၊ကွံဝ်အသးသမူလ၊ထံကိၢ်ဒီးကလုဝ်ဂိၢ် ဖဲ (၁၄,၂,၂၀၀၈)နံ၊လီ၊

- **(လါမ့၊ (၂) သီ)**–နၢ်ဂ့းစ်ကလံ၊မုၢ်ဖးဒိဉ် လီ၊လ၊ထံထဉ် စ္ဒကိၢ်ပယီ၊ပူ၊ပှ၊သံပှ၊လိၢ်မၢ်ခဲလ၊ဝ် (၂၃၀,၀၀၀) ဘျဲဉ်လီ၊ (နအဖ) တတူၢ်လိဝ်ထံ ဂုဝ်ကိၢ်၈၊ အတၢ်မ၊စ၊၊ တဖဉ်ချုးဆ၊ချုးကတိၢ်ဘဉ်အမဲဝ်ညါ မ၊တံဝ်တဝ်ဝဲပှ၊လ၊ ကဟဲ မ၊စ၊၊တၢ်တဖဉ်အဃိ ကဲထိဉ်တၢ်ကိတၢ်ခဲဖးဒိဉ်လ၊ ပှ၊ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂိၢ်လီ၊
- **လါမ့၊(၂၂)သီ–**(KNU)ကရ၊ခိဉ်စီ၊ဘးသ့ဉ်စ့ဉ်စူးကွံဝ်အသးခီဖျိသးပှၢ်တၢ်ဆါ, ဖဲကျိဉ်တဲဝ်ကိၢ်ဆ၊ဝ့ၢ်မဲဆီးနှုဉ်လီ၊
- **လါမ့၊(၂၅)သီ,** တၢ်ဟ်လီ၊က့၊ကရ၊ခိဉ် စီ၊ဘးသ့ဉ်စ့ဉ်အဒဲဟိဉ်ခိဉ် တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲ၊ဖဲ(သဝခ)ဝဲ၊လိၢ်ခိဉ်သ့ဉ်,သုးက့(၇)ဟိဉ်ကဝီ၊နှုဉ်လီ၊
- (နအဖ) ဖိဉ်ဒီးဟ်လီ၊ပှ၊ဂဲ၊လိဝ် တၢ်လ၊ဒံဉ်မိၢ်ကရှဉ်စံဉ် တဖဉ်လ၊ ဃိဝ်ပူ၊လ၊ နံဉ်ယံဝ်လါထိတု၊လ၊ (၆၅) နံဉ်လီ၊
- **(၂၉,၉,၂၀၀၈)KNUခီကရဲး (၁၄) ဝီတဝီ ဘဉ်တၢ်မ၊အီ၊ဖဲသံးကိၢ်ထဉ်** မုၢ်တြီ၊ကိၢ်ရှဉ် စးထိဉ် (၂၉,၉,၂၀၀၈) တၢ်ဃုထ၊ထိဉ် ကရ၊ခိဉ် သုးခိဉ်ကျၢ်တၢ်မျၢ်ဘီ , ကရ၊ခိဉ် (၂) ပဒိဉ်ဒ့ဘ့းသဉ်ကပီ၊, နဲဉ်ရွဲဉ်ခိဉ်ကျၢ် နိၢ်စံဉ်ဘိရ၊, နဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲ၊ (၁)သုးခိဉ်ဒိဉ်လးဌ္ဍဉ် , နဲဉ်ရွဲဉ်သဃဲ၊ (၂) ပဒိဉ်စီ၊ဒီးလ့မုၢ် တဖဉ်လီ၊
- **ကညီဘဉ်ကိဘဉ်ခဲ ဟးထိဉ်လဲ၊ဆူထံကိၢ်သ၊ဘ့ဉ်တဘ့ဉ်အနိုဉ်ဂံၢ်စးထိဉ်လါ (ယူ၊နအါရုံ၊–တု၊လါအီက၊း ၂၀၀၈နံဉ်)**

  ထါမဟ့ဉ်– ၈၅၄၈,ဘဉ်ဒိဉ်ယါ–၁၁၉၈၊,နိဉ်ဖိ–၁၉၉၆၈,မဲၢ်လး– ၅၆၁၅၈, အူ ဖွဉ်–၅၀၀၅ ၈, မဲၢ်လးအူ–၁၄၂၈,မဲၢ်ရ၊မိၢ်–၂၇၁၈, ခဲလ၊ဝ်–၁၄၀၀၂ ၈ နှဉ် လီ၊

တိၢ်နိုဉ် – စးထိဉ် (၂၀၀၆ နံဉ် တု၊ လါအီက၊း ၂၀၀၈နံဉ်) ပှ၊ဟးထိဉ် ကိၢ်ချ၊အနိၢ်ဂံၢ်ခဲလ၊ဝ်– (၃၂၅၇၁) ၈လီ၊

အဆာဒိဉ် (၃) ကညီဖိအတက်အိဉ်မူဒီးထံရူ့ကီ်သဲးတက်ဘဉ်ထွဲ တစိုးဘဉ်တစိုး လာကီ်ပယီးပူး

၁။ ကညီကလုာ်ဒီးအတက်ဟဲလီးစား

ကညီကလုာ်လာမု့်မဆါတနံးအံးနှုဉ် ဟ်ဃုာ်ဒီး ကညီအဒ္ဒုဉ်အထာ ဒ်အမ့ှ် စ့ှ်း, ပ့ှ်, ဘ့ဲ, မ်ိ်နှ့်ပ့ှ်, ပကူ, ကဲးခၢဉ်, ကဲးဘါ, ကယါ, ကယီ, ပအိဉ်, ယ့နဲး, တဖာ်လီး ကညီကလုာ်ဒ္ဒုဉ်ခဲလာ်ာ် ဟဲလီးစားလာ မ်ိ်ကိုးလယါဒ္ဒုဉ်ဖးဒိဉ်ဒီး ဟဲလီးဝဲဆူကီ် အ့ရ္ဒုဉ် ကလံးထံး ခ်ဖျိကိုးဘံဉ်မဲးမ့ှ်ခ်ိဉ်ဒီးကီ်စံာ် (တရ္ဒုးကီ်) စးထိဉ်လာ (ချခ နၖ–၁၁၂၅ဒီး လာခ်ံကတာ်ဟဲလီးတုးလာ ကီ်ပယီးလာခ်ံကတာ်တဖုမ့ှ်ဖဲ ချခန–၇၃၉ နှုဉ်လီး ကညီမ့ှ်ပ့ှးဟဲလီးတုးလာ ကီ်ပယီးအဆိကတာ်အကျါတဖုနှုဉ်လီး တ်လီ်လာ ကညီကမျာ်အိဉ်အါဝဲနှုဉ် ပ့ှုဉ်လာ်ကျိအထဉ် (ကိုး) ထံထဉ်စ့ှ, ကိုးလာ်ကျိဟိဉ်ကဝီး, ဃိဉ်လာ်ကျိဟိဉ်ကဝီးနှုဉ်လီး လာအခ်ိဉ်ထးကညီဖိတဖာ် တအိဉ်ဃါဃုာ်ဒီး ပ့ှးကလုာ် အဂး ဘဉ်ဆဉ်ဖဲအဲကလံးဟဲနှုာ်လီးပၢ ကီ်ပယီးအခါနှုဉ် ပယီးကလုာ်တဖာ်ဟဲနှုာ် လီး အိဉ်အါထိဉ်ဒီးစး ထိဉ်အိဉ်ဃါဃုာ်ဒီး ကလုာ်ဂးတဖာ်နှုဉ်လီး မ့ှ်မဆါတနံးအံး ကီ်ပယီးပူးပ့ှး ကလုာ်အိဉ်အါကလုာ် ဒ်အမ့ှ်ကညီ၊ ကရ့ှာ်နံ့ှ်၊ ပယီး၊ ခ့ှ်၊ ကခ့ှ်ဉ်၊ ယိ၊ တလၢ၊ရၢဉ်ခၢဉ်တဖာ်နှုဉ်လီး လာကလုာ်တဖာ်အကျါပယီး မ့ှ်ဝံးနှုာ် ကညီဖိ တဖာ် အနိ့ှ်ဂ်ံ်မ့ှ်ပ့ှးအအါကတာ်နှုဉ်လီး ကညီဖိတဖာ်အိဉ်ဆိးအ လီ်အကျဲနှုဉ်အိဉ်ပ့ှ်ဒီး နှုဆၢဉ်တ ်ဘဉ်တ့ဒီးဟိဉ်လာ်တ်ထူးတ်တီးတဖာ်နှုဉ်လီး

၂. ဟိဉ်ခ်ိဉ်ကစ်အစိုးကညီဖိအတက်အိဉ်မူ

ကညီကလုာ်ဒ္ဒုဉ်တဖာ်အံး အိဉ်ဆိးတ့ှ်ဝဲယံာ်တ့ှ်မးအနံ့ှ်လာ အကထိဒီး အိဉ်ဆိးတ့ှ်ဒီး အထံအကီ်တဖာ် ဒ်အကလုာ်ဒ္ဒုဉ်ဒ့ဉ်ဝဲအသိးလီး ကလုာ်ဒ္ဒုဉ်တဖာ်ကဒဲ ကဒဲ ဒုးလာ်ယၢလာ်အသးဒီး သ့ှုဉ်ထိဉ်အထံအကီ်တဖာ်လီး,ဖဲ AD ၁၁ နံ့ှ်ယၢဖ့ှ်ဉ်နှုဉ် ပယီးစိ်ပၢအနိ့ှ်ရထဉ်ဟဲဒုးနှ့ှ် ဒီးဒုးကဲထိဉ်ထံကီ်ဖးဒ်ိဉ်တဘျိ,ဖဲ AD ၁၅ နံ့ှ်ယၢဖ့ှ်ဉ် တိအ့ှုအစိ်ပၢဘယ့ှးနိ့ှ်အစိ်ပၢတဘျိ, AD ၁၈ နံ့ှ်ယၢဖ့ှ်ဉ် ကိ်ဘ့ှ်ဉ် အစိ်ပၢ အလိဖယါ အစိ်ပ တဘျိစ့ှ်ကိ်းနှုဉ်လီး ပယီးစိ်ပၢလဲးဒုးမၢနှ့ှ်စ့ှ်ကိ်းယိ ဒယါ၊ အ့ှ်သ့ှ်၊မနံ့ှ်ပ့ှ်ရး တဖာ်လီး ဟိဉ်ခ်ိဉ်ကစ်အစိ်ပ ထံကီ်ဆံးဖိတဖာ် ကဲထိဉ်အါမးနှုဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ် ပတထံဉ်ဘဉ် လာကညီဖိတဖာ် ဒုးတ်ယၢတ်ဒီး ထိ ဒါ ဟိဉ်ခ်ိဉ်ကစ်သ့ှုဘဉ်,

အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်ပှၤတဖ္ဍ်လၢ မေကလုၢ်အိုဉ်ကစုဒိး ဖံးအိုဉ်မေအိုဉ်ဒဉ်တၢ်မှာ်မှာ်ခ့ဉ်ခ့ဉ်နှဉ်လီၤ. ပမ့ံၤပပ္ၢ်စံးတ့ၢ်ဝ``သ့ဉ်ခိုဉ်ဆၢဉ်ဒီၢ်ကျ့ဉ်၊ ကညီဖိဒီၢ်ဃ့ၢ်'' အသိုးပန်ၢ်ပၢ်လၢဟိဉ်ခိုဉ်ကစ်သန္ဓအစိၤကညီ ဖိတဖ္ဍ်ဘဉ်တၢ်မေနၢၤအီၤဒိးဂုဉ်နှ်အဟိဉ်ခိုဉ်ကပ်ာ်တဖ္ဍ်နှဉ်လီၤ.

၃. ပှၤမၤလဲၢ်အိုဉ်ကီၢ်အစိၤကညီဖိအတၢ်အိုဉ်မ့

မ့ၢ်စိၤလၢဟဲကဲထိဉ်အသးလၢ ပှၤမၤလဲၢ်အိုဉ်ကီၢ်မီၤအိုဉ်ယၢၤသန္ဓလၢ ထံဂုဉ်ကီၢ်ဂၤတဖ္ဍ်ဟးဒုးမၤနှ်ၢ်ဝဲ ပှၤထံပှၤကီၢ်ဒိး ဟံးနှ်ၢ်ပၢဝဲဒိး ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢၤ ထံဖိကီၢ်ဖိ လၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်, တၢ်ပၢတၢ်ပြုးဒိး ဒုးအိုဉ်ထိဉ်ဝဲခီ လ်နံဉ်တၢ်ပၢတၢ်ပြုးသန္ဓနှဉ်လီၤ. လၢပထံပကီၢ်ပူၤ ကီၢ်အဲကလံးဟဲဒုးနှ်ၢ်ဝဲ ၃ ဘျိဒိး ဖဲ ၁၈၈၅ နံဉ် နှဉ်ပထံပကီၢ်အံၤအဲကလံးပၢက့ၤဝဲနှဉ်လီၤ. အဲကလံးပၢတၢ် အစိၤအံၤဒုးအိုဉ်ထိဉ်ဝဲ ကီၢ်တဘ့ဉ် (တစ်ပြည်ထောင်) သန္ဓအယိ ဟိဉ်ခိုဉ်ကစ်သန္ဓအဖိလာ် ကလုာ်ဒ္ဓ်ုတဖ္ဍ် တဘ့ဉ်လိာ်ဖိးဒ့လိာ်အသးဒိး ကဲထိဉ်တၢ်ထိ ဒါလိာ်အသးအယိ မ့ၢ်တၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်လၢ ပှၤမၤလဲၢ်အိုဉ်ကီၢ်တဖ္ဍ်အဂီၢ်နှဉ်လီၤ. လၢအဂၤတကပၤကညီဖိတဖ္ဍ်လၢ ခီလနံဉ်တၢ်ပၢအစိၤအတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်လၢ မၤလိဘဉ်ကၢ့ၤအကျိာ်ဒိး ဒုးအိုဉ်ထိဉ်ဘဉ်အကျ့ အကိုဉ်တဖ္ဍ်၊ ကညီဖိတဖ္ဍ် သ့ထိဉ်ဘဉ်ထိဉ်ကဲထိဉ်ဘဉ်ပှၤကျ့ဉ်ဘဉ်ကျ့ဉ်သ့၊ ပှၤခိုဉ်ပှၤနၢ်တဖ္ဍ်လီၤ. ဒိးဖဲနှဉ်အစိၤပှၤမၤတၢ်ဖိတဖ္ဍ် ပှၤကျ့ဉ်ဘဉ်ကျ့ဉ်သ့တဖ္ဍ်, ပှၤကျ့ဉ်လဲၤမၤကၤတၢ်ဖိတဖ္ဍ်ပှၤမၤပဒိဉ်တၢ်မၤတဖ္ဍ် အိုဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ. ဆၢကတိၢ်ဖဲနှဉ် တၢ်အဲဉ်ပှၤကလုာ်အသးသဟိဉ်အါထိဉ်ဝဲအယိ ဖဲ ၁၈၈၁ နံဉ် ကညီခိုဉ်နၢ်အဲဉ်ကလုာ်တဖ္ဍ်ကရၢ်ကရိဒုးအိုဉ်ထိဉ်ဝဲ (KNA)ဒီကလုာ်ကရၢ်နှဉ်လီၤ. ပှၤတီခိုဉ်ရိ$^{\text{ု}}$ဉ်မဲတၢ်မ့ၢ်ဝဲ သရ$^{\text{ု}}$ဉ်ထံဉ်သ$^{\text{ု}}$ဉ်ပ$^{\text{ု}}$ဉ်နှဉ်လီၤ.

၄. ယပ$^{\text{ု}}$ဉ်(ဖုဉ်ခီဉ်)စိၤကညီဖိအတၢ်အိုဉ်မ့

၁၉၄၁ နံဉ် ခီဖျိ BIA အတၢ်မၤစၢၤအယိ ဖဲးဆံးယပ$^{\text{ု}}$ဉ်တဖ္ဍ် ဟဲဒုးမၤနှ်ၢ်ပၢဘဉ်ဝဲကီၢ်ပယီၤလၢအဲကလံးအလီၢ် တုၤလၢ ၁၉၄၅ နံဉ်ဟိဉ်ခိုဉ်ဒီဘ့ဉ် တၢ်ဒုးခံဘျိတဘျိဝံၤအဆၢကတိၢ်နှဉ်လီၤ. BIA ပၢတၢ်အဆၢကတိၢ် အဝဲသ့ဉ်ဟ်ဒ့ဉ်ဟ်ကမ$^{\text{ု}}$ဉ်ဝဲ လၢကညီ ဖိ တ ဖ ဖ$^{\text{ု}}$ ဉ် မ့ ၢ် အ ဲ က လံ း အ စု ဒ ့ ဉ် ဒ့ တီ ၤ အ ယိ ဆိ ဉ် တံ ၢ် မ ၤ နၢ ၤ ကညီ ဖ ိ တ ဖ ဖ$^{\text{ု}}$ ဉ် မၤသံမၤဝိကညီဖိတဖ္ဍ် အါမးလၢဖ$^{\text{ု}}$ဉ်ပ$^{\text{ု}}$ဉ်, ရ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျ$^{\text{ု}}$ဉ်, သထ$^{\text{ု}}$ဉ်, ဒီးလၢထံထ$^{\text{ု}}$ဉ်စ$^{\text{ု}}$ဉ်တကပၤမ$^{\text{ု}}$ဉ်မ$^{\text{ု}}$ဉ်နှ$^{\text{ု}}$ဉ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအယိက ညီခိုဉ်နၢ်လၢအတီခိုဉ်ရိ$^{\text{ု}}$ဉ်မဲတၢ်လၢထံထ$^{\text{ု}}$ဉ်စ$^{\text{ု}}$ဉ်

တကပၤမ့်ဝဲ မါရွှဉ်ထူကွဉ်, ကီ်မုဉ်တြီၤတခီမ့်ဝဲဝဲလ့တၢဉ်, ဝံဉ်လံၤစီ, စီၤအီၤရှ, စီၤဒံဉ်ဂ့ၤတဖဉ် မ့်ခိဉ်နၤ်တဖဉ်လၢအထီဒါက့ၤ BIA နှဉ်လီၤ. ယပဉ်အစိၤအံၤကညီဖိတဖဉ် တ်အဲဉ်ပှၤကလုဉ်သး သဟီဉ်ဆူဉ်ထိဉ်ဝဲတကးဘဉ်အမဲဉ်ညါ သူဉ်ဆူဉ်သးဂဲၤဒီးတ်ဃူတ်ဖိးအါထိဉ်ဝဲနှဉ်လီၤ. လၢတ်ဂ့်အံၤအဃိ BIA ကရၢအံၤဘဉ်တ် မၤဟးဂီၤကွံဉ်ဝဲဒီး ဒုးအိဉ်ထိဉ် BDA သုးဒီးကညီဖိတဖဉ် နုဉ်လီၤဝဲအါမးဒီးမၤသကိးတ်ဒီး (ဖဆပလ) ဒီးဒုးထီဒါဝဲယပဉ်နှဉ်လီၤ.

၅. တ်ဒုးဝံၤကညီဖိတဖဉ်အတ်အိဉ်သးဒီးခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်ဟဲအိဉ်ထိဉ်

တ်ဒုးဖးဒိဉ်ခံဘျီတဘျီဝံၤဒီး ထံကီ်လၢအမ့်အဲကလံးအခီ လနံဉ်တဖဉ် ဟ်ဖျါထိဉ်အတ်ဘဉ်သးလၢ တ်ကဟ့ဉ် က့ၤအဝဲသ့ဉ်အတ်သဘျ, မ့်တဟ့ဉ်ဘဉ်ဒီး ကဂဲၤဆၢထၢဉ်ဒုးထီဒါတ်, လၢတ်ဂ့်အံၤအဃိအဲက လံးကဟံးဃဉ်ဖိဉ်ဃဉ် အခီလနံဉ်တဖဉ် ဒ်လၢညါအသိးတ ညီလၢၤဘဉ်ဒီးကူဉ်ထိဉ်ဝဲလၢကဟ့ဉ်တ်သဘျနှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ကကျဲၤဝဲဒ်သိး ကနှ်ဒံးတ်ခွဲးတ်ယဉ်လၢမုဉ်ဝဲၤ တ်မၤတကပၤနှဉ်လီၤ. အဃိဖဲ ၁၉၄၇ နံဉ် လါယနူၤအါရုံဉ်အပူၤ အဲးတလံလၢအမ့်ကီ်အဲကလံးအကိတိဉ်ခိဉ်ကျၢ် ကွဲအိဉ်ဆါဒီး (ဖဆပလ) ပဒိဉ်ဒ်သိးက လဲၤထံဉ်လိဉ်ကတိၤတ်လၢ ကီ်ပယီၤတ်သဘျအဂီ်လီၤ. ဖဲ ၁၉၄၇ နံဉ် လါယနူၤအါရုံး (၃) သီတူၤ (၇) သီ အနံၤဒီး လၢခံကတၢ်တ်ဃ့ထိဉ်လၢ ပကဒိးနှ်ကညီကီ်အဂီ်ကညီကရၢတဖဉ်လၢအမ့် KNA,BKNA,KCO,KYO တဖဉ်ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်အသးတဖျၢဉ်ဃီဒီး ဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲကညီကရၢစၢဖှိဉ်လၢ အကၢၤဖှိဉ်က့ၤကညီဖိခဲလၢဉ်လၢ ကနုဉ်လီၤတ်ဒုးလၢကညီကီ်ဒီးကညီဖိကနှ်ဘဉ် က့ၤတ်သဘျအဂီ်နှဉ်လီၤ. ကရၢအံၤဘဉ်တ်ကိးအမံၤလၢ ကညီဒီကလုဉ်စၢဖှိဉ်ကရၢ (KNU) နှဉ်လီၤ. ဖဲလါဖ့ၤဖြူၤအါရုံဉ် (၁၂) သီအနံၤအိဉ်ဆါကိးတ်အိဉ်ဖှိဉ်လၢပ့ဉ်လိဉ်ဒီး ကလုဉ်ဒူဉ်လၢလဲၤထိဉ်တဖဉ်မ့်ဝဲယိၤ, ကခွဉ်, ခွီ, ခိဉ်နၤ်တဖဉ်ဒီး (ဖဆပလ) ခိဉ် နၤ်တဖဉ်ဒီး ကလုဉ်ဒူဉ်တဖဉ်အၢဉ်လီၤသကိးလၢ ကမၤသကိးတ်ဒီး (ဖဆပလ) ပဒိဉ်နှဉ်လီၤ.

၆. ကီ်ပယီၤတ်သဘျ

ကီ်ပယီၤတ်သဘျကနှ်အဂီ် ကလုဉ်ဒူဉ်ခဲလၢဉ်ဒီး ထံရူ်ကီ်သဲးကရၢအါဖုမၤသကိးတ်အဃိ ၁၉၄၈ နံဉ်လါယူၤနအါရုံၤ (၄) သီကီ်ပယီၤ နှ်က့ၤတ်သဘျနှဉ်လီၤ. ပ့ဉ်လိဉ်လံဉ်ဃံးဃဉ်အမဲဉ်ညါ အိဉ်ဆါအဲးတလံလံဉ်ဃံးဃဉ်, အူနူးအဲးတလံ

လံဉ်ဃံးဃာ်, လဲဉ်ယးဖရံမှ လံဉ်ဃံးဃာ်လံဉ်စဲပနိုဉ်တ ဖှဉ်အံး ပဉ်ယုဉ်စှ်ကီးနှဉ်လီး. ကီ်ပယီးနှ်တ်သဘျဝံး နုဉ်လီးဆူဘီမု်စါဖှိဉ်ကရါပူး သနဉ်ကှ လါမု်ကျိုး ဝဲးကွာ်တကပး ဘဉ်ဒိးသ နှးဒံးဒဉ်အသးလါအဲကလံးနှဉ်လီး. အဂးတမံးမှ်လါ (ဖဆပလ) ပဒိဉ်နှဉ်သူဉ်ထိဉ်ဝဲကီ်စါဖှိဉ် အယီးအဘျဉ်ဒီး တဟှဉ်တ်ခွဲးတ်ယာ်လါ ကလုဉ်ဒူဉ်တဖှဉ်အဃိ တ်သဘျဝံးတယံဉ်ဘဉ်ဒီး ထံလီ်ကီ်ပူးတ်ဒုးတ်ယးအိဉ် ထိဉ်ဝဲဒဉ်နှဉ်လီး.

၇. ကညီတ်ပါ်ဆါကဲထိဉ်အဂှ်

၁၉၄၈ နံဉ် ကီ်ပယီးနှ်တ်သဘျအံး ကညီဖိတဖှဉ် မု်လ်ဝဲလါကလုဉ် တ်ဆိဉ် တံ်မုနါးလိဉ်သး ကလီးမ်ကွံဉ်ဒီး နိ်ကစ်တ်စံဉ်ညီ်ပါလီးသး ကအိဉ်ထိဉ်နှဉ်လီး. သနဉ်ကှတ်တမုအသးဒ ်နှဉ်ဘဉ်.ပှုပါတ် (ဖဆပလ) တခီဖိဉ်ဃာ်ဝဲ ပယီး ကလုဉ်ဒိဉ်စိသနူနှဉ်လီး. လါတ်နှဉ်အ ဃိ ၁၉၄၈ နံဉ်လါဖှုဘြူးအါရုံး (၁၁) သီက ညီဖိတဖှဉ် ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်သးဒီးကိးသတြီထိဉ် တ်ဂှ် (၄) ထံဉ်ဒ်အမှ် (၁) ဟှဉ်ကညီ ကီ်တဘျီဃီ (၂) ဒုးနဲဉ်ဖျါထိဉ် ကညီတဘးပယီးတဘးတ ဘျီဃီ (၃) ပတအဲဉ်ဒီး ထံလီ်ကီ်ပူးတ်ဒုးတ်ယးဘဉ် (၄) ပတအဲဉ်ဒီးကလုဉ်က ဒဲကဒဲတ်သဘံဉ်ဘုဉ် ဘဉ်သှဉ်တဖှဉ်နှဉ်လီး. တ်ဃှထိဉ်တဖှဉ်အံးမှ်ဝဲဒဉ် တ်ခွဲးတ်ယာ်လါ ပအိဉ်ဖျဉ်ထိဉ်နှ် ဃုဉ်တဖှဉ် ပကဒိးနှ်ဘဉ်ကှးအဂီ် ပဃှထိဉ်လါတ်မုဉ်တ်ခုဉ်အကျဲဒီး ထံရူ်ကီ် သဲးတ်ဂှ်ကီနှဉ်ပတဃဲဉ်လီးဘျါလီး အီးလါတ်ဒုးတ်ယးအကျဲဘဉ်, မှမှ်တခီလါ တ်ထံဉ်လိဉ်စံးကတိးဒီး ဃဲဉ်လီးအီးလါတ်မုဉ်တ်ခုဉ်အကျဲအဂီ်လီး. သနဉ်ကှ (ဖဆပလ) ကွ်ကဟ်ကွံဉ်ပတ်ဃှတဖှဉ် အမဲဉ်ညါတဲဝဲလါ KNU မှ်ကရါတ ဖုလါ တဖိးသဲစးဘဉ်ဒီး စးထိဉ်ဒုးပပှုကညီအဃိ, လါပကမုနှ်ပတ်ခွဲးတ် ယာ် အဂီ် ကျဲအဂးတ အိဉ်လါးဘဉ်အဃိလါခံကတါ်ဖဲ ၁၉၄၉ နံဉ်လါယူးအါရုံး ၃၁ သီနှဉ် ကညီတ်ပါ်ဆါဖိတဖှဉ်ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်တ်စုကဝဲးဒီး ဒုးဆါဝဲသ တးဒီး ကညီတ်ပါ်ဆါစးထိဉ်နှဉ်လီး.

၈. (ဖဆပလ) အစိုးကညီဖိအတ်အိဉ်သး

၁၉၄၈ နံဉ်တ်သဘျနှ်ဝံးအလီ်ခံ (ဖဆပလ) ကရါအတ်ဟ် သးတဖှဉ် ဆီတလဲ ကွံဉ်ဝဲဆူကလုဉ်ဒိဉ်စိသနူဒီးကဲထိဉ် ခါဉ်စးလါဟိဉ်ခိဉ်ကစ်ဒီး ကျိဉ်စှကစ်

တကပေးဒီး ဆိုခ်တံ့်မေးနာ့ေးကၟေ ထံဖိကိ့်ဖိဒီး ကလုာ်ဒူခ်ိတဖခ်နၟခ်လိေ. ပၟေတီေးပတိ့်ခွဲး ယာ်အဂိ့်ကရၟ်လေ အဃ့ထိုခ်တာ်ဒ်အမ့်် ခ်ိမ့ၟ်ုခ်နံးနိ့်တယာ်ဂိေးကရၟ်ေကိ့်ပယိေးခ်ိမ့ၟ်ု နံးကရၟ်ေပ့ုခ်သူးယဲဘိခ်တဖခ် တာ်သဘ့ၟနၟ်ဝံေးတယံာ်ဘာ်ဒီး နၟာ်လိေးပါ်ဆေးထိုဒါအူ ရူးပဒိခ်နၟခ်လိေ. ကလုာ်ဒူခ်ိတဖခ်ဃ့ထိုခ်ဝ တာ်သဘ့ၟဒီးပၟေးဂ့်ဝ်ခွဲးယာ် ဒ်ဒံခ်မိခ်ကရ့ၟ်စံခ်အကျဲအသိး လေတာ်မုာ်တာ်ခ့ၟ်နၟ် (ဖဆပလ) တကန့်ဃုာ် အတာ် ဃဘာ်, မ့ မ့်ုစးထိုခ်သူဝဲတာ်စုဆူ့ၟ်ခ်ိတကး အကျဲအယိ တာ်ဖိခ်စုကဝဲေးတာ်ပါ်ဆေ အိခ်ထိုခ်ဝဲနၟခ်လိေ. အူနူးလေအတိခ်ရ့ၟ်မဲ ပဒိခ်နၟခ်ဒုးအိခ်ထိုခ်ဝဲ ထံလိ့်ကိ့်ပူးတာ်ဒုး တာ်ယေးနၟခ်လိေ. အူနူးတခ်ိကဘာ်ဟ့ၟ် ကလုာ်ဒူ့ၟ်တာ်ခ့ဲးတာ်ယာ်အလိ့်နၟခ် ဟ့ၟ်တာ်ခ့ဲး တာ်ယာ်ဆူသုးမု်လေအဘာ်တာ်တိခ်ရ့ၟ်မဲအိ်ေးလေနၟ်ဝ့နၟခ်လိေ.

၉. (မဆလ)အစိုးကညီဖိအတာ်အိခ်သး

ပယိေးသုးမု်ဒိခ်သုးခ်ိခ်နၟ်ဝ့ ဖဲ ၁၉၆၂ နံခ်လါမးရ့ၟ ၂ သိအနံ့ေ နၟ်ဟံးနၟ်ကွ်ာ် တာ်စိတာ်ကမိေးလေ အူနူးပဒိခ်အစုပူးဒီး သုးမု်အံ့ေ မ့်ုတာ်အခ်ိခ်သ့ၟ်လေတာ်ပေတာ်ပြး အပူးနၟ်ခ်လိေ. ၁၉၆၂ နံခ်တူ့ေ ၁၉၈၈ နံခ်တာ်ပါ်ဆေခ်ိစေ့ၟ်သုးပဒိခ်အံ့ေ ဆိတလဲကၟ့ေဝဲဆူ (မဆလ) ကရၟ်ဒီးဖါလံမခ်ဒံခ်မိခ်ကရ့ၟ်စံခ်သနူ အံ့ေမေးဟးဂိေ ကွ်ာ်ဝဲဒီးပေဝဲဒ်ဟ်တာ်ာ် တဖုသုး မီးစိရိုးတာ်ပေအသိးလိေ. တြီတာ်ဃာ်ဝဲဒ်ာ်ဒံခ်မိခ်ကရ့ၟ်စံခ်ခ့ဲးယာ်ဒီး ဟ့ၟ်ဂ့်ဝ်ခွဲး ယာ်တဖခ်တူ့ေလိ့ေတိ့ေလိ့ေနၟ်လိေ. (မဆလ) ကရၟ်အံ့ေဖိခ်ကၟ့ေဃာ်ဝဲ ကလုာ်ဒိခ်စိသ နူဒီးဆိုခ်တံ့်မေးနာ့ေဝဲကလုာ်ဒူ့ၟ်တဖခ်ဒီး မေးဟးဂိ့ေကွ်ာ်ဝဲကလုာ်ဒူ့ၟ်တဖခ် တာ်ထဲသိး တူ့ေသိးခ့ဲးယာ်, ဒီးနိ့်ကစ်တာ်စံခ်ညြိ်ပါ်လိ့ေသးခ့ဲး ယာ်တဖခ်, တကတိ့်ဃိမေးလိ့ေ မ့်ကွ်ာ် ကလုာ်ဒူ့ၟ်အလံာ်လ့ေ် တာ်ဆဲးတာ်လ့ေးတဖခ် မ့ေဝဲတာ်ကျ့ၟ်ကျိ့ၟ်သ့ၟ်ဒီး ကလုာ် ဒူ့ၟ်တဖခ်နၟ်လိေ. ကယ်ာ်မ့်ုတာ်ဖံးတာ်မေးမု်ကျိ့ၟေဝဲ့ေကွ်ာ်ခဲလ့ော် ဒုးကဲထိုခ်ဝဲလ့ေကမ့ၟ်ု အတာ် (ပြည်သူ့ပိုင်) ဒီးတာ်လ့ေအသ့ဝဲတဖခ် တလိးဝဲအပ့ၟ်ုနီတ ဘ့ၟ်ဘာ်နၟ်လိေ. ဟံးနၟ်စ့ၟ်ကီးထံဂ့ာ်ကိ့ၟ်ဂ့ေအစ့ တဖခ်ဒီး မ့ေဝဲနံခ်ဖုခ်နံခ်ထိတာ်တိာ်ကျ့ေ တဖခ် သနာ်ဂ့ထံကိ့ၟ်တာ်လ့ေ ထိုခ်လ့ေးထိတအိခ်ဘာ်နၟ်လိေ. လ့ေထံကိ့ၟ်အပူးစ်ာ် ပ့ၟ်ပနံခ်ဟး ထိုခ်တဖခ်ပ့ၟ်ုဝဲဒ်အဲခ်ဒိး ဝဲအသိးဒီး ဆါကၟ့ာ်ဝဲဆူကိ့ၟ်ချ့ၟ်တခ် လ့ေအပ့ၟ်ုဒိခ်ဒီးထံကိ့ၟ် အဂ့ေပနံခ်လ့ေအဟဲနၟ်တဖခ်ဖိခ်ဃာ်ဝဲဒ်အဲခ်ဒိးဝဲအသိး ဒီးတဟ့ၟ်ခ်ပ့ၟ်ုဂ့ေတာ်ခ့ဲး တာ်ယာ် စ့ၟ်ကီးဘာ်. နၟ်ဝ့ဆိတလဲက ဒီးကိ့ၟ်ပယိေးအစ့ တဘ့ၟ်ုဘာ်တဘ့ၟ်ုအယိ ကဲထိုခ်တာ်ဘာ်ဒိဘာ်ထံးထံကိ့ၟ်ဖိတဖခ် အမ့ၟ်ုဝဲ့ေကျ့ၟ်စ့ဂ့ၟ်ဝ်ဒိခ်မးနၟ်လိေ. လ့ေခံကတာ်ၟ် နၟ်ဝ့ကတိ့ေလိ့ေတာ် လ့ေထံကိ့ၟ်အပူးဒီး စံးဝဲဒ်မ့ၟ်ုသုကဃုထ့ေ ဟ်တာ်ာ်တဖုဇိ့ေ အကျဲ

သနူဒါ မ့တမ့်ပာ်တံဉ်စာဖြိုဉ်အကျဲသနူဒါနှဉ်အိဉ်လာထံဖိကိၢ်ဖိအစုပူးလီၤ ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယ ဉ်တအိဉ်လာတၢ်နိတမံၤဒံးယံဉ် ထိဉ်ဒံးနးထိဉ်တုၤ လာဖိဉ်ဂၢ်ကၢ့ၤဝဲတနှ်လာၤဘာ်အယိဖဲယိးလွံၢ်ဖျၢဉ်(ရှစ်လေးလုံး)တၢ်ဃ့ထိဉ်ဒဉ်မိ် ကရှၢ်စဉ်အခွဲးအယာ်လာ ဘာ်တၢ်တိခ်ိဉ်ရိ$^{\text{ု}}$ဉ်မဲအီၤလာ ကျိ$^{\text{ု}}$ဖိတဖဉ်၊ကမျၢ်ဒီးသီဘုဉ် သီခါတဖဉ် အိဉ်ထိဉ်ဒီးထိဒါကၢ့ၤသုးမီၤစိရိၤသနူနှ$^{\text{ု}}$ဉ်လီၤ

၁၀. နဝတဒီးနအဖအစိၤတၢ်အိဉ်သး

(၈.၈.၁၉၈၈) နံၤ, ကမျၢ်ထံဖိကိၢ်ဖိတဖဉ် ကိးသတြိဒီး ဃ့ထိဉ်ဒဉ်မိဉ်က ရှၢ်စဉ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး ဘာ်တၢ်ခးသံအီၤအါအါဂိၢ်ဂိၢ်အယိ အဝဲသ့ဉ်ဟူးဂဲၤကၢ့ၤဝဲလာ ကိၢ်ပူၤတသ့ဘာ်အယိ ဟဲထိဉ် ဝဲဆူတၢ်ပၢ်ဆၢဟိဉ်ကဝိၤတဖဉ်ဒီး ဖိဉ်လိာ်အစုဒီး မၤသကိးတၢ်ဒီး ပဝဲကလုာ်ဒှ$^{\text{ု}}$ဉ်တဖဉ်ဃုာ်ဒီးပ (KNU) နှ$^{\text{ု}}$ဉ်လီၤ. (KNU) တိခ်ိဉ် ရိ$^{\text{ု}}$ဉ်မဲဒီး ရဲ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျဲၤမၤစၢၤ အဝဲသ့ဉ်လာ ကျဲအါဘိလီၤ. ၁၉၈၈ နံ$^{\text{ု}}$ဉ်တၢ်ဒုးအိဉ်ထိဉ် (DAB) ဒီး မၤသကိးတၢ်လာ ဒံဉ်မိ$^{\text{ု}}$ဉ်ကရှၢ်စဉ်ဒီး ကလုာ်ဒှ$^{\text{ု}}$ဉ်ကရၢ်တဖဉ်လီၤ. ၁၉၉၀ နံ$^{\text{ု}}$ဉ် (နဝတ) မၤဝဲထံကိၢ်ဒါဘ့ဉ် တၢ်ဃုထၢ အမူးဖးဒိဉ်ဒီး (NLD) မၤနၤတၢ်ဘာ်ဆဉ် (နဝတ) တဟ့ဉ်တၢ်စိကမီၤဘာ် ဒီးဆဲးဖိဉ်ဃဉ်ထံကိၢ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤနှ$^{\text{ု}}$ဉ်လီၤ. အဝဲ သ့ဉ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၤဝဲ (NLD) ဒ်သိးဟူး ဂဲၤလာ ထံရ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$ကိၢ်သဲးအကျဲ သုတနှ$^{\text{ု}}$်တဂ့ၤ အဂိၢ်လီၤ. ၂၀၀၃ နံ$^{\text{ု}}$ဉ်အပူၤ (နအဖ) ဒီးအပှၤ (ကြဲ့ဖ့ဉ်) တဖဉ် ဆိဉ်တံၢ်မၤနၤဝဲ (NLD) အခ်ိဉ်လာ အမ့ၢ်ဒိဉ်စူး, အူတ့ဉ်အူဒီးအပှၤတဖဉ်ဖဲလဲၤတၢ် ကရၢ်ကရိတုၤဖဲ ဒံဉ်ပဲယ့ အဆၢကတိၢ်, ပှၤသံအါဂၤဒီးဘဉ်ဒိ ဘာ်ထံးဂိၢ်မ့ၢ်လီၤ. (နအဖ) မၤဝဲကလုာ် တၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်ဖးဒိဉ်လာ ညိဉ်နပ့ဉ် လာ ကကွဲးဟ်လီၤထံကိၢ်တၢ်ဘျၢ သဲးစးအဂိၢ်, မၤဝဲ ဝံၤဖဲ ၂၀၀၇ နံ$^{\text{ု}}$ဉ်နှ$^{\text{ု}}$ဉ်လီၤ. တၢ်ကွဲးဟ်လီၤထံကိၢ်တၢ်သ့ဉ်ထိဉ်တၢ် ဘျၢ ခ်ိဉ်သ့ဉ်အံၤတမ့ၢ် ကမျၢ်ခၢဉ်စး အမ့ၢ်အတီတဖဉ်ကွဲးဟ်လီၤဘာ်အယိ တမ့ၢ်လာ ကကဲဘျုးလာ ထံ ကိၢ်အဂိၢ်ဒီး ဒံဉ်မိ$^{\text{ု}}$ကရှၢ်စဉ်ကအိဉ်ထိဉ်အဂိၢ်ဘဉ်. မ့ၢ်ဒဉ်ဒ်သိး (နအဖ) အသုးကရှၢ် ကအိဉ်ဂၢ်ကျၢ်အဂိၢ်လီၤ. ၂၀၀၇ နံ$^{\text{ု}}$ဉ်လါစဲးပထဲဘၢဉ်အပူၤသီခါတဖဉ် လဲၤထိဉ်ဆူ ကျဲမ့ၢ်ခ်ိဉ်ဒီး ဃ့ထိဉ်ဝဲလာ တၢ်ကမၤစ့ၢၤလီၤတၢ်ပှၤတၢ်ကလံၤတဖဉ်လာ တၢ်မ့ဉ် တၢ် ခ့ဉ်အပူၤအခါ ဘာ်တၢ်မၤဒၢဉ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၤအီၤလာ (နအဖ) အယိ အဝဲသ့ဉ်ဘာ်ပ တ့ဉ်ကွံဉ် အတၢ်မၤလီၤ. (နအဖ) ဖိဉ်ဝဲပှၤဂဲၤလိာ်တၢ်လာ ဒံဉ်မိ$^{\text{ု}}$ကရှၢ်စဉ်အဂိၢ် တ ဖဉ်အါဂၤဒီး ဟ်လီၤဝဲယိဉ် ပူၤနံ$^{\text{ု}}$ဉ်ယံဉ်လါထိလီၤ. ပှၤတဖဉ်အံၤဘာ်တၢ်ဆ့ၢ အီၤဆူတၢ် လိ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$အယံၤလာ ကိၢ် ပယီၤပူၤ အမဲ$^{\text{ု}}$ဉ်ညါ မၤကီမၤခဲဝဲဒဉ် ပှၤတဖဉ်အံၤ အမိ$^{\text{ု}}$ပၢ်ဘူးတံၢ်

လၢအဲဉ်ဒိးလဲၤထံဉ်လိဉ်အီၤတဖဉ် လၢကျဲအါဘိလီၤ (နအဖ) မၢဆူဉ်မၢစိးပှၤကမျၢ်တဖဉ်လၢ ကမၤနှ်အသုးမုၢ်ဒိဉ် အတ် လၢကျဲအါဘိနှ်လီၤ ၂၀၀၈ နံဉ် လါမှၤ (၂) သီန်ကံးကလံၤမုၢ်ဖးဒိဉ်လီၤလၢထံထဉ်စွ့, ကမျၢ်သံပှၤတကလီၢ်သၢကလးဘျဉ်လီၤ ပှၤလၢကီၢ်ချၢတဖဉ်အဲဉ်ဒိးဟှဉ်တ်မၤစၢၤဘဉ်ဆဉ် (နအဖ) ကြီမၤတံဉ်တဉ်အဃိ, တ်မၤစၢၤတုၤစဲၤခံဒီး ပှၤကမျၢ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲဉ်ဒီး တ်ကီတ်ခဲဒိဉ်မးလီၤ နၢ်ကံးလီၤဝံၤတယံဉ်ဘဉ်, ဒ် (နအဖ) အိဉ်ဒီးအတ်ရဲဉ်တ်ကျဲၤအသိးမၢဆူဉ်ကမျၢ်တဖဉ်လၢ ကဟှဉ်အတ်ဘဉ်သး (ဆဓခံယူပွဲ) လၢထံကီၢ်တ်ဘျၢလၢ တ်ကွဲးတှ်အီၤတဘှဉ်အဖီခိဉ်, ကမျၢ်တအဲဉ်ဒိးဟှဉ်လၢဘဉ်သးဝဲဘဉ်ဆဉ် (နအဖ) မၤနှ်ဆူဉ်လၢကဟှဉ်တ်ဘဉ်သးအဃိလၢခံကတၢ် (နအဖ) ပဉ်ဖျါဝဲလၢကမျၢ်ဘဉ်သး (92%) လီၤ ဒ် (နအဖ) အဟီဉ်ခိဉ်ဂီၤအကျဲပဉ်လီၤဝဲအသိး ကမၤဝဲတ်ဃုထၢဖးဒိဉ်လၢ ၂၀၁၀ နံဉ် နှ်လီၤ တ်ဃုထၢလၢကမၤဝဲလၢ ၂၀၁၀ နံဉ် နှ် မှ်လၢတမှ် ကမျၢ်ခၢဉ်စးအမှ်အတီ အတ်ကွဲးပဉ်လီၤတ်ဘျၢခိဉ်သှဉ်ဘဉ်, တမှ်စှ်ကီးကမျၢ်အတ်ဘဉ်သးအမှ်အတီလၢ ဆိဉ်ထွဲတ်ဘျၢခိဉ်သှဉ်တဘှဉ်အံၤဘဉ်အဃိ, တ်ဃုထၢအစၢလၢကဟဲထိဉ်ခဲကၢဉ်နှ် ကမှ်ဒဉ်တ်တတီတကြ်အတ်ဃုထၢဒီး ကမှ်ဒဉ် (နအဖ) သုးမီၤစိရိၤ ကအိဉ်စံဉ်အိဉ်ကျၢၤဒီး ကပၢတ်လီၤစိၤအဂီၢ်နှ်လီၤ

လၢကလုဉ်ဒူဉ်တကပၤစှ်ကီး ဆိဉ်တံ်မၤနၢၤ ဝဲသပှၢ်ပှၢ်ဒ်သိး ဟူးဂဲၤထီဒါ အီၤသုတနှ်တဂှၤအဂီၢ်လီၤ မှ်လၢတ်ဆိဉ်သနံးဒိဉ်ဝဲအါဝဲအဃိ ကလုဉ်ဒူဉ်အါဖု တူ်တနှ်လၢၤဘဉ်ဒီး ကှၤမၤတ်မုဉ်တ်ခုဉ်၊ တ်ဃူတ်ဖိးဒီး (နအဖ) နှ်လီၤ (နအဖ) ပဉ်ဖျါဝဲလၢမၤနှ်လံ ကလုဉ်ဒူဉ်ပှၤပၢ်ဆၢတ်ဖိ (၁၇) ဖုဒီး အိဉ်တှ်ဒဉ်ထဲ (KNU) တဖုနှ်လီၤ ၁၉၉၆ နံဉ် (KNU) ခိဉ်နၢ်လဲၤထံဉ်လိဉ်စံးကတိၤတ်ဒီး (နအဖ) ၄ ဘျီ, ဒီး (နအဖ) ဃှဒဉ်အီၤလၢကနုဉ်လီၤဆူသဲစး ကလၢၤပူၤဒီး ညိ ကွံဉ်တ်ဖိဉ်စုကဝဲၤအကျဲလီၤ မှ်လၢ (KNU) တူ်လိဉ်တသှဘဉ်အဃိဖဲ ၁၉၉၇ နံဉ် (နအဖ) စးထိဉ်ဒုးကညီဖိတဖဉ်လၢ ကညီဟိဉ်ကဝီၤသကုၤ ဆးဒးဒီး မၤအၢ မၤသီ မၤနးမၤဖှိဉ် ကညီဖိတဖဉ်အကလုဉ်ကလုဉ်အဃိ ကညီဖိတဖဉ်အိဉ်ဆိးကှၤလၢ အထံအကီၢ်တသှလၢၤဘဉ်ဒီး နုဉ်လီၤဆူ ကီၢ်ကျှိဉ်တဲဉ်အပူၤဒီး ကဲထိဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်လီၤ လၢခံကတၢ် တကတီၢ်အံၤ (UN) အိးထိဉ်ကျဲလၢ ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂီၢ်လၢ ကလဲၤအိဉ်ဆိးလၢထံကီၢ်သၢဘှဉ်တဘှဉ် အဃိ ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် စးထိဉ်လဲၤဆူကီၢ်ချၢတဖုဘဉ်တဖုတုၤခဲအံၤနှ်လီၤ

ကရၢ်ကရိတဖၣ်အမံၤ အလၢအပှဲၤလၢအဲကလံးကျိာ်

KNA - Karen National Association
KNU - Karen National Union
BKNA - Buddhist Karen National Association
KCO - Karen Central Organization
KYO - Karen Youth Organization
KWO - Karen Women Organization
KNDO - Karen National Defense Organization
MNDO - Mon National Defense Organization
BIA - Burma Independent Army
BDA - Burma Defense Army
UK - United Kingdom
KPLA - Karen Peoples Liberation Army
KPGF - Karen Peoples Guerilla Force
KRC - Karen Revolutionary Council
KNUP - Karen National Union Party
SSLA - Shan State Liberation Army
KNLC - Karen National Liberation Council
KNUF - Karen National United Front
NMSP - New Mon State Party
NDF - National Democratic Front
DAB - Democratic Alliance of Burma
NLD - LA – National League of Democracy – Liberated area
SNLD - Shan National League for Democracy
NCGUB - National Coalation Government of the Union of Burma
DKBA - Democratic Karen Buddhist Association
KORD - Karen Office of Relief and Development
FTUK - Federation of Trade Unions Kawthoolei
KSNG - Karen Students Net Work Group

(တၢ်ထုးထိၢ်လီၤဆိ)

လၢ

တၢ်မၤလၢကပီၤဒီး တၢ်သ့ၢ်နိၢ်အပနိၢ်
လၢကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအနံၢ်ပ့ၢ်ထိၢ် ၆၀ ဝိတဝိ
ဖဲ ၃၁.၁.၂၀၀၉ နံၢ်

ကညီဖိဒီးတၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်စံၢ်စိၤတဲစိၤ
တၢ်မၤနိၢ်မၤဃါအဖုၢ်

ဘၢ်တၢ်ထုးထိၢ်ရၤလီၤအီၤလၢ
ကညီဒီကလုၢ်စၢဖ့ၢ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၢ်သး

တော်ဂုဏ်လာ တော်ဘို့ဘုဉ်ကူးတဖုဉ်

၁။ (ကဘျုံးပၤ ၂၈)–လါအီးကထိဘာဉ် (၁၉၇၄ နံ့ဉ်) KNLC အလိ်ု မ့ှ် KNU
၂။ (ကဘျုံးပၤ ၃၄)–တ်ုဒုးအိဉ်ထိဉ် NCUB– လါစဲးပထဲဘာဉ်၂၂သိ ၁၉၉၂နံ့ဉ်
၃။ (ကဘျုံးပၤ ၃၅)–DKBA ဒီး(နဝတ)ဒ္ဓဉ်အူမ့ဲ်ရၤမိ်ုဒဲကဝီၤ–အ့ှဖ္ဒၤ ၂၅ သိ, ၁၉၉၅ နံ့ဉ်,
၄။ (ကဘျုံးပၤ ၃၇)–ပဒိဉ်အိဉ်ဆါကူ့ၤလီၤမ့ှ်နံၤ–လါအ့ှဖ္ဒၤ ၆ သိ, ၁၉၉၈ နံ့ဉ်
၅။(ကဘျုံးပၤ၄၀)–လါယူၤနအါရံၤ (၂၈–၃၀)တ်ုယူတ်ုဖီးတ်ုကူဉ်လိဉ် အိဉ်ဖ့ှဉ်(၆)ဝိတဝိ. ၃၁ သိ တ်ုမၤလၤကပီၤ ကညီတ်ုပၢ်ဆၢ မ့ှ်နံၤ (၅၉)ဝိတဝိ, သ့ှဉ်ဘ့ှဉ်ထဉ်.
၆။ (ကဘျုံးပၤ ၄၁)–ပဒိဉ်ဘးသ့ှဉ်စ့ှဉ် သံအမ့ှ်နံၤ–လါမ့ၤ၂၂ သိ ၂၀၀၀နံ့ဉ်
၇။ (ကဘျုံးပၤ ၄၁)–ပ့ၤဟးထိဉ်လဲၤဆူကီ်ုချၢအနိ့ဉ်ဂ်ုံ – ၃၂၅၇၁ ဂၤ

တ်ုကွ်ုကဒါကူ့ၤကညီတ်ုပၢ်ဆၢအနံ့ဉ် (၆၀) အတ်ုလဲၤခီဖျိ အတ်ုအိဉ်ဖ့ှဉ်ဖဲ လါယူၤနအါရံ့ဉ် ၂၉–၃၀သိ ၂၀၀၉နံ့ဉ် အဆၢကတီ်ုတ်ုဂ့ှ်လၢ တ်ုဖၢနုဉ်မၤပ့ဲၤတဖဉ်

၁။ DKBA ဟဲဖိဉ်ပဒိဉ်မါယ့ှဉ်စ့ှဉ်ဖဲ လါဖ့ၤဘြူၤအါရံ့ဉ် (၉) သိ, ၁၉၉၅ နံ့ဉ်
၂။ တ်ုကရၢကရိထိဉ် ABSDF ဖဲ လါနိ့ဉ်ဝ့ဘၢဉ် ၂ သိ, ၁၉၈၈ နံ့ဉ် ဖဲ ကီ်ုမူရၤတြဲၤ
၃။ ဒ့ဉ်ဒါမၤန့ှ် ဖလူတြဲၤ လါဒံ့ဉ်စဲဘၢဉ် ၂၇ သိ, ၁၉၈၉ နံ့ဉ်

တ်ုသကွ်ုံ်ကညး

ကညီဖိဒီး တ်ုပၢ်ဆၢအလံာ်တ်ုစ့ှဉ်စိၤတဲစိၤ တ်ုမၤနိ့ဉ်မၤဃါ အဖ့ှဉ်တဘ့ှဉ်အံၤ မ့ှ်လၢ ပဂ့ှာ်ဟံးန့ှ်တ်ုဆၢကတီ်ုလၢအ့ှ၊ ဒ်သိးပကထုးထိဉ်ဘဉ်အီၤ တဆိဖဲအဆိ လီၤဆိ ဒဉ်တ်ုဖဲ တ်ုပၢ်ဆၢမ့ှ်နံၤပ့ဲၤထိဉ် (၆၀) ဝိတဝိအဃီ, အိဉ်ဒီး တ်ုလီၤတ့ှ်ုလီၤကာ်, တ်ုဂ့ှ်တလၢတပ့ဲၤဘဉ်တဖဉ်လီၤ. လံာ်ဖိအံၤ ပဟ်အီၤဒ်အမ့ှ် ပထုးထိဉ်အခိဉ်ထံး တဘ့ှဉ်ဒီး ပတ်ုတိာ်ဟ်လၢ ပကမၤပ့ဲၤကူ့ၤတ်ုဂ့ှ်လၢ အိဉ်လီၤတဲာ်တဖဉ်ဒီး ထုးထိဉ် ဒံးဆူညါအဃီ, ပဃ့ှကညးဘဉ်ပ့ၤဖးလံာ်ဖိတဖဉ်လၢ မ့ှ်အဲ့ဉ်ဒီးဖၢနုဉ်မၤပ့ဲၤ တ်ုဂ့ှ်တ်ု ကျိၤတဖဉ်ဒီး ကဆ့ၢ ဒုးသ့ှဉ်ညါပ့ၤ ဒ်သိး ပကဖၢနုဉ်နှ်ုအီၤ ဆူညါတဘျိ အဂီ်ုနှ်ုလီၤ. ကဆဲးကျိုးဒီးဆ့ၢ တ်ုကွဲးတဖဉ်ဆူ – ခ့ှဉ်အဲ့ဉ်ယူဉ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖ့ှဉ်ကရၢ

လီ်ုခၢဉ်သးဝဲၤလီ်ုခ့ှဉ်သ့ှဉ်